

DECRET 20/2015, DE 17 D'ABRIL, DE PRINCIPIS GENERALS I DIRECTRIUS DE COORDINACIÓ EN MATÈRIA TURÍSTICA; DE REGULACIÓ D'ÒRGANS ASSESSORS, DE COORDINACIÓ I DE COOPERACIÓ DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS, I DE REGULACIÓ I CLASSIFICACIÓ DE LES EMPRESES I DELS ESTABLIMENTS TURÍSTICS, DICTAT EN DESPLEGAMENT DE LA LLEI 8/2012, DE 19 DE JULIOL, DE TURISME DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 93, de 31 de juliol de 2017)

PREÀMBUL

L'article 24 de l'Estatut d'autonomia, en la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, estableix com a principi rector adreçat als poders públics de les Illes Balears que aquests han de reconèixer l'activitat turística com a element econòmic estratègic de les Illes Balears, i que el foment i l'ordenació de l'activitat turística s'han de dur a terme amb l'objectiu de fer-la compatible amb el respecte al medi ambient, al patrimoni cultural i al territori, i també amb l'impuls de polítiques generals i sectorials de foment i ordenació econòmica que tinguin com a finalitat afavorir el creixement econòmic a mitjà i a llarg termini.

En data 21 de juliol de 2012 es va publicar la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears, que es va dictar en consideració a les competències en ordenació, promoció i planificació del turisme de la Comunitat Autònoma, recollides en l'article 30.11 de l'Estatut d'autonomia com a competència exclusiva, a l'empara de l'article 148.1.18a de la Constitució, i que varen ser traspassades pel Reial decret 3401/1983, de 23 de novembre.

L'article 6 de la Llei 8/2012 disposa que són competència de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, entre d'altres, i amb fonament en l'article 30,

¹ Aquest Decret s'ha vist afectat per les disposicions següents: Llei 6/2017, de 31 de juliol, de modificació de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, relativa a la comercialització d'estades turístiques a habitatges ([BOIB núm. 93, de 31 de juliol de 2017](#)); Llei 6/2018, de 22 de juny, per la qual es modifiquen diverses normes de l'ordenament jurídic de les Illes Balears en matèria de turisme, de funció pública, pressupostària, de personal, d'urbanisme, d'ordenació farmacèutica, de transports, de residus i de règim local, i s'autoritza el Govern de les Illes Balears per aprovar determinats textos refosos ([BOIB núm. 78, de 26 de juny de 2018](#)); Decret llei 8/2020, de 13 de maig, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 ([BOIB ext. núm. 84, de 15 de maig de 2020](#)); Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 ([BOIB núm. 180, de 20 d'octubre de 2020](#)); Decret llei 3/2022, d'11 de febrer, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears ([BOIB ext. núm. 22, d'11 de febrer de 2022](#)); Llei 3/2022, de 15 de juny, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears ([BOIB núm. 79, de 18 de juny de 2022](#)), i Decret llei 4/2025, d'11 d'abril, contra l'oferta il·legal, de mesures transitòries per a l'oferta, i per la qualitat turística de les Illes Balears ([BOIB núm. 46, de 15 d'abril de 2025](#)).

Per altra banda, la interlocutòria del TS de 17 de juliol de 2017 determina la fermesa de la STSJIB núm. 532, d'11 d'octubre de 2016, que declarava no conforme a dret i nul el Títol II d'aquest Decret ([BOIB núm. 31, de 10 de març de 2018](#)).

apartats 11, 21 i 47; l'article 31, apartat 6, i l'article 58, apartat 3, de l'Estatut d'autonomia: la regulació de l'activitat turística i de la prestació de serveis turístics, incloent la fixació dels drets i deures dels usuaris de serveis turístics, i també la potestat reglamentària en matèria turística en l'àmbit de les seves competències. Així mateix, la disposició addicional primera, en el punt 1, faculta el Consell de Govern perquè, en l'àmbit de les seves competències, dicti les disposicions necessàries per executar i desenvolupar el que es disposa en aquesta Llei.

A més, aquesta Llei conté al llarg de l'articulat altres articles que tenen en compte un desplegament reglamentari de les seves previsions, sigui amb caràcter de mandat, per aconseguir una regulació normativa completa, sigui amb caràcter potestatiu, si es considera necessari per aconseguir més concreció i claredat i, per tant, seguretat jurídica.

Així mateix, conté una disposició derogatòria que, a més de derogar expressament diverses normes, estableix que igualment queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'hi oposin, la contradiguin o siguin incompatibles amb el que disposa.

La conjugació de les circumstàncies exposades, així com el fet d'evitar l'existència de buits normatius, condueixen a la necessitat que es dicti un desplegament reglamentari de la Llei, que s'intenta que sigui integral pel que fa a l'àmbit competencial del Govern i eviti la dispersió normativa.

Les competències per al desplegament reglamentari de la Llei que es fa per mitjà d'aquest Decret s'emparen en les consideracions que s'indiquen seguidament.

L'article 30.11 de l'Estatut d'autonomia disposa que és competència exclusiva de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears: "Turisme. Ordenació i planificació del sector turístic. Promoció turística. Informació turística. Oficines de promoció turística a l'exterior. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics. Regulació de les línies públiques pròpies de suport i promoció del turisme."

D'altra banda, l'article 58.3 afirma que en les competències que els consells insulars hagin assumit com a pròpies, el Govern de les Illes Balears podrà establir els principis generals sobre la matèria, garantint l'exercici de la potestat reglamentària per part dels consells. En aquest sentit, l'article 70.3 disposa que són competències pròpies dels consells: "Informació turística. Ordenació i promoció turística." Respecte a aquests principis generals, és doctrina del Consell Consultiu de les Illes Balears que han de complir un seguit de requisits per poder ser considerats com a tals, seguint un esquema que recorda el clàssic entre l'Estat i les comunitats autònomes: normativa bàsica i normativa de desplegament. Aquests requisits es poden resumir en els següents: els principis generals només es poden establir per decret del Govern, al qual correspon definir-los; la norma s'ha d'identificar expressament com a norma de principis generals; han de constituir un mínim denominador comú en totes les illes basat en aspectes d'interès suprainsular, de relació amb l'Estat i les comunitats europees, de bona administració i de respecte als drets dels ciutadans, i no poden exhaurir la matèria, sinó que han de deixar un marge ampli de reglamentació dels consells.

En tot cas, també s'ha de reconèixer que l'Estatut d'autonomia no conté paràmetres precisos de caràcter positiu respecte als principis generals, ni que la coordinació dels interessos supramunicipals s'hagi de reconduir necessàriament a la potestat normativa de principis generals. Hem de tenir en compte que si el que es

regula són interessos suprainsulars que excedeixen, per tant, l'àmbit territorial de cada illa excedeixen també l'àmbit competencial de cada consell.

Per tot el que s'ha exposat fins ara, i no obstant el que estableix el paràgraf anterior, s'ha considerat necessari regular un mínim comú normatiu d'aplicació, que no exhaureix la matèria i permet un marge ampli de regulació per part dels consells insulars, en forma de principis generals, que conté el títol II i que fan referència a la Comissió de Valoració de Dispenses de Caràcter Turístic, de la qual regulen bàsicament la composició mínima i aclareixen les funcions; a les oficines úniques de l'Administració turística, per tal de fixar uns mínims homogenis relatius al funcionament i disposar-ne la integració en l'estructura de cada administració turística insular; a l'inici de l'activitat turística i al procediment d'inscripció en els registres de manera molt semblant a com es regulava en el Decret 13/2011, si bé amb la introducció d'informes descriptius que no s'havien regulat i amb el reforçament de la manifestació del fet que es compleixen tots els requisits legals necessaris per començar a exercir l'activitat turística, i així mateix es disposa que cada administració turística insular ha de publicar els models de declaració responsable; a la inspecció turística, per tal de concretar i homogeneïtzar diversos aspectes relatius a les seves funcions i a les actes d'inspecció; als plans d'intervenció en àmbits turístics, per tal d'establir quins són els objectius generals; als informes que preveu la disposició addicional onzena de la Llei 8/2012, per tal de determinar una informació mínima que cal aportar necessària per emetre aquests informes; als plans de desenvolupament turístic insular i municipal, respecte als quals es determina que han de seguir els sis eixos principals que integren el Pla Integral de Turisme de les Illes Balears, amb el contingut mínim d'aquests; a la declaració d'interès turístic, per tal de determinar els supòsits, les condicions, la classe de sòl, el procediment que s'ha de seguir i els efectes, i al procediment, les condicions i els requisits per a l'adquisició de places a l'òrgan de gestió de les places donades de baixa definitiva.

S'insisteix expressament també en aquest capítol en la possibilitat de desenvolupament del contingut d'aquests principis per part dels consells insulars.

D'altra banda, es dicten, no com a principis generals sinó derivats de la mateixa previsió feta en els articles 11, 12, 13 i 70 de la Llei 8/2012, i a l'empara de les facultats d'autoorganització del Govern de les Illes Balears derivades de l'article 30.1 de l'Estatut d'autonomia; de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, i de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears: el títol III, en el qual es regulen el Consell Assessor i la Comissió Interdepartamental, ambdós amb una regulació força semblant a la continguda en el Decret 147/2001, de 21 de desembre, i en el Decret 98/2011, de 30 de setembre, que es deroguen, i la Mesa Municipal de Turisme, de la qual es defineix la naturalesa, el règim jurídic, l'objecte, l'estructura, la composició i el funcionament; també el títol IV, relatiu a la declaració de municipi turístic, que en defineix bàsicament la finalitat, els requisits, el procediment i els efectes.

Així mateix, el títol V, titulat "Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics", es dicta a l'empara de la competència exclusiva atorgada a la Comunitat Autònoma de manera expressa per l'article 30.11 de l'Estatut d'autonomia en la redacció de la Llei orgànica 1/2007 —Ordenació i planificació del sector turístic. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics—, competència no atribuïda com a pròpia en l'article 70 als consells insulars, als quals recordem que

atribueix únicament i literalment la “Informació turística. Ordenació i promoció turística”. Per tant, l'àmbit competencial autonòmic és més ampli que l'atribuït com a propi als consells insulars. En aquest sentit, d'acord amb l'article 58.1 correspon al Govern l'exercici de les competències de la Comunitat Autònoma a què es refereix el títol III d'aquest Estatut, excepte les que són pròpies dels consells insulars o les que hagin estat transferides. I, així mateix, el punt 2 de l'article 58 afirma que el Govern té la potestat reglamentària en les seves competències.

Per tant, ens trobam davant una atribució genèrica de competències als consells en l'article 70.3 —ordenació turística—, però davant un títol competencial específic atribuït al Govern de les Illes Balears expressament esmentat en l'article 30 i no contingut en l'article 70.3 —Ordenació i planificació del sector turístic. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics— i, per això, l'*ordenació i , entès com un sector econòmic format per les empreses i els establiments turístics, planificació del sector turístic* i en concret *la regulació i classificació* d'aquests, suposa, d'acord amb els punts 1 i 2 de l'article 58, una reserva competencial irrenunciable en favor del Govern respecte a la qual no s'haurà de limitar a una regulació de principis generals, atès que suposa la regulació d'un sector econòmic essencial de la comunitat autònoma en el seu conjunt, que va més enllà de l'*ordenació turística* entesa com a activitat material a què es refereix l'article 70.3 de l'Estatut, i que sí és pròpia dels consells.

En aquest sentit, s'ha d'esmentar l'article 69 de l'Estatut d'autonomia, que afirma taxativament que les competències no atribuïdes *expressament* com a pròpies als consells insulars en l'Estatut d'autonomia corresponen al Govern de les Illes Balears.

Cal observar, a més, que el mateix article diu que en cap cas serien susceptibles de transferència les competències que per la seva pròpia naturalesa tinguin caràcter suprainsular o que incideixin en l'*ordenació i planificació de l'activitat econòmica general en l'àmbit autonòmic* (com ho és la *planificació del sector turístic*).

En tot cas, per entendre millor l'abast competencial exposat derivat de la Llei orgànica 1/2007, i que les competències atribuïdes als consells són només d'activitat material pel que fa a la *regulació i classificació de les empreses i establiments turístics*, és il·lustratiu acudir als antecedents, i així, l'article 2.3 de la Llei 3/1996, de 29 de novembre, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera en matèria d'ordenació turística, ja deia literalment que es transferien “la iniciació, ordenació, tramitació i resolució dels expedients per a l'atorgament de les llicències d'obertura dels allotjaments hotelers i la seva classificació” (i el mateix respecte als allotjaments extrahotelers en el punt següent). S'ha d'observar, doncs, que tant per a l'obertura com per a la classificació el que es transferí expressament ja l'any 1996, a l'empara de l'Estatut d'autonomia, era només la potestat relativa a tramitació dels expedients, és a dir, l'activitat material d'ordenació; tot això dins el marc de la potestat reglamentària que conservava el Govern, segons l'article 8.

Aquesta reserva competencial en favor del Govern, que, com s'ha esmentat, està reconeguda també actualment en els mateixos termes introduïts per la reforma operada per la Llei orgànica 1/2007, encaixa també en la consideració que la regulació de les empreses i els establiments turístics, és a dir, l'ordenació i la planificació del sector turístic, que, com s'ha exposat, és un element estratègic de desenvolupament econòmic d'aquesta comunitat, entra en l'àmbit general de les competències de foment del desenvolupament econòmic i de coordinació de l'activitat econòmica que

l'article 30.21 de l'Estatut atorga al Govern, i encaixa en la defensa de consumidors i usuaris que preveu el punt 47 de l'article 30, també competència exclusiva.

Al marge d'aquest fonament competencial, no es pot obviar que hi ha raons d'interès general que obligaven i obliguen a l'existència d'un desplegament reglamentari en aspectes que havien quedat al seu moment sense regulació. En aquest sentit, aquest Decret substitueix, per tal d'actualitzar la realitat actual entre d'altres aspectes, la regulació continguda en el Decret 20/2011, de 18 de maig, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears, que queda derogat, però que al seu moment va dictar el Govern a l'empara de les competències de l'article 30, punts 11 i 47, de l'Estatut, per tal d'evitar un buit legal que afectava el dret a la informació dels consumidors i a la relació de qualitat exigible a les empreses turístiques, atès que dificultava en gran manera la necessària classificació dels establiments a l'efecte de la declaració responsable i la inscripció en els registres. Aquest buit s'havia produït a causa de la derogació que va fer el Reial decret 39/2010, de 15 de gener, de les normes estatals que s'empraven a la comunitat autònoma de manera supletòria per determinar la classificació dels allotjaments turístics: el Reial decret 1634/1983, el Reial decret 2877/1982 i l'Ordre de 17 de gener de 1967. Per tant, i al marge dels fonaments competencials ja esmentats en el paràgraf anterior i que es deriven de l'articulat de l'Estatut d'autonomia, es pot afirmar que raons d'interès general que afectaven i afecten un dels puntals econòmics de les nostres illes en el seu conjunt determinaven i determinen la necessitat de dur a terme aquesta regulació i la seva actualització.

El títol VI regula el procediment que s'ha de seguir a la comunitat autònoma de les Illes Balears per tramitar queixes d'usuaris de serveis turístics, regulació que substitueix el fins ara vigent Decret 4/2007, de 2 de febrer, i que es regula a l'empara de l'article 30.47 de l'Estatut d'autonomia —defensa dels consumidors i usuaris—, precepte que, com ja s'ha exposat, també s'ha de considerar com a fonament general de molta de la regulació continguda en aquest Decret.

Finalment, el títol VII, "Directrius de coordinació", es dicta a l'empara de les competències de coordinació de l'activitat dels consells insulars en tot el que pugui afectar els interessos de la Comunitat Autònoma, que l'article 72.2 de l'Estatut atorga al Govern.

Tornant a la regulació continguda en el títol V d'aquest Decret, relativa a la regulació i classificació de les empreses i els establiments turístics, la qual es fa en aplicació, com ja s'ha dit, de les competències exclusives del Govern de les Illes Balears, cal exposar que, pel que fa a les empreses turístiques d'allotjament, es fixa un seguit de criteris relatius a la informació que s'ha de subministrar als clients, a les tarifes per aplicar, al règim de publicitat, a la informació precontractual, a les factures, al règim de reserves, a la gratuïtat de determinats serveis i a altres aspectes que es consideren de necessària regulació. Així mateix, es desplega el règim d'explotació conjunta i s'adeqüen a la realitat actual i s'unifiquen els criteris de classificació dels hotels, hotels apartament, turisme d'interior, agroturisme i hotel rural, si bé aquests tres últims amb caràcter voluntari, mitjançant la superació de l'autoavaluació. També per a aquests tres tipus d'allotjament es regula un seguit de requisits mínims que han de complir, en la mateixa línia de protegir el consumidor o usuari, així com per fomentar l'adequada qualitat que necessita el nostre model turístic. Així mateix,

s'incorpora en l'àmbit turístic una figura que la Llei 8/2012 permet incloure mitjançant el desplegament reglamentari, com són les hostatgeries, i es configura un seguit d'obligacions i requisits mínims amb els mateixos objectius esmentats abans, i amb la possibilitat també de superar l'autoavaluació per obtenir categoria amb caràcter voluntari. També es preveuen determinats aspectes respecte a la comercialització d'estades turístiques en habitatges, amb l'exigència d'un seguit de requisits mínims de qualitat i seguretat per als que es vulguin inscriure en els registres turístics, així com per als ja inscrits, mitjançant la configuració d'aquests mateixos requisits com a pla específic de modernització. Pel que fa a les empreses turisticoresidencials, es fixen uns màxims de distància per poder entendre que es forma part del complex turístic, així com un punt relatiu al còmput de les places turístiques.

Dins aquest marc del títol V és important esmentar que les activitats regulades per la Llei 8/2012, fins i tot les derivades dels usos secundaris i compatibles, s'han d'atenir també als termes que indica la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears.

D'altra banda, cal esmentar que no es despleguen reglamentàriament la creació, l'existència i el règim jurídic dels albergs i dels refugis, tal com permetria fer l'article 45 de la Llei 8/2012, la qual cosa implicaria donar-los virtualitat com a allotjaments turístics. Al contrari, es considera que l'oferta turística actualment regulada i existent, així com la regulació dels albergs i refugis per altres normatives, no fa necessari de moment donar virtualitat turística a ambdues figures.

Pel que fa a les empreses de restauració, i amb vista a una adequada defensa dels consumidors i usuaris i el manteniment de la qualitat del nostre model turístic, es regulen determinats aspectes referents al personal, els locals, la informació i els menjars i les begudes, alhora que es desenvolupa el concepte de i de , així com es creen als efectes normatius turístics, atenent les possibilitats *restaurant bar cafeteria* atorgades per l'article 54 de la Llei 8/2012, dos grups nous d'empreses ja existents en la realitat de la restauració de les nostres illes: els bars de copes i les empreses de càtering, amb la consegüent obligació d'inscripció en els registres turístics, si bé respecte a aquestes últimes es determina que han de complir tots els requisits que marca la seva normativa específica. Un aspecte també nou de la regulació de les empreses de restauració és el foment de l'augment de la qualitat, no tan sols mitjançant la regulació de mínims que es fa en l'articulat en defensa dels consumidors i usuaris, sinó també mitjançant el foment de la possibilitat d'obtenir una categoria superior denominada *Gold* si se superen determinats sistemes de qualitat reconeguts per l'Administració turística.

Pel que fa a les agències de viatges, es recupera la classificació en agències majoristes, detallistes i majoristes detallistes, i es revisen els imports de les fiances amb l'objectiu d'adequar-les als estàndards recomanables a escala de l'Estat, amb vista a una correcta defensa dels consumidors i usuaris. Així mateix, es dona un termini d'un any perquè les agències actualment en funcionament adequin les seves fiances als imports indicats en aquest Decret, atès que el contrari, és a dir, exigir els nous imports només a les que iniciïn les seves activitats sota la vigència d'aquest Decret suposaria un greuge comparatiu.

Quant a les activitats turístiques contingudes en el capítol VII del títol III de la Llei 8/2012 —empreses d'activitats turístiques d'entreteniment, esbarjo, esportives, lúdiques, culturals i de turisme actiu—, s'ha considerat essencial introduir la necessitat

expressa de presentació de la declaració responsable d'inici d'activitat turística (DRIAT) de les empreses d'esbarjo, esportives, lúdiques i culturals, sempre que estiguin orientades a la comercialització turística i sens perjudici, evidentment, de la necessitat de compliment de la normativa sectorial que les afecti; així com desenvolupar el turisme actiu, que s'ha duit a terme des del punt de vista principal de dotar de la màxima seguretat possible la realització d'aquestes activitats.

Pel que fa a la regulació dels guies turístics, integrats en el capítol VIII del títol III de la Llei 8/2012, que du per títol "Empreses d'activitats d'informació, orientació i assistència turística", s'ha d'exposar que la regulació que es fa pertany de l'exigència de conjugar diversos aspectes previstos en l'article 65 de la Llei esmentada: l'exigència d'habilitació per part de l'Administració turística, una qualificació professional que satisfaci els requeriments consignats en el Catàleg nacional de qualificacions professionals, els coneixements del patrimoni cultural i natural de les nostres illes i un nivell suficient dels idiomes castellà i català necessaris per a l'exercici de l'activitat. L'exigència d'habilitació o autorització als guies oficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears es basa en la consideració de la jurisprudència europea respecte al fet que la defensa del patrimoni històric, artístic i natural és una raó imperiosa d'interès general que justifica l'exigència de l'habilitació esmentada. En aquest cas, es tracta del patrimoni històric i natural de les Illes Balears.

En tot cas, les qualificacions i els coneixements o les competències esmentats es consideren ja acreditats mitjançant la possessió de determinats títols o reconeixements de qualificacions, que s'esmenten en l'articulat, l'acreditació dels quals davant l'Administració, al marge de l'acreditació de determinats aspectes, permetrà obtenir una habilitació que es pot anomenar ; en els altres casos, *directa* l'habilitació s'haurà d'obtenir mitjançant la superació de proves relatives al patrimoni cultural i natural de les Illes Balears, llengües cooficials i llengües estrangeres. Aquestes proves seran convocades per les administracions insulars competents en matèria d'ordenació turística, que, respectant el contingut d'aquest Decret, desenvoluparan el temari, els criteris d'avaluació i qualificació, i altres aspectes.

Tot això, al marge de la llibertat de prestació de serveis que tenen els guies establerts en altres comunitats autònomes sense necessitat de comunicació a l'Administració turística; de la lliure prestació temporal o ocasional de serveis de guies establerts legalment en un altre estat de la UE, i del reconeixement de qualificacions obtingudes en altres estats de la Unió Europea, procediment que també es deixa a la regulació per part de les administracions turístiques insulars.

Tots aquests aspectes deriven del mateix article 65 i de la disposició addicional divuitena de la Llei 8/2012; de les exigències contingudes en la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i al seu exercici; de la normativa europea, especialment la Directiva 2005/36/CE del Parlament Europeu i del Consell, així com del Reial decret 1837/2008, de 8 de novembre, que incorpora en l'ordenament jurídic espanyol la Directiva esmentada.

Pel que fa al desenvolupament del punt 1 de l'article 65 de la Llei, atès que el punt 2 exigeix una habilitació i, per tant, estam davant una excepció a la lliure prestació de serveis i no es pot convertir el que és una excepció en norma general, es defineixen les activitats per a les quals serà necessària l'actuació d'un guia turístic: les visites i excursions que consisteixin a prestar serveis d'informació i interpretació a grups de turistes i visitants, dels béns d'interès cultural i dels béns catalogats del patrimoni

històric, artístic i cultural de les Illes Balears, així com dels parcs nacionals i naturals, i dels paratges, reserves i monuments naturals, així declarats de conformitat amb la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

S'ha de destacar també la introducció de les empreses de lloguer de vehicles sense conductor com a empreses complementàries al sector turístic, a l'empara de l'article 26.1 *in fine*, atesa la seva naturalesa directament lligada al sector turístic. Aquestes empreses romanen obligades a la inscripció en els registres turístics en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquest Decret.

Així mateix, es preveu expressament la possibilitat d'ús turístic de les estacions de senyalització marítima i de les instal·lacions militars, tot de conformitat amb la mateixa Llei 8/2012 i una altra normativa que hi sigui aplicable.

Una altra novetat destacable del Decret és la introducció de l'obligatorietat de presentació de la DRIAT per les embarcacions de transport marítim de caràcter turístic o recreatiu que organitzin activitats que es poden denominar d'entreteniment, amb el recordatori exprés de l'obligatorietat de compliment de tots els requeriments normativament exigibles que afectin la seguretat a bord, el compliment de la normativa mediambiental i la resta que puguin ser aplicables.

També derivat de les exigències de la Llei 8/2012, especialment del capítol III del títol IV —“Plans de millora de les infraestructures i dels establiments turístics”—, s'ha incorporat un capítol en aquest Decret relatiu als plans de modernització i seguretat que han de superar els diversos establiments turístics, respectant les exigències i els diferents terminis derivats de la mateixa Llei, però alhora s'ha tingut en compte que hi ha establiments que han superat sistemes de qualitat o que han superat l'autoavaluació relativa a la categoria. De conformitat amb els termes de la Llei, es permet que siguin les diferents administracions insulars competents en matèria d'ordenació les que poden, entre altres aspectes, homologar o reconèixer els plans de modernització que considerin. En tot cas, i per facilitar en general el compliment d'aquestes exigències, es publica com a annex a aquest Decret un seguit de models de pla de modernització i seguretat que compleixen el contingut determinat en l'article 81 de la Llei relatiu a mesures de seguretat, habitabilitat, qualitat i protecció del medi ambient: en concret, s'hi annexen un model relatiu als establiments turístics en general i un altre de relatiu als habitatges turístics de vacances i als habitatges objecte de comercialització turística.

Així mateix, s'incorpora en aquest Decret la regulació del procediment que s'ha de seguir a la comunitat autònoma per a la tramitació de queixes i reclamacions d'usuaris de serveis turístics, que abans contenia el Decret 4/2007, de 2 de febrer, el qual es deroga, en exercici de la competència exclusiva atorgada a la Comunitat Autònoma per l'article 30.47 de l'Estatut d'autonomia —la defensa dels consumidors i usuaris.

S'han d'esmentar també, pel que fa al contingut material d'aquest Decret, les disposicions transitòries setena i vuitena, que desenvolupen respectivament la disposició transitòria sisena i la disposició addicional quarta de la Llei 8/2012. Ambdues disposicions de la Llei 8/2012 tenen el seu origen en dos decrets llei del Govern de les Illes Balears: en concret, la possibilitat de dispenses de paràmetres de planejament territorial, urbanístics i turístics de la disposició addicional quarta de la Llei arrenca en el seu origen del Decret llei 1/2009, de 30 de gener, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió, posteriorment recollit, amb diverses modificacions, en diverses normes, i actualment en la Llei 8/2012; i l'origen de la disposició transitòria sisena de la Llei es

troba en el Decret Llei 1/2013, de 7 de juny, de mesures de caràcter turístic i d'impuls de les zones madures. Ambdós decrets Llei es dictaren, entre d'altres fonaments, amb l'objectiu d'incentivar la millora dels establiments turístics o incentivar models de negoci innovadors, moderns i sostenibles, i, en definitiva, per fomentar la competitivitat del sector turístic de les nostres illes, la qual cosa lliga amb la necessària reactivació econòmica. En general, doncs, ens trobam amb disposicions que formen part del que és l'ordenació i la planificació del sector turístic, competència del Govern de les Illes Balears de conformitat amb l'article 30.11 de l'Estatut d'autonomia.

Aquest Decret, atesa la seva extensió i diversitat de continguts, incorpora una organització en títols, a pesar de no ser un mode estructural usual dels decrets, però que en aquest cas es considera del tot aconsellable per a una millor organització i comprensió. Per tant, aquest Decret s'estructura en set títols, un total de vint-i-sis capítols, onze seccions, cent seixanta articles, cinc disposicions addicionals, tretze de transitòries, una de derogatòria i dues de finals.

Per tot això, a proposta del conseller de Turisme i Esports, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 17 d'abril de 2015,

DECRET

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

Aquest Decret té per objecte, en relació amb el desplegament reglamentari de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears:

- a) Establir principis generals en matèria turística.
- b) Regular els òrgans assessors, de coordinació i de cooperació amb el Govern de les Illes Balears.
- c) Regular la declaració de municipi turístic.
- d) Regular i classificar les empreses i els establiments turístics de les Illes Balears.
- e) Regular el procediment que s'ha de seguir a la comunitat autònoma per a la tramitació de queixes d'usuaris de serveis turístics.

Tot això, sens perjudici de les competències pròpies dels consells insulars i dels ajuntaments en l'àmbit de les seves competències.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Les disposicions d'aquest Decret s'apliquen a:

- a) Les empreses, les activitats i els establiments turístics que regula la Llei 8/2012 i que desenvolupin o exerceixin la seva activitat a les Illes Balears.
- b) Les administracions competents en matèria turística de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i també els seus ens instrumentals, sens perjudici de les competències pròpies dels consells insulars o dels ajuntaments en relació amb la potestat reglamentària en l'àmbit de les seves competències turístiques o de caràcter organitzatiu.

- c) Les persones usuàries i treballadores de les empreses, les activitats i els establiments turístics que regula la Llei 8/2012, en els aspectes que els poden afectar.
- d) En general, qualsevol persona, ens o activitat directament o indirectament relacionada amb el sector turístic en els termes de la Llei 8/2012.

TÍTOL II² **PRINCIPIS GENERALS**

CAPÍTOL I **PRINCIPIS GENERALS RELATIUS A L'INICI DE L'ACTIVITAT TURÍSTICA** **I AL PROCEDIMENT D'INSCRIPCIÓ EN ELS REGISTRES DE CAIRE TURÍSTIC**

SECCIÓ 1a **INICI DE LES ACTIVITATS TURÍSTIQUES**

Article 3. Inici de les activitats turístiques. Declaració responsable d'inici de l'activitat turística

1. Dret d'inici de l'activitat turística:

- a) *De conformitat amb l'article 23 de la Llei 8/2012, la presentació, d'acord amb el que disposa aquest Decret, de la declaració responsable d'inici de l'activitat turística (DRIAT), acompanyada de la documentació exigida, faculta la persona interessada per a l'inici de les activitats turístiques a les quals es refereix aquesta Llei, excepte en els casos en què es requereixi l'autorització administrativa específica.*
- b) *La facultat d'inici de les activitats, per tant, queda condicionada i només és possible si en el mateix moment de presentació de la declaració responsable l'interessat ja compleix tots els requisits normativament exigibles, tant si corresponen a l'àmbit material turístic com a altres.*
- c) *El concepte d'autorització turística roman actualment només en l'àmbit del procediment extraordinari de regularització sectorial de places turístiques previst en la disposició addicional cinquena de la Llei 8/2012, i en l'àmbit de l'habilitació de guies turístics.*

2. Col·laboració interadministrativa respecte a l'inici de les activitats turístiques: els ajuntaments o altres administracions que tramitin llicències o autoritzacions que afectin els establiments turístics poden sol·licitar a l'administració competent en matèria turística un informe respecte a si el projecte compleix la normativa turística. A aquest efecte, els ajuntaments han de donar trasllat de la documentació de què consti l'expedient que tramitin, vinculada a aquesta normativa. L'informe s'ha d'emetre en un termini de 15 dies des de la recepció completa de la documentació per l'òrgan encarregat de l'emissió.

3. Declaració responsable d'inici d'activitat turística: de conformitat amb l'article 23 de la Llei 8/2012, s'entén per declaració responsable (DRIAT) el document subscrit per una persona interessada en el qual manifesta, sota la seva responsabilitat, d'inici de l'activitat turística que compleix els requisits establerts en la normativa vigent per

² Títol declarat nul per la STSJIB núm. 532, d'11 d'octubre de 2016, esmentada en la nota 1.

iniciar l'exercici d'una activitat turística de les establertes en aquesta Llei, i que es compromet a mantenir el compliment durant el termini de temps inherent a l'exercici de l'activitat turística.

Els requisits als quals es refereix el paràgraf anterior s'han de recollir de manera expressa i clara a la corresponent declaració responsable.

De conformitat amb l'article 23.2 de la Llei 8/2012 i al marge dels procediments sotmesos a autorització administrativa, per a l'accés i l'exercici de l'activitat a les Illes Balears, les empreses i activitats turístiques han de presentar, amb anterioritat a l'inici de la seva activitat, la corresponent declaració responsable d'inici d'activitat.

No obstant això, aquestes obligacions no seran requerides als prestadors de serveis ja establerts en altres parts del territori espanyol ni als prestadors establerts en altres estats membres de la Unió Europea que desitgin exercir temporalment l'activitat a les Illes Balears en els termes del Reial decret 1837/2008.

Els òrgans competents en matèria de turisme de les Illes Balears poden comprovar, per mitjà dels oportuns mecanismes de cooperació administrativa, que els prestadors establerts en la resta del territori espanyol o en qualsevol altre estat membre de la Unió Europea que prestin els seus serveis a les Illes Balears compleixen els requisits prevists en la comunitat autònoma, ciutat autònoma o estat membre d'origen.

En el cas d'obertura d'establiments turístics de caràcter físic, s'haurà de presentar la DRIAT en els termes disposats en la Llei 8/2012 i en aquest Decret.

SECCIÓ 2a COMUNICACIÓ PRÈVIA

Article 4. Comunicació prèvia

De conformitat amb l'article 24 de la Llei 8/2012, s'entén per comunicació prèvia el document mitjançant el qual les persones interessades posen en coneixement de l'Administració turística competent fets o elements relatius a l'exercici d'una activitat turística, indicant els aspectes que puguin condicionar-la i adjuntant, si escau, tots els documents que siguin necessaris per al seu compliment adequat.

SECCIÓ 3a DISPOSICIONS COMUNES A LA DRIAT I A LA COMUNICACIÓ PRÈVIA

Article 5. Disposicions comunes a la DRIAT i a la comunicació prèvia

La DRIAT o comunicació prèvia s'ha de presentar en el registre de l'Administració turística competent o en qualsevol dels registres que estableix l'article 38.4 de la Llei 30/1992.

De conformitat amb l'article 23.5 de la Llei 8/2012, a l'efecte de facilitar a les persones interessades un model de declaració responsable i de comunicació prèvia, aquests hauran de ser publicats per les administracions competents en matèria d'ordenació turística de cada illa mitjançant sistemes telemàtics.

SECCIÓ 4a
INSCRIPCIÓ EN EL REGISTRE D'EMPRESES,
ACTIVITATS I ESTABLIMENTS TURÍSTICS

Article 6. Inscripció en el Registre d'empreses, activitats i establiments turístics

1. De conformitat amb la Llei 8/2012, la presentació de la declaració responsable d'inici d'activitat o comunicació, així com l'atorgament d'una autorització, tindrà com a efecte immediat la inscripció en el corresponent registre insular d'empreses, activitats i establiments turístics.

Aquesta inscripció no té caràcter constitutiu. Aquest procediment d'inscripció, desenvolupat d'ofici per l'Administració turística, és independent del dret de l'interessat a l'inici de l'activitat des del moment de presentació de la DRIAT en els termes de la Llei 8/2012 i aquest Decret.

En tot cas, el número d'inscripció atorgat haurà de constar en tot tipus de publicitat que duguin a terme les empreses i els establiments turístics.

2. A fi que es faci la inscripció, les persones interessades han d'aportar la documentació mínima següent:

- Declaració responsable d'inici de l'activitat, d'acord amb els models publicats per les administracions turístiques, en els quals haurà de figurar el text següent, a l'inici de la declaració, amb peu de signatura independent del que també haurà de figurar en el final de la declaració: "L'interessat manifesta que en el moment de presentació d'aquest document ja compleix amb tots els requisits establerts en la normativa vigent per iniciar l'activitat; que disposa de la documentació que així ho acredita (permisos, llicències, autoritzacions o presentació d'altres declaracions responsables), i que a més es compromet a mantenir-ne el compliment durant el termini inherent a l'exercici de l'activitat."
- Acreditació a través de qualsevol mitjà vàlid en dret de la personalitat i la representació de la persona declarant.
- Informe descriptiu, segons el que estableixen els apartats següents, en el qual s'ha d'indicar també el caràcter temporal o permanent de l'activitat. En el cas d'allotjaments turístics, empreses turisticoresidencials, estades turístiques en habitatges, empreses d'entreteniment i empreses de restauració, l'informe ha de reflectir en tot cas l'estat actual de l'establiment i ha d'anar signat per un tècnic competent.
- Acreditació, si escau, del compliment dels articles 88 o 89 de la Llei 8/2012.
- En el cas de nous establiments d'allotjament turístic, s'haurà de presentar l'autoavaluació i el qüestionari referent a la categoria que s'atribueixen.
- A més, es pot incloure tota la informació de l'empresa, l'activitat o l'establiment que es consideri rellevant.
- Així mateix, l'Administració pot fer ús de les facultats atorgades per l'article 71.3 de la Llei 30/1992, referit a la proposta de millora voluntària dels termes de la sol·licitud.
- Acreditació del pagament de la taxa corresponent.
- Pla de modernització o autoavaluació, si escau.

3. Contingut mínim de l'informe descriptiu:

- a) Pel que fa a les empreses turístiques d'allotjament, així com a les empreses turisticoresidencials, l'informe descriptiu ha de tenir el contingut mínim següent, al marge del que ja s'ha exposat abans:

- *Nom, adreça, grup, categoria i, si escau, número de registre.*
 - *Superfície del solar, si escau.*
 - *Relació d'unitats d'allotjament autoritzades o sol·licitades, amb indicació del seu número identificador, la ubicació, la capacitat i les superfícies de dormitoris, sala, bany, terrassa i cuina.*
 - *Característiques de l'edificació: nombre d'edificis, ubicació, identificació i nombre de plantes de cadascun. Antiguitat en el cas de turisme rural i d'interior.*
 - *Descripció de les zones comunes, si escau, amb la seva ubicació, la superfície i el nombre: vestíbul, recepció, serveis higiènics generals, sales socials, menjadors i altres dependències i instal·lacions (sales de conferències, de reunions, de joc, restaurants, piscines, instal·lacions esportives, gimnàs, sauna, balneari, aparcaments, etc.).*
 - *Plànols de l'establiment amb totes les dades reflectides en l'informe.*
 - *Si ofereixen o no el servei de pensió completa integral.*
- b) *Pel que fa a les empreses comercialitzadores d'estades turístiques en habitatges, l'informe descriptiu referent a cada habitatge ha d'incloure el contingut mínim següent, al marge del que ja s'ha exposat abans:*
- *Nom, NIF/NIE i adreça del propietari, així com de l'explotador quan pertoqui. Adreça del local comercial, si escau, número de telèfon, fax, adreça electrònica i pàgina web, si escau, especificant l'horari d'obertura i de tancament.*
 - *Telèfon d'assistència 24 hores.*
 - *Descripció de l'edificació, que inclourà com a mínim l'acreditació del compliment dels paràmetres (tipologia i requisits mínims) exigits per l'article 52 de la Llei 8/2012, la ubicació exacta, el nombre de places (aquest nombre s'ha d'entendre com a capacitat màxima permesa d'acord amb el que estableixen l'article 52 de la Llei 8/2012 i aquest Decret, sempre que també ho permeti la cèdula d'habitabilitat), la descripció de les dependències i de les instal·lacions de l'habitatge (a títol enunciatiu: sala d'estar, menjador, cuina, piscina, traster...) que inclogui la superfície, així com el grup i número de registre, si escau.*
 - *Plànols de l'habitatge amb totes les dades reflectides en l'informe.*
 - *Declaració del compliment dels requisits mínims de conformitat amb el que disposen el capítol IV del títol III de la Llei 8/2012 i aquest Decret, així com l'annex 6 d'aquest Decret, que s'haurà d'adjuntar emplenat.*
 - *Declaració expressa del fet que es disposa de la cèdula d'habitabilitat i de pòlissa d'assegurança en els termes exigits en aquest Decret.*
- c) *Pel que fa a les empreses turístiques de restauració, l'informe descriptiu ha d'incloure el contingut mínim següent, al marge del que ja s'ha exposat abans:*
- *Nom, adreça, grup i, si escau, número de registre.*
 - *Nombre de places en sala, barra i terrassa.*
 - *Descripció de les zones comunes, amb la seva ubicació, la superfície i el nombre, serveis higiènics generals, menjadors, cuines, magatzems, cellers, cambres frigorífiques, instal·lacions, etc., i dels serveis que s'ofereixen. La capacitat màxima haurà de correspondre's amb allò establert en la llicència d'activitats o en la normativa de seguretat que li sigui aplicable.*

- *Plànols de l'establiment amb totes les dades reflectides en l'informe.*
- d) *Pel que fa a les agències de viatges, l'informe descriptiu ha d'incloure el contingut mínim següent:*
 - *Nom, adreça, número de registre, si escau, i descripció de les instal·lacions i dels serveis que s'ofereixen, físics o telemàtics.*
 - *Acreditació de la constitució de la fiança i la subscripció de l'assegurança de conformitat amb el que disposa aquest Decret.*
- e) *Pel que fa a les empreses de turisme actiu, l'informe descriptiu ha d'incloure el contingut mínim següent:*
 - *Nom, NIF/NIE i adreça del titular de l'activitat, el nom comercial i l'adreça de la seu de l'activitat.*
 - *Memòria explicativa i relació de les activitats de turisme actiu que ofereixen, així com dels períodes en què es desenvoluparan.*
 - *Relació del personal que assumeix la responsabilitat tècnica de les activitats prestades, inclòs el responsable d'empresa i els monitors, així com la seva qualificació o titulació de conformitat amb l'article 123.*
- f) *Pel que fa a les empreses d'entreteniment, i al marge del que ja s'ha exposat abans:*
 - *Nom, adreça, grup (sala de festa, sala de ball, discoteca, cafè concert, club de platja) i, si escau, número de registre.*
 - *Nombre de places en sala, barra i terrassa, si escau. La capacitat màxima haurà de correspondre's amb l'establert en la llicència d'activitats o en la normativa de seguretat que li sigui aplicable.*
 - *Descripció de les zones comunes, amb la seva ubicació, la superfície i el nombre: vestíbul, serveis higiènics generals, sales i altres dependències i instal·lacions (escenari, pista, atraccions, bars...).*
 - *Plànols de l'establiment amb totes les dades reflectides en l'informe.*
- g) *Pel que fa a les empreses de lloguer de vehicles:*
 - *Nom, NIF/NIE i adreça del titular de l'activitat, del nom comercial i de la seu de l'activitat.*
 - *Memòria explicativa i relació dels serveis que ofereixen, així com dels períodes en què es desenvoluparan, incloent personal i instal·lacions per prestar els serveis (atenció al públic i dipòsit, aparcament i lliurament de vehicles).*
 - *Llista de la flota de vehicles de què disposen per prestar l'activitat, incloent la matrícula, la marca, el model i l'antiguitat.*
 - *Acreditació de la constitució de les pòlisses d'assegurances necessàries per a l'activitat. Aquestes pòlisses hauran de mantenir-se en vigor durant tot el temps de prestació de les activitats.*
 - *Pla de modernització i seguretat i acreditació del compliment dels requisits de l'article 125.3 d'aquest Decret, si escau.*
- h) *Pel que fa als centres recreatius o esportius:*
 - *Nom, NIF/NIE i adreça del titular de l'activitat.*
 - *Nom comercial i adreça de la seu de l'activitat.*
 - *Memòria explicativa i relació de les activitats que s'ofereixen, així com dels períodes en què desenvolupen l'activitat.*

- *Plànol de l'establiment i descripció detallada de les instal·lacions que el formen.*
4. *Els consells insulars poden establir els models d'informe descriptiu propis, respectant els mínims fixats en aquest article.*

Article 7. Procediment d'inscripció i comprovacions

1. Procediment d'inscripció en els registres turístics:

- a) *El procediment d'inscripció en els registres turístics s'inicia amb la presentació de la DRIAT o la comunicació de la persona interessada, o amb l'atorgament de l'autorització en els casos que hi estan sotmesos. Aquest procediment és independent del dret de l'interessat a iniciar l'exercici de l'activitat des del moment de presentació de la DRIAT en els termes que estableixen la Llei 8/2012 i aquest Decret, i l'ha de desenvolupar d'ofici l'Administració turística.*
- b) *L'òrgan encarregat del registre turístic ha d'examinar la correcció de la documentació presentada en relació amb les exigències establertes per la normativa, tant pel que fa a la suficiència dels documents presentats com a la coherència del seu contingut respecte a la normativa esmentada, i, en cas que aquesta presenti defectes o hi falti documentació annexa, ha de requerir a la persona interessada que esmeni les deficiències en un termini de 10 dies en els termes de l'article 71 de la Llei 30/1992. Si aquestes incorreccions són de caràcter essencial, no s'ha de fer la inscripció fins que siguin esmenades, i en cas que s'hagi iniciat l'activitat, aquesta s'ha de suspendre mitjançant una resolució amb audiència prèvia a la persona interessada. En cas que aquestes incorreccions essencials no s'esmenin, s'ha de dictar una resolució per manifestar la impossibilitat de la inscripció i de l'exercici de l'activitat; tot això, en els termes de l'article 71 bis 4 de la Llei 30/1992.*
- c) *Una vegada comprovada l'adequació de la documentació d'acord amb els apartats anteriors, l'òrgan competent ha de dictar de manera immediata la resolució d'inscripció en el registre insular corresponent, que haurà d'incloure la classificació de l'establiment, si escau, i, posteriorment, notificar la inscripció a la persona interessada.*
- d) *Pel que fa a les dades declarades que siguin competència d'altres administracions, se'ls han de comunicar els termes de la declaració que afectin les seves competències.*

2. Número de registre:

Una vegada inscrita l'empresa turística en la modalitat que correspongui, s'ha d'assignar un número de registre, que serà correlatiu, segons el tipus d'establiment o activitat, precedit de les sigles següents:

<i>H</i>	<i>Hotel</i>
<i>HA</i>	<i>Hotel apartament</i>
<i>AT</i>	<i>Apartament turístic</i>
<i>TC</i>	<i>Aprofitament per torns</i>
<i>ETR</i>	<i>Empresa turisticoresidencial</i>
<i>ETV</i>	<i>Estada turística en habitatges</i>
<i>HR</i>	<i>Hotel rural</i>
<i>AG</i>	<i>Agroturisme</i>
<i>TI</i>	<i>Turisme d'interior</i>

HO	Hostatgeria
BC	Bar cafeteria
R	Restaurant
BCp	Bar de copes
CT	Càtering
AVBal	Agència de viatges
MT	Mediador turístic
CR	Central de reserva
TA	Turisme actiu
SF	Sala de festa
SB	Sala de ball
D	Discoteca
CC	Cafè concert
CP	Club de platja
RC	Rent a car / Lloguer de vehicles sense conductor
EE	Embarcació amb activitat d'entreteniment
CTR	Centre turístic recreatiu
CTE	Centre turístic esportiu
CTC	Centre turístic cultural
CTL	Centre turístic lúdic

Article 8. Obligació de comunicar les modificacions de les empreses i activitats turístiques

1. Qualsevol modificació de les dades recollides en els registres insulars corresponents i en el Registre General d'Empreses, Activitats i Establiments Turístics ha de ser comunicada a l'administració turística competent mitjançant la presentació de la comunicació prèvia degudament formalitzada, conformement al model que les diferents administracions turístiques insulars tenguin publicat.

2. Si aquestes modificacions tenen caràcter essencial i de comprovacions posteriors se'n desprèn la falsedat o inexactitud, es pot suspendre l'activitat en els termes del punt 2 de l'article següent.

Article 9. Inspecció i comprovació posterior a l'inici de l'activitat

1. Una vegada presentada la DRIAT o comunicació, l'òrgan competent en matèria turística ha de fer les comprovacions pertinents per verificar l'adequació dels establiments i les activitats turístiques a les dades declarades i a la normativa turística.

2. D'acord amb l'article 23 de la Llei 8/2012, si amb les comprovacions o per qualsevol circumstància es desprèn la inexactitud, falsedat o ommissió de caràcter essencial de les dades declarades o dels documents que s'hi adjuntin, s'ha de suspendre l'activitat i s'ha de dictar una resolució, amb l'audiència prèvia a l'interessat, per la qual es cancel·li la inscripció en el registre turístic de l'activitat o l'establiment, sens perjudici de la responsabilitat penal, civil o administrativa en què es pugui haver incorregut.

En aquest supòsit, per tornar a practicar-se la inscripció i poder reiniciar l'activitat és necessari que la persona interessada aporti, a més de la DRIAT, la documentació acreditativa del compliment o l'esmena de les dades que han comportat deixar sense efectes la inscripció.

En els supòsits en què les comprovacions que preveu aquest apartat afectin les competències d'altres administracions, se'ls han de comunicar els fets detectats.

3. Les administracions turístiques han de procurar, en el termini més immediat que sigui possible, que totes les activitats i els establiments turístics inscrits en els registres com a conseqüència de la DRIAT rebin almenys una visita dels serveis d'inspecció d'aquesta administració, a fi de fer les comprovacions pertinents.

Article 10. Obligació de registre diferenciat dels establiments que ofereixen pensió completa integral

Les diferents administracions encarregades dels registres turístics han de mantenir una inscripció diferenciada dels establiments d'allotjament turístic que es comercialitzin sota la modalitat de pensió completa integral, tant si ofereixen únicament aquesta possibilitat, com només a part dels clients, per tal de permetre un control adequat d'aquesta modalitat.

Article 11. Caràcter públic dels registres

De conformitat amb l'article 27 de la Llei 8/2012, la informació continguda en els registres turístics és gratuïta i pública pel que fa a la titularitat, la localització, les característiques i la categoria de les empreses, les activitats i els establiments turístics, sens perjudici de l'aplicació de la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

Les administracions competents han de procurar que l'accés a aquesta informació, tant si és per part d'altres administracions com dels ciutadans, sigui possible mitjançant mitjans telemàtics.

Article 12. Consells insulars

Els consells insulars poden desplegar reglamentàriament el contingut d'aquest capítol respectant els principis generals que conté.

CAPÍTOL II

PRINCIPIS GENERALS RELATIUS A LES COMISSIONS DE VALORACIÓ DE DISPENSES DE CARÀCTER TURÍSTIC

Article 13. Objecte de les comissions

1. D'acord amb el que disposa l'article 25 de la Llei 8/2012, s'ha de constituir una comissió de valoració de dispenses en cada una de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, integrada en l'administració turística insular competent en matèria d'ordenació turística, per informar sobre la possibilitat de dispensa del compliment d'algun dels requisits normatius, quan d'una valoració conjunta de les instal·lacions, els serveis i les millores introduïdes en els projectes inclosos en les declaració responsable d'inici d'activitat turística (DRIAT) o comunicacions prèvies es consideri possible compensar l'incompliment de manera que resulti convenient per a l'interès general.

En aquest sentit, es podrà entendre compensat l'incompliment d'una manera convenient per a l'interès general quan aquesta compensació compregui algun dels aspectes següents:

- a) Impulsi el turisme sostenible.*
- b) Generi ocupació i desenvolupament turístic.*

- c) *Millori la competitivitat dins el sector turístic.*
- d) *Augmenti o pugui mantenir un nivell elevat de qualitat dels serveis turístics.*
- e) *Diversifiqui l'oferta turística.*

Dins el marc d'aquests objectius, la dispensa podrà justificar-se en relació amb les peculiaritats territorials, de sostenibilitat o d'imatge turística de cada illa, sense disminució de la qualitat turística general i els drets essencials dels usuaris turístics.

2. Aquesta comissió s'encarregarà també, d'acord amb els termes de l'apartat 3 de l'article 25 de la Llei 8/2012, d'informar el Consell de Govern sobre els projectes que es pretenguin acollir al que disposa, als efectes que aquest pugui emetre la declaració d'interès autonòmic de la inversió, la dispensa del compliment de paràmetres de la seva competència i, si escau, pugui sol·licitar a les administracions competents la dispensa del compliment de qualsevol paràmetre urbanístic o d'ordenació territorial.

3. Així mateix, aquestes comissions, enteses com a comitès d'experts, poden emetre els informes motivats a què es refereix l'apartat 5 de la disposició addicional quarta de la Llei 8/2012 pel que fa als projectes ubicats en cada illa en concret, i que han de presentar al Consell de Govern per tal que aquest decideixi adoptar o no la proposta relativa a les possibilitats que atorga.

Article 14. Composició de les comissions

En cada una de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, les comissions estaran compostes per representants de l'administració competent en matèria d'ordenació turística. Així mateix, quan el projecte sotmès a informe es refereixi a dispenses que siguin competència d'altres administracions, se'ls ha de proposar que hi nomenin una persona representant cada una o bé que n'emetin un informe.

En la composició de les comissions s'hi ha d'integrar personal tècnicament competent en les matèries que hauran de ser objecte de valoració.

Article 15. Funcionament de la comissió

1. La comissió s'ha de reunir quan es presenti a qualsevol de les administracions turístiques un projecte en el qual consti la petició raonada del titular d'acollir-se a la possibilitat de dispenses de l'article 25 o del punt 5 de la disposició addicional quarta de la Llei 8/2012, i ha de ser convocada pel secretari per ordre del president. Les reunions poden ser presencials o per mitjans telemàtics.

Les peticions de dispensa han d'identificar de manera clara els elements que es pretén dispensar, els efectes i el compliment d'algun dels aspectes esmentats en l'article 13.1 d'aquest capítol.

2. Els informes s'han d'aprovar per majoria i han d'estar fonamentats.

3. Per emetre els seus informes, les comissions poden sol·licitar la col·laboració de tècnics competents en la matèria, o d'altres administracions públiques, quan ho considerin necessari, i també de les associacions constituïdes relatives al sector afectat; en aquest sentit poden demanar els informes que considerin pertinents.

A l'efecte d'emetre la valoració justificada, els informes de la comissió han d'incloure, com a mínim, els aspectes següents: identificació clara de l'element o elements que es compensen; valoració de les circumstàncies concurrents, tant en cas d'atorgar-se la dispensa com de no atorgar-se; constatació del fet que la compensació compleix algun dels objectius de l'article 13.1 d'aquest capítol, i sentit final de l'informe.

4. El termini màxim d'emissió dels informes serà de tres mesos des que la comissió hagi rebut la petició amb la documentació completa.

5. En la resta d'aspectes, el funcionament de la comissió s'ha d'ajustar al que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, pel que fa als òrgans col·legiats.

6. La comissió ha d'actuar sotmesa als principis de neutralitat, equitat en la valoració, celeritat en l'elaboració dels informes i de transparència en relació amb els criteris que aplica, i en general als requerits per la Llei 30/1992.

7. Les dispenses proposades per la comissió de valoració de dispenses, només les pot dur a terme l'administració competent en la matèria objecte de dispensa.

Article 16. Adscripció i règim econòmic de la comissió

1. Les comissions de valoració de dispenses no tenen personalitat jurídica i s'adscriuen com a òrgans a cada una de les administracions insulars competents en matèria turística.

2. La despesa que pugui generar el funcionament de les comissions ha de ser assumida per les administracions competents en ordenació turística de cada una de les illes, de conformitat amb els seus pressuposts.

Article 17. Desenvolupament per part dels consells insulars

Els consells insulars, en l'àmbit de les seves competències, poden desenvolupar la regulació de les comissions de valoracions de dispenses respectant els principis generals establerts en aquest capítol.

CAPÍTOL III

PRINCIPIIS GENERALS RELATIUS A LES OFICINES ÚNIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ TURÍSTICA

Article 18. Principis generals relatius al funcionament de les oficines

1. De conformitat amb l'article 22 de la Llei 8/2012, l'oficina única de l'Administració turística s'ha de configurar com un òrgan integrat en l'administració competent en matèria d'ordenació turística de cada una de les illes i estarà dotada del personal suficient i l'estructura adequada per atendre les seves funcions.

2. En els termes dels articles 18 i 19 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, les oficines han de subministrar la informació i documentació, tant en persona com per mitjà telefònic o telemàtic quan això sigui adequat, necessàries per tal de facilitar la llibertat d'establiment o prestació de serveis en l'exercici d'una activitat turística, o per a l'accés a ajuts i subvencions en qualsevol municipi; permetre la presentació de documentació, i permetre el coneixement de la tramitació dels procediments.

Així mateix, quan l'oficina tingui coneixement de dades o circumstàncies que afectin o puguin afectar de manera rellevant la legalitat d'una activitat, una empresa o un establiment turístic, ha de prendre les mesures necessàries per advertir l'interessat o fer els tràmits pertinents.

3. Respecte a la tramitació telemàtica administrativa, i en els termes i fases que preveu la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics, s'ha d'implementar un servei telemàtic que permeti garantir els drets dels

ciutadans en la relació telemàtica amb les oficines, i també una interconnexió entre les diferents administracions de manera que tots els tràmits administratius per a l'inici, l'establiment o el desenvolupament d'una activitat turística, la participació en el sector turístic i l'accés als ajuts i subvencions de caràcter turístic es puguin tramitar exclusivament des de l'oficina única de l'Administració turística.

4. Les diferents oficines úniques han de procurar actuar amb criteris d'unitat i homogeneïtzació pel que fa a la normativa turística de les Illes Balears, i s'han d'atenir a les directrius de coordinació que determina el títol VII d'aquest Decret.

Article 19. Desplegament reglamentari

Els consells insulars poden desplegar reglamentàriament els diversos aspectes de funcionament, estructura i composició de les oficines úniques dels seus respectius àmbits insulars, respectant els principis generals i les directrius de coordinació regulats en aquest Decret.

CAPÍTOL IV PRINCIPIIS GENERALS REFERENTS A LA INSPECCIÓ TURÍSTICA

Article 20. Visites d'inspecció

1. En els termes continguts en el capítol I del títol V de la Llei 8/2012, els inspectors de turisme de les diferents administracions turístiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears poden fer visites d'inspecció a les empreses, les activitats i els establiments turístics per practicar qualsevol de les actuacions referents a les seves comeses, sense necessitat de notificació prèvia de la visita.

2. Quan en l'exercici de les funcions inspectores es consideri necessària l'entrada a un domicili particular o a altres dependències d'un establiment turístic amb la mateixa qualificació, s'ha de disposar de l'autorització judicial pertinent, excepte amb el consentiment de la persona afectada, cosa que haurà de reflectir-se expressament en l'acta que s'estengui. En el supòsit de negativa a l'accés per part de qualsevol persona que es trobi a l'interior del domicili particular, haurà de suspendre's la visita inspectora i deixar constància d'aquest fet en l'acta que s'estengui.

3. S'entén com a obstrucció a la funció inspectora, a l'efecte de la Llei 8/2012, tota conducta que impedeixi o dificulti l'entrada dels serveis d'inspecció al local o a l'establiment; quan es dilati o entorpeixi la seva funció; quan no s'atenguin els requeriments de presentació o remissió de documents o realització d'actuacions en l'àmbit de l'acció inspectora, i també les coaccions o la falta de la consideració deguda. En l'acta que s'estengui s'ha de deixar constància de les obstruccions esmentades.

Article 21. Documentació de les visites i de l'actuació d'inspecció

1. Les actuacions de la inspecció de turisme s'han de documentar en requeriments, informes i actes, en suport de paper o per sistemes electrònics o telemàtics, que només seran de formalització obligada en els termes que estableixen la Llei 8/2012 i aquest Decret.

a) **Requeriments:**

- Els inspectors de turisme, en l'exercici de les seves funcions, estan facultats per requerir als interessats la presentació o tramesa de documents, o

l'execució de les actuacions necessàries per aclarir els fets objecte d'inspecció.

- *Els requeriments s'han d'efectuar per qualsevol mitjà que permeti tenir-ne constància, incloses les actes d'inspecció.*
- b) *Informes: la inspecció de turisme ha d'emetre informes amb l'objecte de valorar l'adequació a la normativa d'aplicació de les circumstàncies de fet d'una determinada empresa, activitat o establiment turístic.*
- c) *Actes d'inspecció: són actes d'inspecció els documents redactats pels inspectors de turisme, de conformitat amb els models determinats per cada administració turística, en els quals es recullen diferents aspectes com a resultat de la funció inspectora.*

Les actes d'inspecció poden ser de constància de fets, d'obstrucció, de conformitat o d'infracció:

- *Actes de constància de fets: a part del contingut mínim de les actes fixat en la Llei, han de contenir una referència a les accions, circumstàncies o omissions constatades que tinguin rellevància per a la inspecció.*
- *Actes d'obstrucció: a part del contingut mínim de les actes fixat en la Llei, han de contenir una referència a les obstruccions efectuades.*
- *Actes de conformitat: a part del contingut mínim de les actes fixat en la Llei, han de contenir una referència a la conformitat amb la normativa turística.*
- *Actes d'infracció: a part del contingut mínim de les actes fixat en la Llei, han de contenir una referència a les accions o omissions constatades, el mitjà utilitzat per a l'esclariment, les disposicions i els preceptes infringits, i l'existència d'atenuants o agreujants.*

Si per l'extensió no es poden recollir totes les circumstàncies i dades exposades en un sol exemplar d'acta, s'han de recollir en una acta annexa, que ha de formar part amb caràcter general de la principal.

Formalització de les actes: les actes s'han de formalitzar, sempre que sigui possible, en presència del titular de l'empresa, l'establiment o l'activitat, o del seu representant legal, o, en absència de tots dos, davant qualsevol persona que en depengui i que es trobi al capdavant de l'empresa o activitat, a la qual es farà lliurament d'una còpia.

2. Els funcionaris del servei d'inspecció poden sol·licitar l'auxili dels perits que considerin necessaris per desenvolupar les seves funcions, quan les circumstàncies exigeixin uns coneixements especials en un determinat ofici, professió o art, així com sol·licitar informes o certificats que es considerin igualment necessaris.

Article 22. Consells insulars

Els consells insulars poden desplegar aquest capítol respectant els principis que conté.

CAPÍTOL V

PRINCIPIS GENERALS RELATIUS ALS PLANS D'INTERVENCIÓ EN ÀMBITS TURÍSTICS

Article 23. Objectius generals dels plans d'intervenció en àmbits turístics

Els plans d'intervenció en àmbits turístics (PIAT) de cada illa han de perseguir els objectius generals següents, referits a tot el seu àmbit territorial:

- a) Informació i anàlisi inicials de cada zona i/o àmbit: per cada zona i/o àmbit s'ha de fer un estudi d'informació i anàlisi que contengui informació referent a les places turístiques, les places no turístiques, la prognosi de la població, la situació urbanística vigent, les infraestructures existents, platges, equipaments i serveis, i la interacció amb el medi ambient.*
- b) Evolució i creixement de les zones i/o àmbits.*
- c) D'acord amb la informació dels apartats anteriors s'ha de fer un diagnòstic de les zones i/o els àmbits, amb les necessitats i el programa d'actuació.*
- d) Proposta d'ordenació de les zones i/o àmbits, sens perjudici del que es consideri escaient des d'altres visions competencials vinculants, així: costes, aviació civil, recursos hídrics, carreteres, medi ambient, emergències..., això és, desenvolupant tot el procés d'un pla sectorial.*
- e) Avaluació dels efectes sobre el medi ambient de les propostes d'ordenació, amb vista a la tramitació d'una avaluació ambiental estratègica de la Llei 11/2006, o normativa que la substitueixi.*
- f) Anàlisi, respecte a cadascuna de les zones, de la incidència de les figures que preveuen l'article 37 i el capítol IV del títol III de la Llei 8/2012.*
- g) Aquesta ordenació s'ha d'efectuar des del reconeixement de la necessitat de preservació del medi ambient i de la planificació integral del territori, com a elements determinants per a la consecució d'una oferta turística de qualitat i diversificada.*

Article 24. Consells insulars

Els consells insulars poden desenvolupar el contingut d'aquest capítol respectant els principis generals que conté.

CAPÍTOL VI

PRINCIPIS GENERALS RESPECTE ALS INFORMES QUE PREVEU LA DISPOSICIÓ ADDICIONAL ONZENA DE LA LLEI 8/2012

Article 25. Documentació mínima que s'ha de presentar a les administracions turístiques i abast de l'informe

1. Les sol·licituds dels informes que preveu la disposició addicional onzena de la Llei 8/2012, sobre la viabilitat jurídica o tècnica d'un projecte d'activitat o establiment turístic, han de contenir la documentació mínima següent:

- a) Sol·licitud en què s'expressi de manera clara el que se sol·licita a l'Administració turística, a la qual s'ha d'adjuntar:*
 - Dades de la persona o entitat sol·licitant i dades relatives a la seva relació amb el projecte.*
 - Determinació clara del que sol·licita a l'Administració turística.*

- *Informe descriptiu respecte a l'activitat o l'establiment que es projecti, i que inclogui tota la informació rellevant a l'efecte d'avaluar l'aplicabilitat i el compliment dels diversos aspectes prescrits per la normativa turística: classificació, ús exclusiu, unitat d'explotació, etc.*
 - *Avantprojecte de l'actuació proposada, si escau, signada per un tècnic competent.*
 - *Informe jurídic o tècnic relatiu al projecte emès per altres administracions, si escau.*
- b) *En cada cas, la informació i les dades mínimes que els responsables de l'emissió dels informes considerin imprescindibles per emetre'ls correctament, la qual cosa donarà lloc als requeriments pertinents.*
2. *L'informe ha de determinar la viabilitat del projecte des del punt de vista de la normativa turística.*

Article 26. Consells insulars

Els consells insulars poden desplegar el contingut d'aquest capítol respectant els principis generals que conté.

CAPÍTOL VII PRINCIPIS GENERALS RELATIUS ALS PLANS DE DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC INSULAR I MUNICIPAL

Article 27. Objectius i contingut dels plans de desenvolupament turístic

1. *Els plans de desenvolupament turístic esmentats en el punt 2 de l'article 70 de la Llei 8/2012 han de tenir una vigència temporal de dos anys, o la que determini el Pla Integral de Turisme de les Illes Balears, que s'haurà de renovar a la seva finalització o bé s'haurà de prorrogar expressament abans de la seva finalització per la mateixa durada inicial, d'acord amb les noves situacions.*

2. *Al marge dels objectius mínims que determina l'article 70 de la Llei 8/2012, els plans de desenvolupament turístic hauran de seguir els sis eixos principals que integren el Pla Integral de Turisme de les Illes Balears:*

- a) *Promoció*
- b) *Producte*
- c) *Qualitat*
- d) *Territori*
- e) *Intel·ligència de mercats*
- f) *Formació*

3. *Cada un d'aquests eixos principals ha de tenir un contingut format per tres punts clau:*

- a) *Estratègia: el que es pretén aconseguir a curt o mitjà termini.*
- b) *Tàctica: l'anàlisi de la realitat del seu entorn.*
- c) *Acció: totes les accions que s'hagin de desenvolupar per respondre a la tàctica.*

4. *Pel que fa al municipi de Palma de Mallorca, el contingut ha de ser el mateix, si bé haurà de tenir en compte la interconnexió del municipi, com a eix de diferents àmbits, amb la resta de l'illa.*

Article 28. Consells insulars

Els consells insulars poden desplegar el contingut d'aquest capítol respectant els principis generals que conté.

CAPÍTOL VIII PRINCIPIES GENERALS RELATIUS A LA DECLARACIÓ D'INTERÈS TURÍSTIC

Article 29. Objectiu i supòsits

De conformitat amb l'article 74 de la Llei 8/2012, mitjançant la declaració d'interès turístic es persegueix impulsar la inversió en complexos, serveis i infraestructures turístiques que afavoreixin la desestacionalització i la millora de l'oferta turística. Així mateix, es poden declarar d'interès turístic les fires, els itineraris, les rutes, les publicacions, els esdeveniments, les festes locals o regionals, les tradicions o qualsevol altre recurs turístic.

Article 30. Condicions

Els complexos, els serveis, les infraestructures, les fires, els itineraris i altres aspectes esmentats en l'article anterior poden ser objecte de declaració d'interès turístic per part del Govern de les Illes Balears, el consell insular o l'ajuntament respectiu, sempre que compleixin les condicions següents:

- Les inversions en complexos, serveis i infraestructures turístiques han d'afavorir la desestacionalització i la millora de l'oferta turística, i suposar una rellevància diferencial respecte d'altres que puguin ser similars.*
- En casos de fires, itineraris, rutes, publicacions, esdeveniments, tradicions i similars han de tenir, depenent del cas, una antiguitat mínima de deu anys abans de la sol·licitud, una constatació de periodicitat, una especial repercussió en els mitjans de comunicació, un especial seguiment social i una rellevància diferencial respecte d'altres que puguin ser similars en altres localitats.*
- Es poden entendre inclosos dins els conceptes susceptibles de declaració d'interès turístic de l'article 74 de la Llei 8/2012 els comerços o les fàbriques de productes diversos, sempre que tinguin un marcat interès turístic.*

Així mateix, no poden suposar un incompliment de la legislació vigent, sigui territorial, mediambiental o qualsevol altra aplicable.

Article 31. Classe de sòl

La declaració d'interès turístic pot afectar qualsevol inversió, projecte, esdeveniment, tradició o similar que tinguí lloc en els tipus de sòl permesos per la legislació vigent per dur-la a terme.

Article 32. Procediment

1. El procediment per a la declaració d'interès turístic s'ha de desenvolupar amb caràcter general en els termes del títol VI de la Llei 30/1992, sens perjudici del que disposen els apartats següents.

2. La declaració es pot atorgar a iniciativa de la mateixa Administració o a sol·licitud de qualsevol persona pública o privada que faci la inversió, o dugui a terme la publicació o que sigui titular de l'espai territorial pel qual transcorre l'itinerari o la ruta

o el recurs turístic objecte de declaració, o que organitzi la fira o l'esdeveniment, o que mantengui la tradició o que sigui titular del comerç o fàbrica.

3. En la sol·licitud s'hi incorporarà una memòria justificativa que inclogui els motius pels quals es considera necessària i convenient la declaració, i també l'acreditació dels requisits. Així mateix, s'hi incorporarà una descripció detallada i, si escau, gràfica. Si el procediment ha estat iniciat d'ofici per la mateixa Administració, s'haurà de sol·licitar a l'òrgan pertinent un informe justificatiu.

4. El termini màxim per notificar i dictar la resolució és de sis mesos. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat i notificat la resolució, s'haurà de considerar estimada la sol·licitud.

5. Durant la tramitació, els òrgans pertinents en funció de les competències tècniques de cada una de les administracions han d'emetre un informe valoratiu de la sol·licitud, respecte a les condicions exposades en aquest capítol.

6. La declaració d'interès turístic autonòmic, insular o municipal s'ha de fer per acord del Consell de Govern o per mitjà dels òrgans competents dels consells insulars o dels ajuntaments, respectivament, mitjançant un procediment administratiu que inclogui un tràmit d'informació pública.

7. La declaració d'interès turístic té caràcter indefinit, si bé pot ser revocada si desapareixen o s'alteren les circumstàncies que donaren lloc a la seva concessió, o si s'incompleixen les obligacions que comporten. La revocació s'ha de dur a terme mitjançant un procediment administratiu amb audiència de la persona pública o privada interessada.

8. La declaració d'interès turístic o, si escau, la revocació, s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Article 33. Efectes

1. La declaració d'interès turístic d'un complex, servei, infraestructura, fira, itinerari, ruta, festa local o regional, publicació o qualsevol altre recurs turístic atorga, com a mínim, els drets següents:

- Si es tracta d'una inversió en complexos, serveis o infraestructures, els expedients administratius tindran un impuls preferent per part de les administracions que les hagin declarat.*
- En general, dóna dret a utilitzar el distintiu que especifiqui l'Administració turística que identifiqui l'interès turístic i a donar-li publicitat.*
- Dóna preferència per ser inclosos en les labors de promoció turística que pugui fer l'Administració turística atorgant.*
- Atorga el dret al fet que es valori aquesta condició en les convocatòries de subvencions fetes per l'Administració atorgant que afectin aspectes relacionats amb la declaració d'interès turístic, en els termes que estableixin les bases reguladores.*

2. La declaració d'interès turístic implica, com a mínim, les obligacions següents:

- Si es tracta d'una inversió en complexos, serveis o infraestructures, aquestes s'hauran de desenvolupar en els estrictes termes en que varen ser aprovades.*
- Mantenir els caràcters específics i tradicionals de la fira, l'itinerari, la ruta o qualsevol altre recurs turístic en els termes que va donar lloc a la declaració d'interès turístic, i també promocionar-la i incrementar en la mesura del possible la seva qualitat.*

Article 34. Inscripció

Als efectes informatius, de totes les declaracions d'interès turístic, siguin locals, insulars o autonòmiques, se n'ha de trametre una comunicació als registres turístics insulars i al General, que hauran d'obrir un apartat específic relatiu a aquestes declaracions.

Article 35. Consells insulars

Els consells insulars poden desplegar el contingut d'aquest capítol, excepte pel que fa a la declaració d'interès turístic autonòmic, respectant els principis generals que conté.

CAPÍTOL IX

PRINCIPIIS GENERALS RELATIUS AL PROCEDIMENT, LES CONDICIONS I ELS REQUISITS PER A L'ADQUISICIÓ DE PLACES A L'ÒRGAN DE GESTIÓ DE LES PLACES DONADES DE BAIXA DEFINITIVA

Article 36. Places a disposició de l'organisme gestor

1. De conformitat amb l'article 91 de la Llei 8/2012, les diferents administracions competents en matèria d'ordenació turística de cada illa han de posar a disposició de l'organisme gestor:

- a) Les places corresponents als establiments donats de baixa definitiva pels titulars voluntàriament.*
- b) Les places corresponents a establiments turístics donats de baixa definitiva d'ofici per l'administració competent.*
- c) Les places corresponents a establiments turístics donats de baixa definitiva i no utilitzades en la seva totalitat per les persones interessades que presentin la declaració responsable d'inici de l'activitat turística corresponent a un establiment d'allotjament turístic.*

2. Les cessions de places a l'organisme gestor per part de les administracions s'han de fer a títol gratuït i amb caràcter periòdic.

Article 37. Procediment per a la venda de les places turístiques

Quan s'opti per adquirir dels organismes gestors places turístiques, per tal de destinar-les a l'obertura o l'ampliació de nous establiments turístics que necessitin aportar places turístiques donades de baixa, de conformitat amb l'article 88.2 de la Llei 8/2012, o bé quan s'hagin d'adquirir per tal de regularitzacions de places, de conformitat amb la disposició addicional cinquena de la Llei 8/2012, s'ha de dur a terme el procediment següent:

- a) L'interessat ha de presentar una sol·licitud d'adquisició de places turístiques en què constin les seves dades d'identificació fiscal, el número de places per adquirir i les dades identificatives de l'establiment al qual es pretenen destinar les places adquirides: titularitat, localització, categoria, unitats d'allotjament i places computades abans de l'adquisició i després, si escau, sigui de nova construcció o sigui per aplicar a un establiment ja existent. En aquest darrer cas s'indicarà també la referència registral turística.*
- b) Pel que fa al nombre de places per adquirir per a l'inici d'activitat, ampliació o reobertura, caldrà atènyer-se als termes dels articles 88 i 90 de la Llei 8/2012. En*

cas de la regularització de places, prevista en la disposició addicional cinquena de la Llei, el nombre de places per adquirir ha de correspondre sempre amb el nombre de places per regularitzar.

- c) Un cop revisada la documentació presentada, l'organisme gestor ha d'emetre la liquidació corresponent amb l'import per abonar, que serà satisfet pel sol·licitant mitjançant un ingrés en el compte corrent de l'organisme. Per acord dels òrgans de direcció es pot acceptar el pagament a termini, en les condicions que es fixin.*
- d) Un cop rebut l'ingrés per l'import fixat en la liquidació, la persona competent de l'organisme ha d'expedir el certificat acreditatiu de l'adquisició, que també es pot expedir, a judici de l'òrgan de direcció, en els casos de pagament a termini, condicionada al pagament total.*
- e) Les places adquirides no poden ser transmeses per la persona o entitat compradora a un tercer, i només es podrà efectuar una compra de places per establiment turístic on es pretenguin aplicar les places, llevat dels casos d'ampliació.
No es considerarà que hi ha transmissió de places a un tercer en els casos en què hi hagi una venda de l'establiment en el qual les places s'hagin incorporat.*
- f) El preu de les places turístiques ha de ser el que fixi l'òrgan de direcció de l'organisme gestor, al qual s'ha de donar publicitat, i s'ha de fixar en consideració a criteris objectius de valoració.*
- g) La destinació dels fons obtinguts ha de ser la realització de les activitats que determini l'òrgan de direcció dels organismes gestors, seguint el procediment pertinent i que garanteixi la transparència, i dins el marc de les actuacions previstes en l'article 92 de la Llei 8/2012.*

Article 38. Control de les places

Els organismes gestors han de dur un inventari de les places turístiques de què disposen, agrupades per municipi en què s'explotaven, dades de l'establiment de procedència, i persona física o jurídica que n'era titular. Així mateix, han de dur un inventari de les places venudes, amb les mateixes indicacions respecte a l'establiment pel qual són adquirides.

Article 39. Consells insulars

Els consells insulars poden desplegar el contingut d'aquest capítol respectant els principis generals que conté.

TÍTOL III ÒRGANS ASSESSORS, DE COORDINACIÓ I DE COOPERACIÓ DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I CONSELL ASSESSOR DE TURISME DE LES ILLES BALEARS

Article 40. Definició i seu

De conformitat amb l'article 11 de la Llei 8/2012, el Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears es configura com un òrgan col·legiat i consultiu de l'Administració turística del Govern de les Illes Balears.

La seva seu està a la Conselleria de Turisme i Esports, sens perjudici que puguin fer-se sessions en qualsevol localitat de les Illes Balears, si així ho decideix el seu president quan ordeni la corresponent convocatòria.

Article 41. Naturalesa i règim jurídic

El Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears té naturalesa d'òrgan col·legiat de caràcter consultiu, integrat en la Conselleria de Turisme i Esports de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de la qual depèn orgànicament i, per tant, és un òrgan sense personalitat jurídica pròpia.

En tot allò que no preveu aquest Decret s'han d'aplicar al Consell Assessor de Turisme les disposicions que conté la regulació dels òrgans col·legiats de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma, així com el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 42. Objecte

L'objecte del Consell Assessor de Turisme és estudiar i analitzar totes les qüestions en matèria turística previstes en els apartats següents i també les que el Govern de les Illes Balears sotmeti a la seva consideració i, si escau, promoure i/o proposar tots els projectes, activitats, plans i programes que, de manera directa o indirecta, puguin repercutir en la millora de l'activitat turística de les Illes Balears, tant des del punt de vista de l'ordenació com de la promoció o de la imatge de les Illes Balears.

Article 43. Funcions

Les funcions del Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears són les següents:

- a) Assessorar, analitzar i estudiar els temes que sotmetin a la seva consideració els òrgans de govern de les Illes Balears en tots els assumptes relacionats amb el desenvolupament de l'activitat turística de la Comunitat Autònoma.
- b) Debatre, assessorar i seguir la política de promoció del turisme que dugui a terme l'Agència de Turisme de les Illes Balears.
- c) Emetre els informes que la legislació turística pugui preveure amb caràcter preceptiu.
- d) Formular propostes per millorar l'activitat turística balear amb especial atenció a la seva incidència en els recursos històrics, culturals i paisatgístics.
- e) Promoure, proposar i fomentar la realització dels estudis i de les recerques necessaris per ordenar i promoure el turisme balear, i també informar, en cas de sol·licitud, sobre les matèries i disposicions generals que directament puguin afectar l'activitat turística de les Illes Balears.
- f) Qualsevol altra que, atès el seu caràcter assessor i consultiu en matèria turística, li sigui requerida pel Govern.

Article 44. Composició

El Consell Assessor de Turisme té la composició següent:

- El president o presidenta, que serà el president o presidenta del Govern de les Illes Balears.
- El vicepresident o vicepresidenta, que serà el conseller o consellera de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears i que ha de substituir el president o presidenta quan aquest expressament ho determini i sempre en cas d'absència o malaltia.
- El secretari o secretària del Consell Assessor, que serà el director o directora general de Turisme de la Conselleria de Turisme i Esports.
- Els vocals, que seran nomenats pel conseller o consellera de Turisme i Esports, fins a un màxim de trenta, entre professionals de reconegut prestigi en l'àmbit turístic; hi han de figurar necessàriament, de conformitat amb l'article 11 de la Llei 8/2012, persones representants dels agents socials i del sector economicoempresarial, així com dels consells insulars, dels ajuntaments i d'altres grups o entitats d'interès no productius directament o indirectament lligats amb el turisme, a proposta d'aquests.

Pel que fa als representants dels agents socials i del sector economicoempresarial, entre els seus vocals hi han de figurar de manera obligatòria els proposats per cada organització amb caràcter de més representativa de cada territori insular.

En cas d'absència o malaltia del conseller o consellera de Turisme i Esports, l'ha de substituir el secretari o secretària del Consell Assessor.

En cas d'absència del secretari o secretària, aquest ha de ser substituït pel membre del Consell que determini el president o presidenta.

Article 45. Durada del mandat

Els mandats del president o presidenta, el vicepresident o vicepresidenta i el secretari o secretària del Consell tenen la durada dels seus càrrecs institucionals; el mateix es disposa respecte als representants de les diverses administracions.

Els mandats dels vocals del Consell són de dos anys a partir del seu nomenament i renovables per períodes de la mateixa durada.

Si escau, una vegada expirat el mandat, els vocals continuaran exercint les seves funcions fins a la presa de possessió dels nous vocals.

Article 46. Cessament del càrrec

El president o presidenta, el vicepresident o vicepresidenta i el secretari o secretària del Consell han de cessar quan cessin en els seus càrrecs institucionals; el mateix es disposa respecte als representants de les diverses administracions.

Els vocals cessen per alguna de les causes següents:

- a) Expiració del termini del seu nomenament.
- b) A proposta de les organitzacions o institucions que varen promoure el nomenament, acordat pel conseller o consellera de Turisme i Esports.
- c) Per renúncia expressa acceptada pel conseller o consellera de Turisme i Esports.
- d) Per incapacitat declarada per sentència judicial ferma.
- e) Per condemna per delictes dolosos, en virtut de sentència ferma.
- f) Per incompliment del deure de confidencialitat que suposa l'exercici del càrrec.
- g) Per incompatibilitat sobrevinguda.

- h) Per incompareixença reiterada i injustificada a les reunions del Consell, apreciada pel mateix Consell, amb l'audiència prèvia de la persona interessada.

Article 47. Organització general

El Consell s'estructura en òrgans unipersonals i òrgans col·legiats.

Són òrgans unipersonals:

- El president o presidenta
- El vicepresident o vicepresidenta
- El secretari o secretària

Són òrgans col·legiats:

- El Ple
- Les comissions de treball

Article 48. El president o presidenta

El president o presidenta del Consell Assessor de Turisme té les funcions següents:

- a) Exercir la direcció i la representació de l'òrgan.
- b) Ordenar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries.
- c) Fixar l'ordre del dia de les sessions, dirigir-les i aixecar-les.
- d) Exercir el vot de qualitat per dirimir els casos d'empat en les votacions.
- e) Donar el vistiplau als certificats i a les actes de les sessions.

Article 49. El vicepresident o vicepresidenta

El vicepresident o vicepresidenta del Consell Assessor de Turisme té les funcions següents:

- a) Assistir a les reunions, amb veu i vot.
- b) Exercir totes les funcions que siguin inherents al seu càrrec.
- c) En els casos de substitució, el vicepresident o vicepresidenta ha d'exercir, a més de les seves funcions, les funcions de la persona a la qual supleix i això porta implícit el vot d'aquesta.

Article 50. El secretari o secretària

El secretari o secretària del Consell Assessor de Turisme té les funcions següents:

- a) Assistir a les reunions amb veu i vot.
- b) Efectuar les convocatòries de les sessions del Consell per ordre del president o presidenta, amb una antelació mínima de 48 hores a la data designada per a la sessió.
- c) Rebre els actes de comunicació dels membres del Consell: notificacions, peticions o qualsevol altre tipus de document.
- d) Preparar el despatx d'assumptes, redactar i autoritzar les actes de les sessions.
- e) Expedir certificats dels acords aprovats.
- f) Totes les funcions de documentació que es derivin del Consell Assessor.

Article 51. El Ple

El Ple és l'òrgan superior de decisió i formació de la voluntat del Consell i està integrat per la totalitat dels seus membres, amb veu i vot, sota la direcció del president i assistit pel secretari, i les seves competències són:

- a) Adoptar els acords en les sessions ordinàries i extraordinàries.
- b) Demanar els informes tècnics, jurídics i pericials que consideri oportuns, així com sol·licitar la presència en les seves reunions de les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, que consideri necessàries, les quals, en cap cas, no tindran dret a vot.
- c) Acordar la constitució de comissions de treball a proposta del president i aprovar els treballs d'aquestes comissions. L'acord de constitució de la comissió de treball ha de determinar la composició, l'objecte, la durada i el ponent.
- d) Les altres que no estiguin assignades de manera expressa a altres òrgans del Consell.

Article 52. Comissions de treball

Les comissions de treball són grups d'estudi per desenvolupar activitats preparatòries, informes, etc., de caràcter específic, i estan formades per un o més dels components del Ple i per un o diversos membres, si escau, designats entre persones de reconegut prestigi alienes al Consell, per així aconseguir un millor assessorament.

En tot cas, els treballs d'aquestes comissions han de ser elevats al Ple perquè els aprovi, si escau.

Article 53. Règim de funcionament

El Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears funciona en Ple, sens perjudici d'allò establert respecte a les comissions de treball.

El Ple s'ha de reunir de manera ordinària dues vegades l'any i de manera extraordinària quan el president ho consideri oportú o a instàncies de la meitat més un dels membres del Consell.

El Ple del Consell queda vàlidament constituït quan hi assisteix la majoria dels membres, sempre que hi siguin presents el president i el secretari o, si escau, els qui els substitueixin, i el convoca el secretari en una única convocatòria amb 48 hores d'antelació, excepte quan la urgència del tema requereixi que ho faci abans.

Quan ho decideixi el president del Consell, les reunions i la presa de decisions es poden fer per mitjà de videoconferència.

Els acords del Ple s'han d'adoptar per majoria dels seus membres presents.

Els membres presents que discrepin de la decisió majoritària poden formular vots particulars dins les 72 hores posteriors a la sessió, que, una vegada signats, s'han d'afegir a l'acord adoptat.

Article 54. Règim econòmic del Consell

El pressupost anual del Consell queda integrat en el de la Conselleria de Turisme i Esports. Així, el Consell disposa, per complir les seves finalitats, dels recursos econòmics que se li assignin dels pressuposts de la Conselleria de Turisme i Esports.

CAPÍTOL II

COMISSIÓ INTERDEPARTAMENTAL DE TURISME

Article 55. Objecte i finalitat

De conformitat amb l'article 12 de la Llei 8/2012, la Comissió Interdepartamental de Turisme és l'òrgan adscrit a la Conselleria de Turisme i Esports de coordinació i consulta interna del Govern de les Illes Balears en les matèries amb incidència o repercussió en el sector turístic.

Article 56. Funcions de la Comissió Interdepartamental de Turisme

Correspon a la Comissió Interdepartamental de Turisme desenvolupar les funcions següents:

- a) Coordinar les funcions i planificar i fer el seguiment de les actuacions amb incidència en el sector turístic de les diverses conselleries i dels ens instrumentals vinculats.
- b) Emetre informes, en cas que li siguin sol·licitats, en relació amb projectes i propostes d'àmbit autonòmic amb repercussió en el turisme, que impliquin competències de diversos departaments, organismes o entitats de l'Administració autonòmica balear o d'empreses que hi estiguin vinculades.
- c) Elaborar propostes i plans d'actuació amb repercussió en l'activitat turística que, per les seves característiques, exigeixin la concurrència d'accions i competències.
- d) Tutelar, controlar i supervisar els projectes declarats d'interès autonòmic amb incidència en el sector turístic.
- e) Qualsevol altra funció que, en el marc de les seves competències, se li atribueixi per disposició reglamentària o que li delegui el Consell de Govern.

Els informes i les propostes elaborats per la Comissió Interdepartamental de Turisme han de ser elevats, quan pertoqui, pel seu president al Consell de Govern perquè en prengui coneixement i adopti l'acord que consideri oportú.

Article 57. Composició

La Comissió Interdepartamental de Turisme té la composició següent:

- a) El president o presidenta del Govern de les Illes Balears, que la presideix.
- b) Els consellers que integren el Govern de les Illes Balears, i també el vicepresident o vicepresidents, si escau.
- c) La vicepresidència de la Comissió ha de ser exercida pel conseller de Turisme i Esports.
- d) El secretari o secretària de la Comissió Interdepartamental de Turisme és el director o directora general de Turisme de la Conselleria de Turisme i Esports.
- e) Els vocals que pugui determinar el president, designats entre càrrecs o funcionaris de les conselleries del Govern de les Illes Balears amb funcions en relació directa o indirecta amb l'ordenació, la promoció o l'activitat turística.

Article 58. Atribucions del president o presidenta

Correspon al president o presidenta:

- a) Exercir la direcció i la representació de l'òrgan.
- b) Ordenar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries.

- c) Fixar l'ordre del dia de les sessions, dirigir-les i aixecar-les.
- d) Exercir el vot de qualitat.
- e) Donar el vistiplau als certificats i a les actes de les sessions.

Article 59. Funcions del secretari o secretària

El secretari ha d'efectuar la convocatòria de les sessions de la Comissió per indicació del president i les citacions als membres amb una antelació mínima de 48 hores a la data de la sessió; preparar el despatx dels assumptes de les sessions i redactar-ne i autoritzar les actes, així com certificar els acords que s'adoptin a la Comissió.

Article 60. Règim de suplències

- a) El vicepresident o vicepresidenta substitueix el president en cas de vacant, absència, malaltia o qualsevol altra causa legal.
- b) En cas d'absència o qualsevol altre impediment legal del secretari o secretària, l'ha de suplir el funcionari o funcionària que determini el vicepresident o vicepresidenta de la Comissió.
- c) Els vocals de la Comissió, segons la normativa aplicable en cada cas, poden ser suplerts, en cas de vacant, absència, malaltia o qualsevol altra causa legal, per altres càrrecs o funcionaris de la conselleria afectada en cada cas, amb la comunicació prèvia a la Secretaria de l'òrgan col·legiat.

Article 61. Règim de funcionament

- a) La Comissió Interdepartamental ha de reunir-se, almenys, quatre vegades l'any, i per constituir-la és necessària, com a mínim, la presència del president o presidenta, del secretari o secretària i de la meitat dels seus membres. Així mateix, pot reunir-se en sessió extraordinària per convocatòria del president o presidenta de la Comissió.
- b) Es poden incorporar en les sessions de la Comissió Interdepartamental, amb veu però sense vot, a instàncies del president o presidenta de la Comissió, representants d'altres òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels ens que en depenen, i també representants d'altres administracions, institucions o entitats que les agrupin, representants del sector turístic i experts en les matèries que hagin de ser objecte d'estudi en les sessions.
- c) La Comissió Interdepartamental es regeix pel que estableix respecte als òrgans col·legiats la Llei 3/2003, de 26 de març, i, supletòriament, pel que disposa el capítol II del títol II de la Llei 30/1992. Així mateix, la Comissió Interdepartamental pot aprovar, si escau, les normes de règim intern que estimi pertinents per al seu funcionament.

Article 62. Grups de treball de la Comissió Interdepartamental

La Comissió Interdepartamental pot crear grups de treball en les matèries que ho requereixin per a l'exercici de les seves funcions i sota la coordinació d'un membre de la Comissió.

Els grups de treball han de reunir-se amb la periodicitat que determini el seu coordinador.

Article 63. Repercussió econòmica

La creació i el funcionament de la Comissió Interdepartamental no representa cap increment de la despesa pública i el seu funcionament s'ha d'atendre amb els recursos humans i materials de la conselleria competent en matèria de turisme i, si escau, de les altres conselleries els membres de les quals integren la Comissió.

CAPÍTOL III MESA MUNICIPAL DE TURISME DE LES ILLES BALEARS

Article 64. Naturalesa i règim jurídic

De conformitat amb l'article 13 de la Llei 8/2012, la Mesa Municipal de Turisme de les Illes Balears es configura com un òrgan col·legiat sense personalitat jurídica, adscrit a la Conselleria de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears, que s'ha de regir pel que disposa aquest Decret i, supletòriament, per les disposicions relatives al funcionament dels òrgans col·legiats que contenen la Llei 3/2003, de 26 de març, i la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

Article 65. Objecte

De conformitat amb l'article 13 de la Llei 8/2012, la Mesa Municipal de Turisme és l'òrgan de coordinació, debat, consulta i assessorament per facilitar la cooperació entre el Govern de les Illes Balears i els diferents municipis de les Illes Balears, respectant les tasques de coordinació atribuïdes normativament als consells insulars respecte als municipis del seu àmbit.

Article 66. Estructura, composició i funcions

La Mesa Municipal de Turisme s'estructura en òrgans unipersonals i òrgans col·legiats, que tenen la composició i les funcions que s'exposa a continuació.

a) Òrgans unipersonals

El president o presidenta, que és el president o presidenta del Govern de les Illes Balears, amb les funcions següents:

- Exercir la direcció i la representació de l'òrgan.
- Ordenar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries.
- Fixar l'ordre del dia de les sessions.
- Exercir el vot de qualitat.

El vicepresident o vicepresidenta, que serà el conseller de Turisme i Esports, amb les funcions següents:

- Assistir a les sessions amb veu i vot.
- Substituir el president en cas de vacant, absència o malaltia.

El vicepresident o vicepresidenta pot ser substituït en cas de vacant, absència o malaltia per la persona que designi el president o presidenta.

El secretari o secretària de la Mesa, que serà el director o directora general de Turisme del Govern de les Illes Balears, amb les funcions següents:

- Assistir a les reunions amb veu i vot.
- Fer les convocatòries de les sessions per ordre del president o presidenta.
- Rebre els actes de comunicació dels membres de la Mesa: notificacions, peticions o qualsevol altre tipus de document.

- Preparar el despatx d'assumptes i redactar i autoritzar les actes de les sessions.
- Expedir certificats dels acords aprovats i, en general, totes les funcions de documentació que es derivin de la Mesa.

b) Òrgans col·legiats

El Ple: està integrat pel president o presidenta, el vicepresident o vicepresidenta, el secretari o secretària, els presidents o presidentes dels consells insulars de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa i de Formentera, i els batles o batlesses de tots els municipis de les Illes Balears. El Ple és l'òrgan superior de decisió i formació de la voluntat de la Mesa i està integrat per tots els seus membres, sota la direcció del president i assistit pel secretari.

De conformitat amb l'article 13 de la Llei 8/2012, correspon al Ple determinar els objectius adreçats a:

- Fer la planificació conjunta de la política turística de les Illes Balears.
- Facilitar i agilitzar la coordinació de la gestió turística dels municipis.
- Optimitzar els recursos.
- Millorar la posició de les Illes Balears com a destinació turística.
- Incrementar el nivell de qualitat de la destinació turística i renovar la imatge exterior de les Illes.
- Agilitzar la tramitació administrativa per fomentar el desenvolupament i la competitivitat del sector turístic.
- Establir, si escau, criteris comuns d'aplicació de normes.

Les comissions de treball: el Ple pot acordar la constitució de comissions de treball, a proposta del president o presidenta, i aprovar-ne els treballs. L'acord de constitució ha de determinar-ne la composició, l'objecte, la durada i el ponent i coordinador. Estan formades per membres del Ple i, si es considera adequat, per persones de reconegut prestigi en coneixements turístics alienes a la Mesa.

Correspon a les comissions de treball: fer activitats preparatòries de les sessions del ple, informes i altres tasques de suport al Ple.

Article 67. Funcionament

1. Funcionament del Ple: el Ple s'ha de reunir de manera ordinària un cop l'any i de manera extraordinària quan el president o presidenta ho consideri oportú o a instàncies de la meitat més un dels membres de la Mesa.

El Ple queda vàlidament constituït quan hi assisteix la majoria dels membres, sempre que hi siguin presents el president o presidenta i el secretari o secretària, o, si escau, les persones que els substitueixin, i el convoca el secretari o secretària en una única convocatòria amb 48 hores d'antelació, a petició del president o presidenta, excepte quan la urgència del tema requereixi que es faci abans.

Els acords del Ple s'han d'adoptar per majoria dels membres presents.

Els membres presents que discrepin de la decisió majoritària podran formular vots particulars que, una vegada signats, s'afegiran a l'acord adoptat.

2. Funcionament de les comissions de treball: es reuneixen a proposta de la persona ponent i coordinadora, i adopten les decisions respecte als assumptes que se'ls encarreguin per majoria dels seus membres.

3. Per desenvolupar millor les seves funcions, tant el Ple com les comissions de treball poden sol·licitar els informes tècnics, jurídics o pericials que considerin oportuns, i també sol·licitar la presència en les reunions de persones públiques o privades, que en cap cas no tindran dret a vot.

4. Tant el Ple com les comissions de treball es poden reunir i prendre decisions, quan ho decideixi el president, mitjançant instruments telemàtics.

Article 68. Durada dels càrrecs i cessament

El president o presidenta, el vicepresident o vicepresidenta, el secretari o secretària i els vocals cessen quan cessin en els seus càrrecs institucionals.

Un cop expirat el mandat, els vocals han de continuar exercint les seves funcions fins a la presa de possessió dels nous vocals.

Article 69. Pressupost

El pressupost anual de la Mesa queda integrat en el de la Conselleria de Turisme i Esports. Així, la Mesa disposa, per complir les seves finalitats, dels recursos econòmics que se li assigni en els pressuposts de la Conselleria de Turisme i Esports.

TÍTOL IV DECLARACIÓ DE MUNICIPI TURÍSTIC

CAPÍTOL I FINALITAT , REQUISITS I ELEMENTS NECESSARIS PER OBTENIR LA DECLARACIÓ DE MUNICIPI TURÍSTIC

Article 70. Finalitat i àmbit

1. De conformitat amb el punt 6 de l'article 70 de la Llei 8/2012, els ajuntaments poden instar el Govern de les Illes Balears a ser declarats municipi turístic. La finalitat d'aquesta declaració és promoure la qualitat dels serveis turístics que presta el municipi o dels elements turístics dels que disposa, mitjançant una acció concertada entre les administracions.

2. La declaració de municipi turístic regulada en aquest Decret ho és als efectes exclusius del desenvolupament de l'article 70.6 de la Llei 8/2012 i, per tant, sens perjudici del concepte de regulat en altres àmbits normatius, com pot ser en la Llei *municipi turístic* 11/2001, de 15 de juny, d'ordenació de l'activitat comercial a les Illes Balears, o de les previsions contingudes en la Llei reguladora de les hisendes locals.

Article 71. Requisits

1. Poden sol·licitar la declaració de municipi turístic els municipis que compleixin algun dels requisits següents:

- a) Que, d'acord amb les dades de què disposi la Direcció General de Turisme de la Conselleria de Turisme i Esports, el nombre de pernoctacions diàries de mitjana anual (pernoctacions/365) en els establiments d'allotjament turístic, d'acord amb la classificació que n'efectua l'article 31 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears, sigui superior al deu per cent del veïnatge del municipi, segons la xifra del padró municipal declarada oficial en el moment de la sol·licitud; o que s'aconsegueixi aquest percentatge durant almenys tres

mesos a l'any, i s'ha de computar per fer-ho la mitjana diària mensual (pernoctacions de cada mes/30).

- b) Que el nombre de visitants sigui almenys cinc vegades superior al de veïns, almenys trenta dies l'any. L'acreditació del nombre de visitants s'ha de fer mitjançant un certificat del regidor municipal competent en matèria de turisme, avalat per la documentació acreditativa que estimi convenient.
- c) Que en el terme municipal es disposi d'almenys tres declaracions d'interès turístic de les previstes en l'article 29 d'aquest Decret, atorgades pel Govern, el consell insular o l'ajuntament.

2. Als efectes d'aquest títol es considera *visitant* la persona, nacional o estrangera, que es desplaça a un municipi diferent del seu entorn habitual, sense allotjar-se en cap establiment turístic, amb finalitats turístiques o de lleure.

3. Per obtenir la declaració de municipi turístic és necessari que els municipis que compleixin el que estableix l'article anterior obtenguin també una puntuació mínima de 50 punts, atorgada per la Direcció General de Turisme de la Conselleria de Turisme i Esports, feta sobre la valoració de les actuacions del municipi amb incidència en el turisme o dels elements de valor turístic d'aquest, mitjançant el procediment que descriuen els articles següents. Les esmentades actuacions o elements i els punts màxims que poden aconseguir cada una són els següents:

- a) Les dotacions previstes en el pressupost municipal vigent per a la promoció i per a les infraestructures turístiques, en proporció al pressupost total (màxim de 10 punts).
- b) Les actuacions municipals que tenguin rellevància en matèria de salubritat pública i higiene en el medi urbà i natural, transport públic de viatgers, protecció civil i seguretat ciutadana (màxim 10 punts).
- c) L'existència de plans, activitats que es desenvolupin i iniciatives que redundin en la dinamització del sector turístic en temporada baixa o que contribueixin a allargar la temporada alta, així com a la millora en general de la situació turística i dels recursos turístics del municipi (màxim 10 punts).
- d) L'existència d'oficines de turisme (màxim 10 punts).
- e) La rellevància dels recursos turístics ubicats al municipi, amb especial atenció als béns declarats d'interès cultural, així com l'adopció de mesures de protecció i restauració del patrimoni cultural i urbà (màxim 10 punts).
- f) L'existència d'ordenances fiscals o de medi ambient en què figurin recollides mesures per a la preservació dels valors mediambientals (màxim 10 punts).
- g) L'existència d'espais naturals especialment protegits al municipi (màxim 10 punts).
- h) L'adopció de mesures de preservació o recuperació de l'entorn natural (màxim 10 punts).
- i) L'existència d'un planejament urbanístic que prevegi les dotacions d'espais lliures i altres que compleixin les reserves mínimes previstes per la legislació urbanística, referides a la població de dret i a la població turística assistida (màxim 10 punts).
- j) L'existència de plans d'accessibilitat que incorporin la supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de transport (màxim 10 punts).

CAPÍTOL II

PROCEDIMENT I EFECTES DE LA DECLARACIÓ DE MUNICIPI TURÍSTIC

Article 72. Inici del procediment

1. Poden sol·licitar-ne la declaració tots els municipis de les Illes Balears, de conformitat amb el que disposa aquest títol.

2. La sol·licitud ha de ser formulada pel batle o batlessa de l'ajuntament, amb l'acord previ de l'òrgan competent municipal degudament certificat.

3. La sol·licitud, juntament amb la documentació que s'indica en l'article següent, s'ha d'adreçar a la Conselleria de Turisme i Esports de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i s'ha de presentar preferentment al seu registre, sens perjudici de la utilització de qualsevol dels llocs que preveu l'article 38.4 de la Llei 30/1992.

Article 73. Documentació

A la sol·licitud s'hi ha d'adjuntar la documentació següent:

- a) Certificat de l'acord plenari de la corporació municipal relatiu a la sol·licitud de declaració de municipi turístic.
- b) Certificat que acrediti el compliment d'algun dels requisits del punt 1 de l'article 71, expedit pel regidor municipal competent en matèria turística.
- c) Memòria justificativa que contengui una proposta de puntuació dels elements que descriu el punt 3 de l'article 71.
- d) Informe referent als aspectes que considera convenients instrumentalitzar mitjançant conveni o convenis, si escau.
- e) En cas que no s'aporti juntament amb la sol·licitud algun dels documents abans esmentats, caldrà l'esmena en els termes de l'article 71 de la Llei 30/1992.

Article 74. Informe avaluador

Una vegada que la Direcció General de Turisme hagi constatat que el municipi compleix algun dels requisits establerts en el punt 1 de l'article 71, una comissió tècnica integrada en la mateixa Direcció General ha d'analitzar i valorar si s'obté la puntuació mínima necessària, de conformitat amb els criteris de valoració i la puntuació que per a cada un atribueix el punt 3 del mateix article. Per fer-ho, ha de prendre com a referència la valoració efectuada per l'ajuntament, però sense que aquesta sigui vinculant. La Direcció General de Turisme pot sol·licitar els informes tècnics que consideri oportuns per emetre la valoració.

Article 75. Audiència

Instruït el procediment i immediatament abans de redactar la proposta de resolució, la Direcció General de Turisme ha de posar de manifest l'expedient al municipi i al consell insular corresponent, perquè, en un termini no superior a quinze dies, puguin presentar els documents o les al·legacions que estimin pertinents.

Article 76. Proposta

Una vegada que hagi transcorregut el termini d'audiència i un cop valorades per la Direcció General les al·legacions presentades, el conseller de Turisme i Esports ha de formular al Consell de Govern una proposta estimatòria o desestimatòria de la

sol·licitud de declaració de municipi turístic, i ha d'adjuntar en el cas estimatori una proposta que contengui les línies bàsiques del conveni o convenis que s'hagin de signar amb l'ajuntament, si escau, així com de les conselleries afectades per aquest.

Article 77. Acord de declaració de municipi turístic

La declaració de municipi turístic o, si escau, la denegació de la sol·licitud, s'ha d'adoptar mitjançant un acord del Consell de Govern i s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

L'acord del Consell de Govern que posi fi al procediment s'ha de notificar a l'ajuntament i al consell insular interessats, en el termini màxim de sis mesos des que la sol·licitud tingué entrada en el registre autonòmic.

El transcurs del termini màxim sense que s'hagi dictat i notificat l'acord implicarà que la sol·licitud es tenguí per estimada.

Article 78. Efectes de la declaració de municipi turístic

1. Els efectes concrets de la declaració de municipi turístic, a part de les mesures que recull l'article següent, es poden concretar per mitjà d'un o diferents convenis, dels quals formaran part, a més del municipi beneficiari de la declaració, les conselleries que hagi determinat l'acord del Consell de Govern, així com altres administracions públiques i entitats públiques o privades que puguin adherir-s'hi.

2. L'objecte dels convenis ha de ser compensar la major onerositat que representa per al municipi la prestació dels serveis turístics o el manteniment dels seus elements turístics, o la millora general d'aquests. En aquest sentit, el Govern haurà de concretar quina serà la col·laboració d'aquest, que podrà ser mitjançant ajuts econòmics o mitjançant altres mitjans que es considerin adequats al cas concret.

3. Les obligacions econòmiques que es puguin assumir s'han d'incorporar en els pressuposts corresponents.

Article 79. Obligacions de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per mitjà de la Conselleria de Turisme i Esports i de la resta de conselleries a les quals afectin els convenis que es puguin subscriure, i amb independència de les obligacions concretes a què es comprometí en els convenis, està obligada a considerar el municipi en les accions d'ordenació i foment dels seus plans econòmics sectorials, i ha de prendre com a element de referència de la quantificació els requisits que estableix l'article 71. Així mateix, la declaració de municipi turístic atorga el dret a valorar la condició esmentada en les convocatòries de subvencions que afectin els aspectes relacionats amb les necessitats de l'ajuntament en matèria turística; això, amb independència del règim financer previst per als municipis considerats turístics per la Llei reguladora de les hisendes locals i sens perjudici del compliment del que estableix la legislació general de subvencions, si escau.

Article 80. Obligacions dels municipis

1. Els municipis han de dur a terme els compromisos a què s'obliguin en els convenis que es puguin subscriure, que s'han de concretar en actuacions adreçades a

mantenir o potenciar els elements que han servit de valoració per a la declaració de municipi turístic.

2. En tot cas, els convenis, en el context de les seves obligacions recíproques i aportació de mitjans bilaterals o multilaterals, poden incloure obligacions concretes referides a les actuacions per desenvolupar pels municipis turístics.

3. Les obligacions econòmiques que es puguin assumir s'han d'incorporar en els pressuposts corresponents.

Article 81. Contingut dels convenis

1. Els convenis que es puguin subscriure, al marge dels aspectes determinats per l'article 78.4 de la Llei 3/2003, de 26 de març, o d'altres que es puguin exigir normativament, han de contenir les obligacions de les parts relatives als elements turístics que han estat objecte de valoració per a la declaració de municipi turístic, com ara:

- a) Els indicadors de l'assoliment dels objectius i, si escau, les mesures que s'hagin d'adoptar per corregir possibles desviaments substancials.
 - b) Si escau, la necessitat d'una organització comuna per a la seva gestió.
 - c) Els mecanismes de seguiment, avaluació i modificació del conveni, per a la qual cosa s'ha de crear un òrgan específic que ha de vetlar pel seu compliment efectiu així com per proposar les mesures que consideri oportunes per al bon desenvolupament de l'activitat turística en el municipi.
 - d) La durada del conveni.
2. Els convenis s'han de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Article 82. Pèrdua de la condició de municipi turístic

La declaració de municipi turístic pot atorgar-se amb caràcter temporal renovable o bé amb caràcter indefinit, i es pot deixar sense efecte tant en un cas com en l'altre per alguna de les causes següents, tot això sens perjudici de les responsabilitats i els efectes a què l'incompliment pugui donar lloc conformement a la normativa aplicable, i que hauran d'estar recollits expressament en els convenis que se subscriguin:

- a) Pèrdua dels requisits exigits per a la seva declaració.
- b) Variació substancial de les circumstàncies i els serveis de l'article 71 del present Decret considerats en emetre la declaració de municipi turístic.
- c) Incompliment, per part del municipi, de les obligacions establertes en els convenis com a causa de resolució.
- d) A petició pròpia del municipi.

En els tres primers supòsits, la Conselleria de Turisme i Esports ha d'iniciar d'ofici un procediment, amb audiència de l'ajuntament, que ha de finalitzar amb un acord del Consell de Govern que deixi sense efecte la declaració de municipi turístic.

En el quart supòsit, la Conselleria de Turisme i Esports ha d'elevat al Consell de Govern la renúncia perquè aquest adopti l'acord pel qual es deixi sense efecte la declaració.

TÍTOL V

REGULACIÓ I CLASSIFICACIÓ DE LES EMPRESES

I DELS ESTABLIMENTS TURÍSTICS

CAPÍTOL I

INFORMACIÓ, DRETS I DEURES DEL CONSUMIDOR I DE L'USUARI

EN RELACIÓ AMB ELS ESTABLIMENTS I ELS SERVEIS TURÍSTICS

Article 83. Informació en relació amb el grup i, si escau, la categoria dels establiments turístics

Els establiments turístics han d'exhibir a l'entrada principal de l'establiment la placa distintiva en la qual consti el grup i, si escau, la categoria, d'acord amb els termes que contenen la Llei 8/2012 i aquest Decret, i conformement a les indicacions i els models que consten en l'annex 1.

Article 84. Informació en relació amb els serveis turístics

Sens perjudici dels drets i de les obligacions establerts en la legislació en matèria de protecció del consumidor i usuari:

- Les empreses turístiques poden fixar lliurement els preus aplicables als serveis que prestin i han de proporcionar als consumidors informació clara, correcta i completa del contingut i les característiques dels serveis inclosos, i també les condicions aplicables a cada tarifa. En tot cas, s'ha de proporcionar al consumidor informació sobre el preu complet, impostos inclosos.
- Les empreses turístiques han de complir les exigències determinades en la normativa sobre presentació i publicitat dels productes i serveis, a l'efecte d'oferir una informació correcta pel que fa al grup i la categoria dels establiments i a la qualitat dels serveis prestats.

Article 85. Drets i deures dels consumidors o usuaris

1. Al marge de la resta de drets determinats en la Llei 8/2012, en aquest Decret o en la resta de normativa referent a consumidors i usuaris, qualsevol consumidor o usuari de serveis turístics té dret que els béns i els serveis que adquireixi siguin de la categoria i els requeriments legals contractats o, si no hi ha pacte, de la qualitat que tenguin proporció directa amb la categoria de l'empresa o de l'establiment turístic.

2. Deures: de conformitat amb l'article 16 de la Llei 8/2012 i al marge de la resta d'obligacions que imposa aquest article, els usuaris dels serveis turístics han de respectar les normes de règim interior dels establiments turístics i també han d'observar les normes de convivència social i de respecte a les persones i costums.

En aquest sentit, i de conformitat amb el capítol II del títol V de la Llei 8/2012, relatiu a les infraccions i sancions, la realització d'activitats en dependències dels establiments turístics que infringeixin la normativa turística pot ser constitutiva d'infracció greu i, per tant, d'obertura d'un expedient sancionador per part de l'Administració turística.

Això, sens perjudici d'un altre tipus de responsabilitats en què es pugui incórrer, tant si és penal com civil. Pel que fa a la responsabilitat civil, de conformitat amb l'article 1902 del Codi civil, els clients d'establiments turístics que per acció o omissió causin danys a l'establiment, si hi intervé culpa o negligència, estan obligats a la reparació del dany causat.

CAPÍTOL II **EMPRESES TURÍSTIQUES D'ALLOTJAMENT**

SECCIÓ 1a INFORMACIÓ QUE HAN DE SUBMINISTRAR ELS ESTABLIMENTS D'ALLOTJAMENT TURÍSTIC I RÈGIM DE PREUS, PUBLICITAT I RESERVES DE LES EMPRESES TURÍSTIQUES D'ALLOTJAMENT

Article 86. Informació als clients i assegurança

Sens perjudici del que estableixen els articles 22 i 23 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre lliure accés a les activitats de serveis i l'exercici d'aquestes, i dels drets establerts en la legislació en matèria de protecció del consumidor i usuari, o altres normatives que siguin aplicables, a l'efecte de facilitar el dret a la informació prèvia dels serveis turístics dels consumidors i usuaris es disposa el següent:

- De conformitat amb l'article 15 g de la Llei 8/2012, els establiments d'allotjament turístic han d'exhibir a l'entrada principal de l'establiment, en un lloc destacat i visible, la placa distintiva en què ha de constar el grup i la categoria, d'acord amb el model de l'annex 1 d'aquest Decret, i també l'especialització si escau.
- El reconeixement de qualitats dels establiments emès per les entitats oficials o de reconegut prestigi permet col·locar el distintiu corresponent vora la placa distintiva. Recíprocament, si en la documentació o en la publicitat de l'establiment consten aquests reconeixements, s'hi ha d'indicar el grup i la categoria de l'establiment prevists en aquest Decret, la qual cosa no ha de donar lloc a confusió sobre l'origen de les diferents qualificacions.
- Les empreses turístiques d'allotjament han d'informar a través de la pàgina web o documentalment de l'autoavaluació feta per obtenir la categoria assolida. En tot cas, la informació al consumidor ha de ser actualitzada pel responsable de l'establiment, tot i que, sense minvar la categoria, pugui tenir alguna diferència en relació amb la declarada inicialment davant l'administració competent.
- Així mateix, les empreses turístiques d'allotjament han de disposar d'una assegurança de responsabilitat civil que cobreixi la responsabilitat civil per danys corporals i materials que puguin patir els clients i usuaris, tant d'aquests com de les activitats relatives als usos secundaris o compatibles.

Article 87. Règim de preus, publicitat i reserves de les empreses turístiques d'allotjament

1. Tarifes: les empreses turístiques d'allotjament han d'exhibir de manera clara i visible les tarifes aplicables als serveis que prestin.

2. Publicitat: la publicitat dels establiments i les empreses s'ha d'ajustar a la realitat i no pot induir a error o confusió; en el cas dels establiments turístics ha d'indicar el nom, el grup, el número de registre oficial i la categoria de l'establiment.

3. Informació contractual: els establiments turístics han d'informar dels preus que corresponen als serveis sol·licitats, abans de l'acceptació del client. En els establiments turístics d'allotjament, a aquesta informació s'hi han d'afegir, com a mínim, les dades següents: adreça, nom, grup i categoria de l'establiment; tipus i característiques de la unitat d'allotjament, i data i hores d'entrada i sortida. La recepció d'aquesta informació ha de ser signada per l'usuari o se n'ha d'acreditar la recepció, i un duplicat

seu, en format de paper o en còpia electrònica, ha de ser conservat per l'establiment durant un període mínim de dos anys, a disposició dels serveis d'inspecció de turisme.

4. Les factures presentades al pagament, al marge del compliment dels requisits legalment exigits, han de contenir el preu global, incloses les garanties i els pagaments que s'hagin fet per avançat, així com, de manera clara i desglossada, l'import de tots els serveis consumits que hagi prestat l'establiment, amb la identificació del tipus d'unitat d'allotjament ocupada i el nombre de persones allotjades.

Un duplicat de les factures corresponents als serveis turístics prestats s'ha de custodiar, en format de paper o en còpia electrònica, durant dos anys des de l'emissió, i ha d'estar a disposició dels serveis d'inspecció de turisme, sens perjudici d'altres terminis o normes que siguin aplicables.

5. Reserves, anul·lació i indemnització: l'anul·lació de les reserves, llevat de casos de força major, dóna lloc a indemnització en els termes acordats en el moment de la seva formalització.

6. Renúncia o abandó abans de la data de finalització dels serveis contractats: en cas de renúncia o abandó, sense justa causa, abans de la data de finalització dels serveis contractats, l'usuari ha d'abonar el 100 % dels serveis que restin per utilitzar, excepte que hi hagi pacte en contra.

7. Gaudi de la unitat d'allotjament: el dret a l'ocupació de la unitat d'allotjament, excepte que hi hagi pacte en contra, és com a molt tard a les 16.00 h del primer dia del període contractat i acaba, excepte pacte en contra, a les 12.00 h del dia en què finalitzi el termini. En les condicions relatives a l'adquisició del servei s'ha d'especificar clarament aquesta circumstància i també el dret de l'establiment a entendre prorrogada per un dia l'estada del client en cas que no hagi abandonat la unitat d'allotjament en complir-se el termini màxim assenyalat.

8. En tot cas, els viatges combinats es regeixen per la seva normativa específica.

9. Capacitat de les unitats d'allotjament: les unitats d'allotjament només poden ser ocupades en la capacitat per la qual han estat inscrites en els registres turístics, sens perjudici de les possibilitats atorgades per l'article 88 de la llei per als dormitoris amb superfície útil superior a 10 m², excepte si el client sol·licita en la seva reserva la instal·lació de llits supletoris per a menors de 15 anys. Així mateix, els establiments d'allotjament turístic han de disposar de bressols amb la finalitat que hi puguin pernoctar els menors de dos anys, la instal·lació dels quals podrà tenir caràcter oneros o gratuït; tot això, excepte si l'establiment està especialitzat només per a adults. Aquesta modificació pot ser alterada mitjançant un decret del Consell de Govern.³

10. Els establiments que ofereixin la variant denominada han d'expressar detalladament els *pensió completa integral* serveis inclosos en l'oferta, tant en els fullets i programes publicitaris com en anuncis situats al mateix establiment, que s'han de col·locar en llocs visibles. Igualment, han d'anunciar tots els serveis que no hi estiguin inclosos amb la clara indicació del preu.

³ Apartat modificat per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.

SECCIÓ 2a RÈGIM D'USOS SECUNDARIS COMPATIBLES

Article 88. Límits

Els usos compatibles i secundaris al turístic que preveu l'article 32 de la Llei 8/2012, referits a les empreses turístiques d'allotjament dels grups determinats pels articles 30 i 31 d'aquesta, i que hauran d'estar permesos pels planejaments urbanístics, es poden desenvolupar sempre que tant la superfície edificada com la no edificada corresponent a l'ús o usos secundaris o compatibles no superi el 30 % de la legalment existent o de la permesa actualment en la parcel·la, si aquesta última fos major.

SECCIÓ 3a EXPLOTACIÓ CONJUNTA D'ESTABLIMENTS TURÍSTICS

Article 89. Requisits i categoria

1. L'explotació conjunta que preveu l'article 36 de la Llei 8/2012, independentment de la necessitat d'acreditar que els establiments considerats de manera individual són d'igual categoria o similar categoria i que es compleix la resta de requeriments determinats per la Llei esmentada, s'ha de fer mitjançant una comunicació de modificació de dades, juntament amb la presentació d'un qüestionari d'autoavaluació per a la totalitat del complex resultant.

D'aquesta autoavaluació conjunta no se'n pot desprendre una disminució de la categoria mínima que tenien els establiments individualment considerats.

Un cop que acabi l'explotació conjunta per qualsevol motiu, s'ha de presentar un nou qüestionari d'autoavaluació per cadascun dels establiments, i s'han de complir tots els mínims que la norma exigeix segons la categoria que pertoqui i també s'ha d'assolir la puntuació mínima exigida.

2. L'explotació conjunta es pot mantenir sempre que tots els establiments que l'hagin sol·licitada mantenguin la mateixa entitat explotadora.

3. La distància màxima entre els solars o les parcel·les on estiguin situats els edificis no pot ser superior a 200 metres i la comunicació o unió entre aquests establiments ha de ser practicable per persones amb minusvalidesa.

4. En cas que l'explotació conjunta acabi per qualsevol motiu, els establiments han de disposar, individualment, de tots els serveis propis d'un establiment d'allotjament, en el grup que pertoqui.

5. Pel que fa a la categoria dels establiments que formen l'explotació conjunta, i d'acord amb la lletra a del punt 3 de l'article 36 de la Llei 8/2012, que disposa que tots els establiments han de tenir una categoria similar encara que siguin de diferent grup, es disposa el següent:

- Si els establiments que sol·liciten l'explotació conjunta pertanyen a un mateix grup, hauran de tenir la mateixa categoria.
- Si els establiments d'allotjament pertanyen a grups diferents, es podran explotar conjuntament d'acord amb la taula següent:

Establiments d'allotjament hoteler	Apartaments turístics
5 estrelles gran luxe	4 claus superior 4 claus
5 estrelles	4 claus superior 4 claus
4 estrelles superior	4 claus superior 4 claus 3 claus superior
4 estrelles	4 claus superior 4 claus 3 claus superior 3 claus
3 estrelles superior	4 claus 3 claus superior 3 claus
3 estrelles	3 claus superior 3 claus 2 claus
2 estrelles	2 claus
1 estrella	1 clau

6. Cadascun dels establiments que s'exploti conjuntament ha d'exhibir la placa distintiva de la categoria de què disposi l'establiment, malgrat que els serveis es prestin en un establiment d'una categoria superior.

7. Cada establiment ha de fer la publicitat clarament de la seva categoria de manera individualitzada.

SECCIÓ 4a
ESTABLIMENTS D'ALLOTJAMENT HOTELER I APARTAMENTS TURÍSTICS
SUBJECTES A CLASSIFICACIÓ OBLIGATÒRIA

Article 90. Definicions i àmbit d'aplicació

1. Definicions:

- a) De conformitat amb l'article 39 de la Llei 8/2012, s'entén per *hotel* l'establiment destinat a la prestació d'un servei d'allotjament turístic amb serveis complementaris o sense, que ocupi la totalitat o una part independent d'un edifici o conjunt d'edificis de qualsevol tipologia edificatòria, les dependències dels quals constitueixen un tot homogeni, amb entrades pròpies i independents, i que compleixi la resta de requisits que estableix aquest Decret. Els ascensors i les escales de què disposi han de ser d'ús exclusiu.
- b) S'entén per *hotel de ciutat* el que, amb una configuració d'hotel o d'hotel apartament, estigui instal·lat o s'instal·li en zones qualificades i ordenades com a nucli antic pels instruments de planejament general; o en edificis emparats per la legislació reguladora del patrimoni històric o que estiguin catalogats pels instruments de planejament i situats en un nucli urbà; o que s'ajustin al que disposen els instruments de planejament com a aptes per a la seva ubicació en sòl urbà.

- c) S'entén per l'establiment que, a més de complir els requisits establerts per als hotels, *hotel apartament* disposa de les instal·lacions necessàries per a la conservació, l'elaboració i el consum d'aliments i begudes en l'interior d'alguna unitat d'allotjament, i s'ajusta als requeriments que estableix aquest Decret.
- d) De conformitat amb l'article 41 de la Llei 8/2012, s'entén per *apartament turístic* l'establiment destinat a prestar un servei d'allotjament turístic, que s'anuncii com a tal, format per un conjunt d'unitats d'allotjament que disposin de mobiliari, instal·lacions, serveis i equips adequats per a la conservació, l'elaboració i el consum d'aliments i begudes, i en unes condicions que en permetin l'ocupació immediata, amb compliment dels requeriments d'aquest Decret.

2. Àmbit d'aplicació: les disposicions d'aquesta secció s'apliquen als hotels, hotels de ciutat, hotels apartament i apartaments turístics, amb caràcter obligatori, a fi d'establir-ne la categoria i la classificació corresponent.

Així mateix, han de complir les obligacions i els requisits que estableixen les normes d'habitabilitat, accessibilitat, higiene i seguretat, i la resta de normes de protecció del consumidor i usuari.

Article 91. Actuació de l'Administració turística en relació amb la classificació dels establiments turístics

Les administracions públiques competents en matèria de turisme han d'adequar l'activitat, pel que fa a la classificació dels establiments turístics, als principis següents:

- a) La classificació, com a element essencial de la informació al consumidor i usuari en relació amb les condicions que presenta l'establiment i els serveis que presta, s'ha d'ajustar a uns mínims assolits per la tradició i el costum pel que fa a la prestació de serveis del sector turístic de les Illes Balears, i la percepció del consumidor i usuari en relació amb les categories dels establiments.
- b) La recerca de la millora de les prestacions del sector turístic de les Illes Balears, mitjançant la millora de la categoria dels establiments com a element de modernització, en un mercat competitiu i en constant innovació, que dona llibertat a les empreses per establir nous productes i signes d'identitat.
- c) La lliure elecció dels titulars dels establiments de la categoria en què incloure l'establiment, dins l'escala de categories respecte de les quals té les condicions i els requisits mínims d'homogeneïtzació del sistema de classificació que estableix aquest Decret.
- d) La classificació de l'establiment d'acord amb el que estableix la legislació turística és compatible amb l'accés a altres qualificacions de l'establiment d'entitats públiques o privades que reconeguin la qualitat, com a valor afegit a la responsabilitat empresarial, en relació amb els serveis turístics.
- e) L'accés a una categoria de l'establiment no està sotmès a autorització administrativa, sinó que s'integra en el règim de presentació de declaració responsable o comunicació en els termes que estableix aquest Decret, a la qual s'ha d'adjuntar l'autoavaluació.
- f) L'obligació del titular o responsable d'efectuar l'autoavaluació de l'establiment, d'acord amb el sistema que estableix aquest Decret, així com de fer-ne publicitat actualitzada a l'efecte d'informar el consumidor i usuari, a la pàgina web o

documentalment. Les administracions han de posar a disposició de les empreses els qüestionaris d'autoavaluació corresponents.

- g) La consideració de l'autoavaluació correcta i la publicitat per l'empresa, i la comprovació de les dades i la publicitat en els registres per l'administració competent, com a element essencial de la transparència del mercat turístic, que facilita l'impuls de la contractació tant pels operadors turístics, les agències de viatges i altres intermediaris, com pel consumidor final.

Article 92. Categories

1. D'acord amb l'article 39 de la Llei 8/2012, els hotels, hotels de ciutat i hotels apartament es classifiquen en cinc categories identificades per una, dues, tres, quatre i cinc estrelles.

Les categories de tres i quatre estrelles poden tenir, a més, la qualificació de *superior* i la categoria de cinc estrelles, la qualificació de *gran luxe*.

2. D'acord amb l'article 42 de la Llei 8/2012, els apartaments turístics es classifiquen en quatre categories, identificades per una, dues, tres i quatre claus.

Les categories de tres i quatre claus poden tenir, a més, la qualificació de *superior*.

Article 93. Sobre l'obligatorietat de classificació dels establiments

1. La classificació en una de les categories establertes és obligatòria per a tots els establiments a què fa referència l'article anterior, i com ja s'ha esmentat és de lliure elecció pel titular de l'establiment, en les diverses categories respecte de les quals compleix les condicions i els requisits mínims.

2. L'adequació dels establiments autoritzats i en funcionament en alguna de les categories establertes requereix la qualificació suficient que preveuen els annexos 2 i 3.

3. En el supòsit de nous establiments, i d'acord amb els termes que estableix la disposició addicional setena de la Llei 8/2012, els nous hotels i hotels apartament han de tenir una categoria mínima de quatre estrelles; els hotels de ciutat, de tres estrelles, i els apartaments turístics, de tres claus.

En tot cas, sí que es podran inscriure els hotels, hotels apartament i apartaments turístics i altres allotjaments turístics existents que augmentin de categoria o hagin canviat de grup mantenint una categoria similar, encara que no arribin a la categoria de quatre estrelles o de tres claus.

Article 94. Sistema de qualificació

1. A l'efecte d'obtenir la categoria corresponent, els establiments han de complir els requisits mínims de caràcter comú per a tots els establiments de la mateixa categoria, i també les altres condicions o serveis de lliure elecció pels titulars dels establiments fins a arribar al conjunt de condicions d'infraestructures i de serveis amb què obtinguin una qualificació suficient per accedir a la categoria.

2. Els requisits, les condicions o els serveis que es poden tenir en compte a l'efecte de la qualificació dels hotels, hotels apartament i apartaments turístics són els que estableixen els annexos 2 i 3, respectivament.

Article 95. Normes d'aplicació del sistema de qualificació

Per aplicar el sistema de qualificació, en relació amb les prescripcions dels annexos 2 i 3, s'han de tenir en compte les normes següents:

- a) Els requisits mínims —assenyalats amb la lletra M en cada categoria— i les condicions o els serveis de lliure elecció s'indiquen amb la denominació de criteris.
- b) Els criteris s'agrupen en diverses seccions: àrees comunes; habitacions: mobiliari i equipaments; restauració; equipaments, instal·lacions i altres serveis, entre d'altres.
- c) Cada criteri té assignada una puntuació determinada i única, a excepció d'uns supòsits determinats en què els criteris són alternatius (assenyalats amb lletres alfabèticament correlatives) i, en conseqüència, la puntuació no es pot acumular.
- d) La puntuació final resulta de la suma de la puntuació de tots els criteris assolits per l'establiment i els serveis i en determina la categoria que li correspon.
- e) Els criteris establerts com a mínims que siguin de pagament per al client al marge del preu de l'estada han de complir el requisit mínim exigít, però no atorguen punts. La resta de criteris que no siguin mínims s'han de puntuar independentment del fet que siguin de pagament o gratuïts.

La puntuació atorgada als criteris referits a instal·lacions s'ha d'assignar percentualment en funció del seu compliment en les unitats d'allotjament en què hi hagi el servei o la instal·lació en la proporció del 25 %, 50 %, 75 % i 100 %, excepte si són criteris mínims, que s'han de complir obligatòriament.

- f) A l'efecte d'accedir a una categoria, s'ha d'obtenir la puntuació mínima següent:
 - Hotels:
 - 1 estrella: 120 punts
 - 2 estrelles: 200 punts
 - 3 estrelles: 300 punts
 - 3 estrelles superior: 450 punts
 - 4 estrelles: 500 punts
 - 4 estrelles superior: 650 punts
 - 5 estrelles: 700 punts
 - 5 estrelles gran luxe: 950 punts
 - Hotels apartament: s'afegeix a la puntuació corresponent dels hotels allò que és propi de la tipologia d'apartaments:
 - 1 estrella: $120 + 21 = 141$ punts
 - 2 estrelles: $200 + 25 = 225$ punts
 - 3 estrelles: $300 + 30 = 330$ punts
 - 3 estrelles superior: $450 + 30 = 480$ punts
 - 4 estrelles: $500 + 35 = 535$ punts
 - 4 estrelles superior: $650 + 35 = 685$ punts
 - 5 estrelles: $700 + 40 = 740$ punts
 - 5 estrelles gran luxe: $950 + 40 = 990$ punts
 - Apartaments turístics:
 - 1 clau: 90 punts
 - 2 claus: 150 punts
 - 3 claus: 230 punts

- 3 claus superior: 340 punts
- 4 claus: 380 punts
- 4 claus superior: 500 punts
- Agroturismes, turisme d'interior i hotels rurals:
 - 1 estrella: 120 punts
 - 2 estrelles 200 punts
 - 3 estrelles: 250 punts
 - 3 estrelles superior: 325 punts
 - 4 estrelles: 400 punts
 - 4 estrelles superior: 485 punts
 - 5 estrelles: 570 punts
 - 5 estrelles gran luxe: 800 punts

Article 96. Autoavaluació

1. Per facilitar a les persones interessades un model d'autoavaluació referent a la qualificació de les categories que estableix aquest Decret, es publica el model en l'annex 4, que s'ha de publicar en els portals informàtics de les administracions competents en ordenació turística.

2. Així mateix, cada administració turística insular ha de procurar una homogeneïtzació de la valoració dels criteris d'autoavaluació per part dels seus serveis d'inspecció. S'ha de procurar que els criteris d'homogeneïtzació es publiquin en els portals informàtics de les administracions competents en ordenació turística.

Article 97. Exempcions

1. De conformitat amb l'article 25 de la Llei 8/2012, la Comissió de Valoració de Dispenses de cada administració turística insular pot proposar a l'òrgan de decisió, amb caràcter excepcional, la dispensa del compliment de qualsevol dels criteris d'autoavaluació d'un establiment turístic, quan d'una valoració conjunta de les instal·lacions, serveis i millores resulti compensat el criteri o criteris exceptuat d'una manera convenient per l'interès general, en els termes disposats en la Llei 8/2012 i en aquest Decret.

2. En aquest mateix sentit, els establiments que s'especialitzin d'acord amb el que permet la Llei 8/2012 poden ser exonerats del compliment de qualsevol dels paràmetres de classificació a judici de la Comissió de Valoració de Dispenses de l'administració turística competent, i sempre que resultin compensats i no suposin desvirtuar la categoria pretesa ni les mesures mínimes de seguretat.

3. Així mateix, i en els mateixos termes esmentats en els punts anteriors, es pot exonerar de qualsevol paràmetre de classificació els hotels situats en els nuclis antics de les ciutats i pobles.

4. Si l'establiment deixa en cap moment d'estar especialitzat, i ha estat objecte d'exoneració en els termes esmentats en el punt 2, haurà de complir els paràmetres que corresponguin.

Article 98. Manteniment i modificació de la categoria o de les prestacions

1. La categoria declarada davant l'Administració turística es manté sempre que es mantenguin les condicions que han estat necessàries per assolir-la.

2. Totes les dependències, les unitats d'allotjament, les instal·lacions, el mobiliari i l'equipament han d'estar en tot moment en les condicions de qualitat establertes en els criteris que s'han tingut en compte a l'efecte d'obtenir la categoria, i en perfectes condicions de netedat i funcionament, i també s'ha de reparar immediatament qualsevol desperfecte o avaria que hi hagi.

3. La modificació de les condicions o els serveis de l'establiment obliga els titulars a fer l'autoavaluació una altra vegada i, si escau, a modificar-ne la categoria. Si les modificacions només afecten les condicions o els serveis de lliure elecció dels titulars dels establiments, sense efecte de rebaixa de la categoria registrada, no és obligatori comunicar-ho a l'Administració turística insular competent, i és suficient informar els consumidors de la nova autoavaluació en la forma que preveu aquest Decret.

4. En tot cas, les comprovacions i les inspeccions que es facin als establiments han de tenir en compte les autoavaluacions de què s'hagi informat, mitjançant la pàgina web o d'altres, el dia de la inspecció. En el supòsit que manqui aquesta informació, sens perjudici de les conseqüències sancionadores d'aquest fet, s'ha de tenir en compte la categoria de l'establiment que consti en el registre corresponent.

Article 99. Dret a les condicions establertes

Als efectes del dret del client, contingut en l'article 15 de la Llei 8/2012, a obtenir els serveis turístics amb una qualitat *c* que es correspongui amb la categoria de l'empresa, el servei o l'establiment contractat, s'ha de considerar com a mínim de qualitat exigible el mínim que es correspongui amb les condicions establertes per a l'accés a la categoria de l'establiment, tant de criteris mínims com de criteris de lliure elecció, que constin en l'autoavaluació.

Article 100. Comprovació i inspecció

1. El règim de comprovació de la declaració i la veracitat d'aquesta, així com de la comprovació de l'establiment i els serveis declarats, és el que estableix aquest Decret en el capítol I del títol II.

2. L'Administració turística competent pot revisar d'ofici o a instàncies de la persona interessada la classificació dels establiments a l'efecte de determinar si compleixen els requeriments necessaris per a la categoria que tenen assignada. No obstant això, només pot instar la modificació de la categoria declarada quan aquesta sigui superior a la qualificació màxima que s'obté, d'acord amb els requisits, les condicions o els serveis realment prestats per l'establiment. En el supòsit contrari, s'ha d'aplicar el principi de lliure elecció de la categoria pel titular de l'establiment.

3. ⁴Les administracions turístiques han de vetlar perquè els establiments d'allotjament compleixin els requisits, les condicions i els serveis de la seva categoria.

Per això, a més de la visita d'inspecció com a conseqüència de la presentació de l'autoavaluació, prevista en aquest Decret, les administracions insulars competents poden establir plans d'inspecció específics pel que fa a la categoria dels establiments.

⁴ Apartat modificat pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1.

SECCIÓ 5a
ALLOTJAMENTS DE TURISME D'INTERIOR

Article 101. Allotjaments de turisme d'interior

1. De conformitat amb l'article 39.1 *d* de la Llei 8/2012, són els establiments d'allotjament hoteler en els quals es presta el servei d'allotjament turístic amb característiques similars a les d'hotel o hotel apartament, en un edifici situat en el nucli antic dels nuclis urbans, el qual ha de ser de construcció anterior a l'1 de gener de 1940 o estar catalogat pels seus valors patrimonials historicoartístics. Així mateix, han de complir les obligacions i els requisits establerts en les normes d'habitabilitat per a habitatge, accessibilitat, higiene i seguretat, i en la resta de normes de protecció del consumidor i usuari.

2. Al marge de l'anterior, han de complir els criteris mínims que s'indiquen a continuació:

- a) Tot l'establiment s'ha de trobar en perfectes condicions de neteja i higiene.
- b) Tots els mecanismes i equips de què disposa han de funcionar perfectament.
- c) Les característiques de l'establiment han de concordar amb la seva categoria.
- d) Totes les habitacions han de tenir possibilitat d'enfosquir el dormitori.
- e) S'ha de fer la neteja de la unitat d'allotjament almenys dos cops per setmana, o si és requerida pel client.
- f) S'ha de fer un canvi diari de les tovalloles, si se sol·licita.
- g) S'ha de fer un canvi de la roba de llit una vegada a la setmana, com a mínim.
- h) Ha de disposar del sistema de gestió de queixes a disposició del client.
- i) S'ha de proporcionar als clients un número de telèfon que els permeti una assistència i informació les 24 hores.

3. Així mateix, els establiments que s'inscriguin en els registres turístics a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret han de complir els requisits mínims següents:

- a) Han de disposar de serveis higiènics generals quan la seva capacitat sigui igual o superior a 30 places.
- b) Amb caràcter optatiu, han de disposar d'àrea de recepció, però ha d'estar en disposició de prestar servei telefònic les 24 hores, tant des de l'establiment com des de l'exterior.
- c) Ha de tenir telèfon a disposició dels clients.
- d) Almenys el 80 % dels dormitoris han de tenir dimensions iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.
- e) Respecte a les unitats d'allotjament que tinguin sala, aquesta ha de tenir unes dimensions iguals o superiors a 14 m², cuina inclosa, i de 12 m² si no tenen cuina; i els dormitoris, iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.
- f) S'ha de disposar d'un lavabo, inodor i dutxa o banyera per cada habitació.

La Comissió de Valoració de Dispenses de cada administració turística insular pot proposar la dispensa dels requisits de compliment impossible, sempre que hi hagi una compensació que resulti d'una valoració global de l'establiment, en els termes de la Llei 8/2012 i d'aquest Decret.

4. Amb caràcter opcional, i per poder exhibir i inscriure la categoria d'una, dues, tres, quatre o cinc estrelles, així com superior o gran luxe, si escau, es pot presentar l'autoavaluació d'acord amb els requisits que estableix l'annex 2 d'aquest Decret, i d'acord amb la puntuació mínima determinada en la secció relativa als allotjaments

hotelers, i, en conseqüència, optar a la categoria obtinguda d'acord amb els criteris establerts.

En tot cas, els establiments que es vulguin classificar en categories fins a tres estrelles no estan obligats a complir els criteris mínims de l'annex 2 assenyalats amb un asterisc. Sí seran obligatoris per als que vulguin adquirir una categoria superior a tres estrelles.

El règim de presentació de la declaració responsable o comunicació i de l'autoavaluació, de regulació d'aquesta, així com el de comprovació per part de l'Administració turística insular, és el que determina la secció relativa als establiments d'allotjament hotelier i apartaments turístics, en tot allò que no sigui incompatible.

SECCIÓ 6a ALLOTJAMENTS DE TURISME RURAL

Article 102. Canvi d'ús de les construccions i els annexos que preveu l'article 44.2 de la Llei 8/2012

Al marge del compliment dels termes indicats en l'article 44.2 de la Llei 8/2012, les construccions i els annexos que es vulguin destinar a qualsevol tipus d'ús de l'allotjament de turisme rural, i que suposin un canvi en l'ús d'aquests, han d'estar ubicats en la mateixa parcel·la o en una parcel·la contigua a aquella en la qual es trobi l'establiment turístic principal.

Article 103. Allotjaments d'agroturisme

1. De conformitat amb els articles 43 i 44.1 b de la Llei 8/2012, són els establiments en els quals es presta el servei d'allotjament turístic, en edificacions construïdes anteriorment a l'1 de gener de 1960, situades en sòl rústic i en una finca o finques que disposin d'una superfície mínima de 21.000 m², i que constitueixin una explotació agrícola, ramadera o forestal, que haurà d'estar inscrita en 2 el Registre General d'Explotacions Agràries de les Illes Balears durant tot el temps en què es dugui a terme l'explotació turística.

2. Els establiments d'agroturisme han de complir les obligacions i els requisits establerts en les normes d'habitabilitat per a habitatges, accessibilitat, higiene i seguretat, i en la resta de normes de protecció del consumidor i usuari.

3. Al marge de l'anterior, han de complir els criteris mínims que s'indiquen a continuació:

- a) Tot l'establiment ha d'estar en perfectes condicions de neteja i higiene.
- b) Tots els mecanismes i equips de què disposa han de funcionar perfectament.
- c) Les característiques de l'establiment han de concordar amb la seva categoria.
- d) Totes les habitacions han de disposar de la possibilitat d'enfosquir el dormitori.
- e) S'ha de fer la neteja de la unitat d'allotjament almenys dos cops per setmana, o si és requerida pel client.
- f) S'ha de fer el canvi diari de les tovalloles, si se sol·licita.
- g) S'ha de fer el canvi de la roba de llit una vegada a la setmana com a mínim.
- h) Ha de disposar del sistema de gestió de queixes a disposició del client.
- i) S'ha de proporcionar als clients un número de telèfon que els permeti una assistència i informació les 24 hores.

4. Així mateix, els establiments que s'inscriguin en els registres turístics a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret han de complir els requisits mínims següents:

- a) Totes les unitats d'allotjament han de disposar de lavabo, inodor i dutxa o banyera.
- b) Ha de disposar de serveis higiènics generals quan la capacitat sigui igual o superior a 30 places.
- c) Ha de tenir telèfon a disposició dels clients.
- d) Amb caràcter optatiu pot disposar d'àrea de recepció.
- e) S'ha d'estar en disposició de prestar servei telefònic les 24 hores, tant des de l'establiment com des de fora.
- f) Almenys el 80 % dels dormitoris han de tenir unes dimensions iguals o superiors a 14 m², bany inclòs. Queden exceptuats d'aquesta obligació els allotjaments d'agroturisme amb una capacitat igual o inferior a 12 unitats d'allotjament.
- g) Respecte a les unitats d'allotjament que tenguin sala, aquesta ha de tenir unes dimensions iguals o superiors a 14 m², cuina inclosa, i 12 m² si no tenen cuina; i els dormitoris, iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.
- h) S'ha d'oferir un servei d'esmorzar amb varietat adequada de menjars i begudes, en una àrea amb capacitat mínima per al 50 % dels clients.

La Comissió de Valoració de Dispenses de cada administració turística insular pot proposar la dispensa dels requisits de compliment impossible, sempre que hi hagi una compensació que resulti d'una valoració global de l'establiment, en els termes de la Llei 8/2012 i d'aquest Decret.

5. Amb caràcter opcional, i per poder exhibir i inscriure la categoria d'una, dues, tres, quatre o cinc estrelles, així com superior o gran luxe, si escau, es pot presentar l'autoavaluació d'acord amb els requisits que estableix l'annex 2 d'aquest Decret i d'acord amb la puntuació mínima determinada en la secció relativa als allotjaments hotelers, i, en conseqüència, optar a la categoria obtinguda d'acord amb els criteris establerts.

En tot cas, els establiments que es vulguin classificar en categories de fins a tres estrelles o bé de quatre estrelles, quan aquests últims no superin les 12 unitats d'allotjament, no estan obligats a complir els criteris mínims de l'annex 2 assenyalats amb un asterisc. Sí seran obligatoris per als que vulguin adquirir una categoria superior a tres estrelles; respecte als de quatre estrelles, quan aquests tenguin més de 12 unitats d'allotjament.

El règim de presentació de la declaració responsable o comunicació i de l'autoavaluació, de regulació d'aquesta, així com el de comprovació per part de l'administració turística insular, és el que determina la secció relativa als establiments d'allotjament hotelier i apartaments turístics, en tot allò que no sigui incompatible.

Article 104. Allotjaments d'hotel rural

1. De conformitat amb els articles 43 i 44.1 de la Llei 8/2012, són els establiments en què es presta el servei d'allotjament a turístic amb característiques similars a les d'un hotel o hotel apartament, en edificis rurals que destaquen per la seva excel·lència i els seus valors arquitectònics, etnològics o patrimonials, amb data de construcció anterior a l'1 de gener de 1940, i situats i vinculats a un terreny rústic amb una superfície mínima de 49.000 m².

2. Els establiments d'hotel rural han de complir les obligacions i els requisits establerts en les normes d'habitabilitat per a habitatges, accessibilitat, higiene i seguretat, i en la resta de normes de protecció del consumidor i usuari.

3. Al marge de l'anterior, han de complir els criteris mínims que s'indiquen a continuació:

- a) Tot l'establiment ha d'estar en perfectes condicions d'higiene i neteja.
- b) Tots els mecanismes i equips de què disposa han de funcionar perfectament.
- c) Les característiques de l'establiment han de concordar amb la seva categoria.
- d) Totes les unitats d'allotjament han de tenir la possibilitat d'enfosquir el dormitori.
- e) S'ha de dur a terme, com a mínim, una neteja diària de l'habitació.
- f) S'ha de dur a terme un canvi diari de tovalloles, si se sol·licita.
- g) S'ha de dur a terme un canvi de roba de llit un cop a la setmana com a mínim.
- h) Ha de disposar del sistema de gestió de queixes a disposició del client.
- i) S'ha de proporcionar als clients un número de telèfon que els permeti una assistència i informació les 24 hores.

4. Així mateix, els establiments que s'inscriguin en els registres turístics a partir de l'entrada en vigor d'aquest Decret han de complir els requisits mínims següents:

- a) L'accés dels clients s'ha de poder fer per accessos independents dels previstos per als serveis i les mercaderies. En aplicació del que estableix l'article 25 de la Llei 8/2012, i en els termes generals disposats en aquest Decret per a les dispenses, el compliment d'aquest requisit pot ser dispensat sempre que resulti justificat per raons de disseny arquitectònic, impossibilitat d'adaptació arquitectònica o conservació del patrimoni.
- b) Les àrees públiques han d'estar climatitzades. En aplicació del que estableix l'article 25 de la Llei 8/2012, i en els termes generals disposats en aquest Decret per a les dispenses, el compliment d'aquest requisit pot ser dispensat sempre que quedi justificat per raons arquitectòniques, de disseny, de superfície, d'orientació, de climatització suficient de totes o part de les àrees públiques, o d'altres que siguin pròpies dels edificis destinats a turisme rural.
- c) Han de disposar de serveis higiènics generals separats independents per a homes i dones si disposen de més de 30 places.
- d) Han de disposar d'una àrea de recepció separada i funcionalment independent, que presti el servei les 24 hores i que sigui accessible per telèfon des de l'hotel i des de fora d'aquest.
- e) Han de tenir telèfon a disposició dels clients.
- f) Han de disposar d'un manual dels serveis oferts multilingüe.
- g) Almenys el 80 % dels dormitoris han de tenir dimensions iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.
- h) Respecte a les unitats d'allotjament que tenguin una sala, han de tenir dimensions iguals o superiors a 14 m², cuina inclosa, i 12 m² si no tenen cuina; i els dormitoris, iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.
- i) Totes les habitacions han de disposar de lavabo, inodor i dutxa o banyera.
- j) S'ha d'oferir servei d'esmorzar amb varietat adequada de menjar i begudes, en una àrea amb capacitat mínima per al 60 % dels clients.
- k) En cas de disposar de piscina exterior, aquesta ha de tenir unes dimensions adequades a la capacitat de l'hotel, amb una configuració integrada en l'entorn.

La Comissió de Valoració de Dispenses de cada administració turística insular pot proposar la dispensa dels requisits d'impossible compliment, sempre que hi hagi una compensació que resulti d'una valoració global de l'establiment, en els termes de la Llei 8/2012 i d'aquest Decret.

5. Amb caràcter opcional, i per poder exhibir i inscriure la categoria d'una, dues, tres, quatre o cinc estrelles, així com superior o gran luxe, si escau, es pot presentar l'autoavaluació d'acord amb l'annex 2 d'aquest Decret, i d'acord amb la puntuació mínima determinada en la secció relativa als allotjaments hotelers, i, en conseqüència, optar a la categoria obtinguda d'acord amb els criteris establerts.

El règim de presentació de la declaració responsable o comunicació i de l'autoavaluació, de regulació d'aquesta, així com el de comprovació per part de l'Administració turística insular, és el que es determina en la secció relativa als establiments d'allotjament hotelier i apartaments turístics, en tot allò que no sigui incompatible.

SECCIÓ 7a HOSTATGERIES

Article 105. Hostatgeries

1. De conformitat amb l'article 46 de la Llei 8/2012, s'entén per l'establiment que, formant part d'una església, *hostatgeria* capella o santuari, destina alguna de les seves dependències al servei d'allotjament al públic en general.

Queden exclosos d'aquesta consideració els establiments de titularitat de les administracions públiques o d'entitats privades l'ús dels quals estigui reservat a grups de persones que hagin de complir determinats requisits, com la pertinença a un orde religiós o similar i, en conseqüència, no s'ofereixen al públic en general.

2. De conformitat amb l'article 31 de la Llei 8/2012, les hostatgeries es consideren empreses turístiques d'allotjament i, per tant, és obligatori inscriure-les en els registres de caire turístic mitjançant la presentació de la DRIAT a l'administració turística insular competent en matèria d'ordenació turística i estan sotmeses a les determinacions que fixen la Llei 8/2012 i aquest Decret.

3. Les hostatgeries han de complir les obligacions i els requisits establerts en les normes d'habitabilitat per a habitatges, accessibilitat, higiene i seguretat, i en la resta de normes de protecció del consumidor i usuari, així com les generals relatives als allotjaments turístics, a més de complir els criteris mínims següents:

- a) Tot l'establiment ha d'estar en perfectes condicions de neteja i higiene.
- b) Tots els mecanismes i equips de què disposa han de funcionar perfectament.
- c) Les característiques de l'establiment han de concordar amb la seva categoria.
- d) Ha de disposar de serveis higièncs generals quan la capacitat sigui igual o superior a 30 places.
- e) Ha de tenir telèfon a disposició dels clients.
- f) Ha de disposar d'àrea de recepció, que haurà d'estar en disposició de prestar servei telefònic les 24 hores, tant des de l'establiment com des de fora.
- g) Almenys el 60 % dels dormitoris han de tenir unes dimensions iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.

- h) Respecte a les unitats d'allotjament que tinguin sala, aquesta ha de tenir unes dimensions iguals o superiors a 14 m², cuina inclosa, i 12 m² si no tenen cuina; i els dormitoris, iguals o superiors a 14 m², bany inclòs.
- i) Almenys el 60 % de les habitacions han de disposar de lavabo, inodor i dutxa o banyera.
- j) Totes les habitacions han de disposar de la possibilitat d'enfosquir el dormitori.
- k) S'ha de fer almenys una neteja diària de l'habitació. En tot cas, es pot pactar que el servei de neteja sigui a càrrec de l'hoste.
- l) ⁵S'ha de fer el canvi diari de les tovalloles, si se sol·licita.
- m) S'ha de fer el canvi de la roba de llit una vegada a la setmana com a mínim.
- n) ⁶S'ha d'oferir un servei d'esmorzar amb varietat adequada de menjars i begudes, en una àrea amb capacitat mínima per al 50 % dels clients.
- o) Ha de disposar del sistema de gestió de queixes a disposició del client així com determina la normativa específica.

4. Amb caràcter opcional, i per poder exhibir i inscriure la categoria d'una, dues, tres, quatre o cinc estrelles, així com superior o gran luxe, si escau, es pot presentar l'autoavaluació d'acord amb els requisits que estableixen els annexos d'aquest Decret per a hotels o per a hotels apartament, i d'acord amb la puntuació mínima determinada en la secció relativa als allotjaments hotelers, i, en conseqüència, optar a la categoria obtinguda d'acord amb els criteris establerts.

El règim de presentació de la declaració responsable o comunicació i de l'autoavaluació, de regulació d'aquesta, així com el de comprovació per part de l'Administració turística insular, és el que determina la secció relativa als establiments d'allotjament hotelier i apartaments turístics, en tot allò que no sigui incompatible.

5. Estatuts interns: els titulars de l'hostatgeria poden tenir un règim d'admissió i unes normes de comportament adequades als estatuts del seu orde religiós, que en tot cas hauran de ser posats en coneixement dels possibles hostes de manera explícita abans de la contractació.

CAPÍTOL III EMPRESSES COMERCIALIZADORES D'ESTADES TURÍSTIQUES EN HABITATGES

Article 106. Habitatges objecte de comercialització d'estades turístiques⁷

1. *Derogat*

2. *Derogat*

3. No es pot comercialitzar ni fer publicitat d'estades en habitatges turístics sense la presentació prèvia de la DRIAT a l'Administració turística, en els termes generals prevists per a les activitats turístiques regulades en la Llei 8/2012 i en aquest Decret.

4. A aquest tipus de comercialització li és aplicable, en allò que no sigui contradictori, el règim d'informació, preus, publicitat i reserves que regulen els articles 86 i 87 d'aquest Decret.

⁵ Aquest apartat, que es va publicar sense lletra, s'ha d'entendre que correspon a la lletra l).

⁶ Aquest apartat, que es va publicar sense lletra, s'ha d'entendre que correspon a la lletra n).

⁷ Apartats 1, 2 i 7 derogats per la Llei 6/2017, de 31 de juliol, esmentada en la nota 1. Apartat 8 derogat per la Llei 6/2018, de 22 de juny, esmentada en la nota 1.

5. De conformitat amb l'article 28 de la Llei 8/2012, només les empreses turístiques degudament inscrites en els registres turístics poden usar publicitat, en qualsevol tipus de suport, en què apareguin els termes , o similars, referits als habitatges *turístic de vacances* que comercialitzen, sigui en les llengües oficials de la comunitat autònoma o en altres.

6. Així mateix, aquestes empreses estan obligades a garantir la prestació directa o indirecta dels serveis turístics a què es refereix l'article 51 de la Llei 8/2012.

7. *Derogat*

8. *Derogat*

Article 107. Requisits mínims

1. De conformitat amb l'article 50.4 de la Llei 8/2012, s'estableix un seguit de requisits que han de complir els habitatges objecte de comercialització d'estades turístiques que es vulguin inscriure en els registres turístics per tal d'exercir l'activitat. Aquests requisits són els que disposa l'annex 6.

2. L'annex 6 conté dues relacions de requisits: uns d'indispensables i, per tant, de compliment obligatori, i uns altres d'avaluables. Respecte a aquests darrers, la persona interessada ha d'atorgar la puntuació que consideri adequada a cada un dels aspectes, amb el màxim de punts indicats. El total de punts obtinguts no pot ser inferior a 70.

3. Acreditació provisional: en cas que es compleixin els requisits indispensables i s'arribi a una puntuació entre 50 i 70 punts dels requisits avaluables, s'obtindrà una acreditació provisional de sis mesos de durada, amb l'obligació d'assolir, quan s'acabi el termini, almenys 75 punts dels requisits avaluables.

4. Al marge dels requisits esmentats en els punts anteriors, les empreses comercialitzadores d'estades turístiques han de complir amb tota la normativa que els pugui ser aplicable, inclosa la fiscal. Així mateix, han de tenir una direcció independent de l'habitatge objecte d'estades als efectes de notificacions, i han de disposar d'una pòlissa d'assegurança per un import mínim de 300.000 euros, amb una fiança màxima de 600 euros per sinistre, que cobreixi la responsabilitat civil per danys corporals i materials que puguin sofrir els usuaris dels habitatges durant les seves estades.

5. Si escau, les condicions contractuals exposades en la pàgina web del comercialitzador que hagin estat expressament acceptades pel client tindran efectes contractuals.

En els contractes, respectant la normativa vigent, es poden disposar els supòsits de rescissió que les parts considerin pertinents en relació amb comportaments incívics, incompliment de les ordenances relatives a renous i d'altres.

Article 108. Placa identificativa

Durant el període que sigui objecte de comercialització, en tots els habitatges objecte de comercialització d'estades turístiques serà obligatòria l'exhibició, en un lloc destacat i visible, de la placa identificativa normalitzada en la qual figuri el distintiu corresponent al grup, el model de la qual es troba en l'annex 1.

Article 109. Comercialitzador d'estades turístiques

Als efectes exclusius d'inscripció en els registres turístics, només es permet una empresa comercialitzadora d'estades turístiques per habitatge, que pot coincidir o no

amb el propietari, i amb independència que s'exploti directament o indirectament per mitjà de centrals de reserva o d'altres mediadors.

CAPÍTOL IV EMPRESES TURISTICORESIDENCIALS

Article 110. Definició de complex

1. A l'efecte de l'article 47 de la Llei 8/2012, es poden entendre per pertanyents al mateix complex els habitatges unifamiliars aïllats situats a una distància màxima de 200 metres del solar o parcel·la de l'allotjament, sempre que la distància sigui practicable i accessible en els termes de la normativa específica. Motivadament, es pot autoritzar una distància superior a 200 metres en els termes prevists en la Llei 8/2012 i en aquest Decret per a les dispenses.⁸

2. En tot cas, els habitatges o les unitats d'allotjament residencial que s'incorporin en una empresa turisticoresidencial han de vincular turísticament els seus solars o parcel·les.

3. Pel que fa al còmput del nombre de places turístiques de cada habitatge o unitat d'allotjament residencial unifamiliar, aquest s'ha de determinar de manera que les dues primeres habitacions computen com a dues places cada una i les habitacions següents es poden computar com una o dues places més cada una.

CAPÍTOL V EMPRESES TURÍSTIQUES DE RESTAURACIÓ

Article 111. Condicions i requisits mínims dels establiments de restauració

Els establiments de restauració han de complir les condicions i els requisits mínims següents amb caràcter general:

a) Personal:

Amb independència del compliment de les obligacions que estableix la legislació en matèria de sanitat i consum, que s'han de complir en els seus estrictes termes:

- Ha de disposar dels coneixements i la formació que siguin necessaris per dur a terme la seva activitat i que garanteixin la correcta prestació del servei.
- La presentació ha de ser correcta, en condicions adequades d'higiene i decor, i ha de procurar la prestació del servei amb la màxima rapidesa i eficàcia.
- A l'inici de la seva activitat en l'empresa, la direcció de l'establiment ha de donar a conèixer als empleats un manual de benvinguda que reculli els termes adequats de presentació, les fórmules de cortesia i el tracte correcte al client, que ha de ser complert pel personal.
- S'ha de disposar de personal que parli alguna de les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Els titulars de l'explotació dels establiments han de conservar els documents acreditatius de les inspeccions de les instal·lacions que s'hagin fet, així com de la

⁸ Apartat modificat pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1.

formació del personal per aconseguir l'acompliment correcte de les seves funcions i el compliment de la normativa sectorial aplicable.

b) Locals:

Amb independència de les obligacions que estableix la legislació en matèria de sanitat i consum, que s'han de complir estrictament en els seus termes, els establiments de restauració i els establiments turístics que prestin servei de menjador han de vigilar la qualitat i neteja de les instal·lacions i, en tot cas, han de tenir especial cura de:

- Els locals íntegrament, el mobiliari, el parament i la resta d'equipament han d'estar en un correcte estat de neteja, conservació i salubritat, i han de ser adequats a la correcta prestació del servei i a la categoria de l'establiment.
- Hi ha d'haver en cada establiment un pla de neteja eficaç a disposició dels inspectors en cas de ser requerit.
- Els productes químics han de ser emmagatzemats i usats de manera correcta.
- Els establiments han de disposar dels elements i les instal·lacions necessaris i adequats per elaborar, preparar i servir correctament les consumicions que ofereixin als seus clients, i s'entenen com a tals tant menjars com begudes.
- Tots els establiments de restauració han de disposar de serveis higiènics, que han d'estar en correcte estat de funcionament i neteja, i el contingut mínim dels quals ha de ser el següent, tant pel que fa al d'homes com al de dones: lavabo i inodor. Així mateix, tots dos han de tenir mirall, dispensador de sabó, tovalloles d'un sol ús o assecador de mans elèctric, penjador i paperera.
- Si per les característiques específiques dels establiments quant a espai o activitat no es pot complir amb els mínims exigits respecte a serveis higiènics, hauran d'adjuntar a la declaració responsable un certificat o una autorització municipal en què consti la possibilitat d'exercir l'activitat de restauració.
- Capacitat: el nombre de places en sala, barra i terrassa que ha d'assenyalar-se en l'informe descriptiu, que acompanya la declaració responsable d'inici de l'activitat, s'ha d'entendre com a capacitat màxima resultant de l'aplicació de la disposició normativa de seguretat en cas d'incendi, o d'una altra disposició que reguli la capacitat, que li sigui aplicable.

c) Menjars i begudes:

Amb independència de les obligacions establertes en la legislació en matèria de sanitat i consum, que s'han de complir estrictament en els seus termes, els establiments de restauració han de reunir les condicions següents:

- S'ha de tenir cura de la qualitat i del perfecte estat de conservació dels ingredients que s'emprin en la preparació dels menjars i les begudes, així com de preparar-los i presentar-los adequadament, i en aquest sentit s'han de respectar les fases de temperatura i temps a què està sotmès l'aliment, de manera que se'n garanteixi la salubritat en les diferents fases que es puguin donar: recepció, emmagatzematge, descongelació, processament, elaboració, refredament, reescalfament-regeneració i transport. Així mateix, ha de fer-se una rotació de gènere de forma segura.
- S'ha de posar a la disposició del personal un manual relatiu al procés de manipulació dels productes oferts en l'establiment. En l'elaboració dels aliments s'ha d'evitar en tot moment la contaminació creuada.

- Els bars cafeteria han de disposar d'una zona d'elaboració i preparació dels productes que ofereixin degudament condicionada i diferenciada.
- Els restaurants han de disposar d'una dotació adequada al sistema de treball i així, de conformitat amb les normes de salut: càmera o càmeres on estiguin degudament diferenciats els aliments elaborats, les matèries primeres (carn, peix), els postres i les amanides, així com zones condicionades i diferenciades per als diferents processos de manipulació d'aliments.

d) Informació:

Sens perjudici dels drets i les obligacions determinats en la legislació referent a protecció de consumidors i usuaris, els establiments de restauració:

- Poden fixar lliurement els seus preus i han de proporcionar al consumidor informació sobre el preu total, impostos inclosos, de tots els productes i serveis que ofereixin.
- La informació subministrada relativa als preus ha de ser clara, completa i determinada per a cada servei i no pot incloure cap quantitat en concepte de cobert, carta, reserva de plaça, comensals, o similars.
- No es pot cobrar cap concepte que no hagi estat sol·licitat de manera expressa pel client (pa, olives, maioneses o similars).
- Les cartes o les llistes de preus de tots els serveis oferts, l'horari d'obertura i tancament, l'horari de menjador, si escau, així com la composició i el preu del menú del dia, si s'ofereix, s'han d'exhibir en un lloc visible i accessible pels clients i han de constar en almenys una de les llengües oficials de la comunitat autònoma. Així mateix, s'ha d'especificar si el preu varia en funció de si la consumició es fa a l'interior o a l'exterior del local.
- En cas d'oferir menús, s'entén que el preu indicat inclou primer plat, segon plat, postres, pa i beguda. Si no és així, s'ha d'anunciar específicament.
- En determinats productes amb preu de cost fluctuant es permet la indicació en les cartes de l'expressió preu segons mercat (PSM), però l'establiment ha d'informar els consumidors del preu exacte d'una consumició o ració mitjançant un full adjunt a la carta.
- En el cas d'establiments amb reglament intern o condicions d'admissió, aquestes han d'estar especificades a l'entrada dels establiments i no poden contenir cap discriminació per raó de naixement, sexe, raça, religió i altres aspectes prohibits per l'ordenament jurídic.
- També es poden especialitzar, així com disposa l'article 55 de la Llei 8/2012.

Article 112. Grups, definicions i exclusions

1. En els termes del capítol V del títol III de la Llei 8/2012:

- a) S'entén per l'establiment que ofereix, mitjançant un preu, consum de menjars i begudes, i que *restaurant* disposa de cuina degudament equipada i de menjador independent per al seu consum. En el desenvolupament de la seva activitat poden oferir dinars o sopars, i també qualsevol altre servei que poden prestar els bars cafeteria.
- b) S'entén per *bar cafeteria* l'establiment que, disposant d'una cuina adequada, ofereix mitjançant un preu tot tipus de begudes i menjars en barra o taules. Aquests establiments han de poder subministrar als clients, en qualsevol

moment dins del seu horari d'obertura, la totalitat dels menjars i begudes que ofereixin.

- c) El consum ofert per restaurants i bars cafeteria ha de fer-se en el mateix local, sens perjudici que es pugui prestar el servei de venda de menjars i begudes per portar i el servei a domicili, així com servei de càtering, sempre que es compleixin els requisits normativament exigits per fer-ho.

2. En aplicació de la lletra c de l'article 54 de la Llei 8/2012, s'introdueixen dos nous grups d'establiments de restauració, als quals s'han d'aplicar els termes d'aquest capítol en els aspectes que no contradiguin la seva naturalesa:

- a) Bar de copes: són els establiments que serveixen ininterrompudament durant la seva obertura, mitjançant un preu, begudes, sense disposar de servei de menjars. S'han d'entendre inclosos en aquesta classificació, a títol orientatiu, no exclusiu: els bars musicals / pubs i els bars situats en discoteques, sales de festa o sales de ball.
- b) Càtering: són els establiments que disposen de cuina adequada i subministren aliments mitjançant un preu per al seu consum directe a un determinat nombre de clients o consumidors en banquets, convencions, còctels o esdeveniments similars, que no es donen de manera continuada i regular en el temps. Aquestes empreses han de disposar de la infraestructura necessària per a la preparació i distribució dels aliments i complir amb la seva normativa específica. També han de disposar d'assegurança de responsabilitat civil que cobreixi els riscos derivats de la seva activitat.

3. No tenen la consideració d'establiments turístics de restauració els locals destinats a l'elaboració i la venda de productes artesans, quan dediquin com a màxim una superfície del 20 % del total al consum pels clients dels productes allà elaborats dins el que és l'activitat principal, acompanyats o no de begudes servides de manera complementària i accessòria, i sempre que no superin les 10 places en taula o barra. Per calcular la superfície total, aquesta s'ha d'entendre sense l'espai ocupat pels magatzems.

Article 113. Plaques identificatives i categoria Gold

1. Els establiments de restauració han d'exhibir en un lloc visible, a l'entrada de l'establiment, la placa identificativa del grup, de conformitat amb el model que conté l'annex 1 d'aquest Decret. Així mateix, el rètol del nom comercial no pot induir a confusió respecte al grup al qual pertany.

2. Categoria Gold: al marge de la placa identificativa, els establiments de restauració que superin un sistema de qualitat reconegut per l'administració turística competent, i amb independència de l'exhibició de la identificació d'acolliment al sistema, tenen dret a identificar-se amb una placa distintiva annexa que reculli la categoria Gold, mentre es mantengui aquest sistema de qualitat. En aquest sentit, el no manteniment del sistema de qualitat implica també que l'Administració turística deixarà de considerar la categoria Gold de l'establiment.

A aquests efectes es poden signar convenis entre les administracions turístiques i les associacions i cambres de comerç, en els termes legals corresponents, que condueixin a l'aplicació efectiva del que estableix aquest apartat.

3. En tot cas, els establiments amb aquesta categoria superior tenen els drets següents:

- A ser reconeguda i inscrita la categoria especial en els registres turístics per les administracions turístiques, mentre mantenguin el sistema de qualitat.
- A utilitzar aquest distintiu i categoria i fer-ne publicitat. Respecte a la placa acreditativa de la categoria, caldrà atènyer-se al model que estableix l'annex 1.
- Al fet que l'existència i la consideració d'aquest distintiu i categoria siguin incloses en les labors de promoció turística que faci l'Administració turística.
- Al fet que es valori aquesta condició en les convocatòries de subvencions que dugui a terme l'Administració turística en matèria de restauració, en els termes concrets que fixin les bases reguladores.
- Altres que es puguin determinar per mitjà de les vies normativament establertes.

Article 114. Baixa temporal

Els establiments de restauració poden estar de baixa temporal un termini màxim d'un any, amb l'obligació de comunicar-ho a l'Administració turística en començar el termini. En cas que no es comuniqui la reobertura abans de l'expiració del termini, l'administració turística competent ha de passar d'ofici l'establiment a baixa definitiva, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

CAPÍTOL VI EMPRESSES D'INTERMEDIACIÓ TURÍSTICA

Article 115. De les activitats i els requisits de les agències de viatges

1. En relació amb l'article 58 de la Llei 8/2012 i les previsions que conté la Directiva 2006/123/CE, es considera que són activitats de les agències de viatges l'organització, l'oferta o la venda dels viatges combinats, tal com es defineixen en el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris, o norma que el substitueixi.

2. Derogat⁹

3. Les agències de viatges amb titular, sigui persona física o jurídica, que no pertanyin a la Unió Europea, han d'encomanar-ne la representació, amb caràcter permanent o simplement per a actes concrets, a una o a més agències de viatges de la Unió Europea que exerceixin les seves activitats en la comunitat autònoma de les Illes Balears. Quan la representació s'atorgui amb caràcter permanent, s'ha d'acreditar davant l'administració competent en la matèria.

4. Les agències de viatges poden estar de baixa temporal fins a un any, amb l'obligació de comunicar-ho a l'Administració turística dins els tres primers mesos des de l'inici d'aquesta baixa, i de mantenir en vigor la fiança, en els termes esmentats en aquest article. En cas que no es comuniqui la reobertura abans de l'expiració del termini, l'administració turística competent ha de passar d'ofici l'establiment a baixa definitiva, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

⁹ Apartat derogat per la Llei 6/2018, de 22 de juny, esmentada en la nota 1.

Article 116. Mediadors turístics

1. En els termes de l'article 59 de la Llei 8/2012, els mediadors turístics poden organitzar excursions, visites guiades o altres serveis anàlegs que no tinguin la consideració de viatges combinats.

2. Si per desenvolupar les seves activitats és necessària la contractació de serveis de transports per carretera, aquesta contractació s'ha de fer amb empreses de transport legalment autoritzades.

De conformitat amb la normativa de transports, la contractació del servei de transport en autobús ha de ser per la capacitat total del vehicle; únicament es preveu la contractació per seient amb cobrament individual en els transports turístics, definits en la normativa esmentada.

3. Aquestes activitats poden estar de baixa temporal fins a un any, amb l'obligació de comunicar-ho a l'Administració turística en començar el termini. En cas que no es comuniqui la reobertura abans de l'expiració del termini, l'administració turística competent ha de passar d'ofici l'establiment a baixa definitiva, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

4. Els prestadors materials de les activitats organitzades pels mediadors turístics han de disposar de les assegurances necessàries per cobrir els riscos que es deriven de cada activitat en concret. Les pòlisses es poden integrar en pòlisses col·lectives d'associacions d'agències de viatges o de mediadors turístics en cas que aquests darrers n'haguessin subscrit.

CAPÍTOL VII

EMPRESSES D'ACTIVITATS TURÍSTIQUES D'ENTRETENIMENT, ESBARJO, ESPORTIVES, CULTURALS, LÚDIQUES I DE TURISME ACTIU

Article 117. Activitats turístiques d'entreteniment

1. De conformitat amb l'article 60 de la Llei 8/2012, els establiments d'oferta d'entreteniment es classifiquen en sales de festa, sales de ball, discoteques, cafès concert i clubs de platja. Aquests establiments han d'exhibir a l'entrada la placa distintiva amb la referència al grup concret i amb les característiques que determina l'annex 1 d'aquest Decret.

2. Els serveis de restauració que ofereixin aquestes empreses ha de complir els requisits que estableix el capítol V d'aquest títol per a les empreses de restauració.

3. Els clubs de platja, ateses les diverses activitats que poden desenvolupar, han d'exhibir les plaques corresponents a cada activitat turística que exerceixin. Així mateix, han de complir la normativa mediambiental que sigui aplicable a la zona en què s'ubiquin, precaució especialment aplicable als que ofereixin serveis d'animació; tot això, al marge del compliment de la resta de normativa sectorial aplicable.

Article 118. Baixa temporal

Aquests establiments poden estar de baixa temporal un termini màxim d'un any, amb l'obligació de comunicar-ho a l'Administració turística a l'inici del termini. En cas que no es comuniqui la reobertura abans de l'expiració del termini, l'administració turística competent ha de passar d'ofici l'establiment a baixa definitiva, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

Article 119. Centres turístics recreatius, esportius, culturals o lúdics

1. De conformitat amb l'article 61 de la Llei 8/2012, s'entén per o els *centres turístics recreatius, esportius, culturals lúdics* establiments que disposen d'àrees en les quals, de manera integrada, se situen les activitats pròpies dels parcs temàtics o d'atraccions o bé activitats de caire esportiu, cultural, recreatiu o d'oci.

2. Aquestes activitats, en els casos en què es comercialitzin turísticament, han de presentar la DRIAT d'inici d'activitat a l'Administració turística i sotmetre's a les determinacions de la normativa sectorial específica, i també de la turística: bàsicament, el que disposen la Llei 8/2012 i aquest Decret.

3. Les administracions turístiques insulars competents en matèria d'ordenació turística de cada illa han d'obrir un apartat específic en els registres de caire turístic per tal d'inscriure aquestes empreses.

4. Aquests centres han de superar un pla de modernització i seguretat dels que preveu el capítol III del títol IV de la Llei 8/2012, en un termini màxim de dos anys des de la presentació de la DRIAT, si en el moment de la presentació el centre ja està en funcionament. En cas contrari, si l'establiment presenta la DRIAT just abans de posar-se en funcionament disposa d'un termini màxim de sis anys.

5. Aquests establiments poden estar de baixa temporal fins a un any, amb l'obligació de comunicar-ho a l'Administració turística a l'inici del termini. En cas que no es comuniqui la reobertura abans de l'expiració del termini, l'administració turística competent ha de passar d'ofici l'establiment a baixa definitiva, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

Article 120. Definició de les empreses de turisme actiu

1. De conformitat amb l'article 61.2 de la Llei 8/2012, es consideren *activitats de turisme actiu* les que tenen per objecte la prestació de serveis, mitjançant un preu, consistents en el desenvolupament d'activitats recreatives, esportives i d'aventura que es practiquen servint-se dels recursos que ofereix la naturalesa en el mitjà en què es desenvolupen, sigui aquest aeri, terrestre, subterrani, aquàtic o subaquàtic, i en les quals és inherent un cert grau de destresa o experimentació.

2. En l'annex 7 d'aquest Decret s'exposa, a títol orientatiu i no exhaustiu, una relació d'activitats pròpies del turisme actiu.

3. No es consideren activitats de turisme actiu, a l'efecte d'aquest Decret, les activitats desenvolupades per societats esportives, clubs, federacions esportives o altres grups organitzats, quan desenvolupin aquestes activitats sense ànim de lucre o dirigides exclusivament als seus afiliats, o quan el seu objecte exclusiu sigui impartir l'ensenyament d'aquestes activitats. Tampoc no es consideren activitats de turisme actiu les activitats promogudes per centres docents quan organitzin activitats complementàries o extraescolars adreçades al seu alumnat, i tampoc les empreses que es dediquen exclusivament al lloguer de material o aparells.

Article 121. Requisits de les empreses de turisme actiu

1. La presentació de la DRIAT s'ha de fer en els termes que preveu el capítol III del títol II d'aquest Decret.

2. Aquestes empreses han de tenir constituïda una pòlissa d'assegurança per cobrir la responsabilitat civil derivada del desenvolupament de les seves activitats, que cobreixi les persones practicants o tercers, amb un límit mínim de 600.000 euros per

sinistre, sense que la franquícia màxima pugui excedir de 1.000 euros. Aquesta pòlissa ha de mantenir-se en vigor durant tot el temps de prestació de les activitats.

Aquesta assegurança s'exigeix igualment als prestadors que operin a les Illes Balears en règim de llibertat de serveis en l'àmbit de la Unió Europea, llevat que els prestadors ja estiguin coberts en l'estat membre en què estiguin establerts per una quantia i finalitat equivalent. En cas contrari, serà exigida una garantia complementària per igualar allò exigint per aquest Decret.

3. En tot cas, les empreses de turisme actiu han d'estar en possessió, en el moment de començar a exercir la seva activitat, de les llicències o autoritzacions municipals, sectorials o d'una altra índole exigides per la normativa vigent o, si escau, han d'haver formulat les comunicacions prèvies o declaracions responsables que siguin preceptives per a l'exercici de les activitats que es pretenen desenvolupar.

4. Aquestes activitats poden estar de baixa temporal fins a un any, amb l'obligació de comunicar-ho a l'Administració turística a l'inici del termini. En cas que no es comuniqui la reobertura abans de l'expiració del termini, l'Administració turística competent ha de passar d'ofici l'establiment a baixa definitiva, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

Article 122. Seguretat i prevenció d'accidents en les empreses de turisme actiu

1. Aquestes empreses han de tenir un protocol d'actuació en cas d'accident, del qual ha de disposar en tot moment el personal tècnic acompanyant o monitor, que també haurà de tenir coneixements acreditats de socorrisme o de primers auxilis.

2. Abans de la pràctica de cada activitat, el personal tècnic ha d'informar les persones practicants de les mesures de seguretat, precaucions, ús adequat del material i possibles riscos que pugui comportar practicar-la. En aquest sentit, s'ha de deixar constància per escrit, abans d'iniciar l'activitat, que el participant ha rebut una informació completa, veraç i comprensible respecte a: itinerari o trajecte que s'ha d'efectuar, grau de dificultat o risc de l'activitat, destresa o condició física requerida, mesures de seguretat previstes i comportament que cal seguir en circumstàncies normals i en cas de perill, característiques de l'assegurança de què disposa l'empresa, informació detallada dels preus i mesures de conservació de l'entorn que s'hagin d'adoptar. A part d'això, el participant també ha de signar el compromís de seguir les instruccions del personal tècnic en el desenvolupament de l'activitat de què es tracti.

3. El personal tècnic que acompanyi les persones practicants ha de portar, durant la realització de l'activitat, una farmaciola de primers auxilis i un aparell de comunicació que permeti en tot moment el contacte directe amb els responsables de l'empresa o amb els serveis públics d'emergència i rescat, amb la finalitat de demanar ajut si fos necessari.

4. Els equips i el material que les empreses posin a disposició de les persones que practiquin les activitats han de disposar de les homologacions corresponents i reunir les condicions de conservació, seguretat i ús adequat, en funció de les necessitats de l'activitat. Així mateix, han de garantir també la possibilitat d'afrontar riscos i canvis climàtics que puguin ser previsibles.

5. Les empreses han d'impedir la pràctica de l'activitat a les persones que per circumstàncies particulars els pugui resultar perillosa o lesiva. Els menors d'edat necessiten el consentiment escrit dels pares o tutors legals.

6. Les empreses han de complir la normativa mediambiental aplicable a l'espai en el qual es desenvolupi l'activitat, inclosa l'obligatorietat d'obtenir les autoritzacions que puguin ser preceptives. Així mateix, han de complir les normatives específiques de seguretat que puguin ser aplicables i han de procurar el compliment d'aquesta normativa per part dels practicants.

Article 123. Personal de les empreses de turisme actiu

1. Les empreses de turisme actiu han de disposar d'un responsable d'empresa que supervisi la preparació, la seguretat i l'execució de les activitats ofertes, que haurà de tenir la qualificació necessària en relació amb l'activitat de què es tracti, amb especial atenció a la seguretat i protecció del personal i la clientela, i també, si escau, la titulació que pugui ser exigida per la normativa sectorial de l'activitat.

2. Les empreses de turisme actiu han de disposar del personal suficient per assessorar i acompanyar els practicants en les degudes condicions de seguretat i qualitat. A més, han de promoure la formació i l'actualització tècnica del seu personal.

3. Tot el personal monitor o acompanyant de les empreses de turisme actiu ha de tenir la qualificació adequada per a l'exercici de l'activitat de què es tracti, i que estigui d'acord amb el grau de destresa i experimentació que exigeixi, així com, si escau, la titulació que sigui exigida per la normativa sectorial de cada activitat, especialment respecte a activitats aèries o nàutiques. També ha de posseir la titulació de socorrista o acreditar haver fet un curs de primers auxilis.

Article 124. Regulacions específiques relacionades amb les empreses de turisme actiu

1. Sens perjudici de la regulació continguda en aquest Decret, les activitats de turisme actiu que disposin d'una regulació pròpia s'han d'atendir a aquesta.

2. Les activitats de busseig recreatiu s'han de regir per la seva normativa específica.

CAPÍTOL VIII

EMPRESES DE LLOGUER DE VEHICLES SENSE CONDUCTOR O RENT A CAR

Article 125. Empreses de lloguer de vehicles sense conductor

Derogat¹⁰

CAPÍTOL IX¹¹

PLA DE MODERNITZACIÓ I SEGURETAT

Article 126. Obligació de superació d'un pla de modernització i seguretat

Article 127. Obligació de caràcter general

¹⁰ Article derogat pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1.

¹¹ Capítol derogat pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1.

Article 128. Pla de modernització dels establiments d'allotjament turístic coparticipats o compartits o altres formes anàlogues d'explotació d'establiments d'allotjament turístic

Article 129. Pla de modernització dels establiments indicats en la disposició addicional sisena de la Llei 8/2012

Article 130. Pla de modernització dels establiments turístics en zones turístiques declarades madures

Article 131. Pla de modernització d'establiments turístics en zones objecte d'un pla de revaloració integral o de millora i rehabilitació de les infraestructures públiques i els establiments que s'acullen a la regularització de places turístiques

Article 132. Pla de modernització dels establiments en situació de baixa temporal i dels establiments donats de baixa definitiva

Article 133. Models de plans de modernització

Article 134. Noves empreses turístiques

CAPÍTOL X EMPRESSES D'ACTIVITATS D'INFORMACIÓ, ORIENTACIÓ I ASSISTÈNCIA TURÍSTICA. GUIES DE TURISME

Article 135. Objecte

Aquest capítol té per objecte regular la professió de guia turístic a les Illes Balears, de conformitat amb l'article 65 de la Llei 8/2012.

Article 136. La professió de guia turístic

1. La professió de guia de turisme només pot ser exercida per les persones que reuneixin els requisits que estableixen la Llei 8/2012 i aquest Decret.

2. En els termes establerts en la Llei 8/2012, la professió de guia turístic consisteix en l'activitat que duen a terme les persones degudament qualificades que, amb caràcter habitual i retribuït, es dediquen professionalment a la prestació de serveis d'informació i interpretació del patrimoni històric i natural, dels béns d'interès cultural, dels béns catalogats i de la resta de recursos turístics de les Illes Balears als turistes i visitants tant en les dues llengües oficials de les Illes Balears com en qualsevol altra llengua estrangera, que en tot cas ha de ser acreditada.

3. En aquest sentit, són activitats per a les quals és necessària l'actuació d'un guia turístic les visites i excursions que consisteixen a prestar serveis d'informació i interpretació a grups de turistes i visitants dels béns d'interès cultural i dels béns catalogats del patrimoni historicoartístic i cultural de les Illes Balears, siguin museus, coves, jaciments arqueològics, esglésies, convents, santuaris, castells, poblacions o altres elements que tinguin tal condició; i també dels parcs nacionals i naturals, i dels paratges, reserves i monuments naturals, així declarats conformement a la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

4. Aquestes visites i excursions necessiten l'assistència d'un guia per cada grup fins a 70 persones o per cada unitat de transport.

5. Es considera visitant, als efectes d'aquest Decret, tota persona que viatja a una destinació principal diferent del seu entorn habitual, amb una durada inferior a un any, amb qualsevol finalitat principal (esbarjo, negoci o altres motius personals) que no sigui la de ser empleat per una entitat resident en el país o lloc visitat. Un visitant es classifica com a turista (o visitant que pernocta) si el seu viatge inclou pernoctació, o com a visitant de dia (o excursionista) en cas contrari.

6. No és necessària l'actuació de guia de turisme en els casos següents:

- a) Els serveis de simple acompanyament, trasllat i assistència a turistes i visitants que no compreguin informació ni interpretació turístiques en els termes d'aquest article.
- b) Els serveis prestats pels funcionaris o personal al servei de l'Administració pública així com per professionals de l'ensenyament que duguin a terme activitats d'informació, com a conseqüència de les seves activitats d'acompanyament d'alumnes de centres d'ensenyament situats a les Illes Balears, sense rebre cap retribució per aquest concepte.
- c) Les activitats dutes a terme pels empleats de museus, arxius, biblioteques i establiments anàlegs que donin informació com a objecte principal de la seva feina.
- d) Les activitats efectuades per les empreses de turisme actiu degudament inscrites en el Registre General d'Empreses, Activitats i Establiments Turístics de les Illes Balears i en l'insular corresponent.
- e) Els transports turístics inclosos en la Llei d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears, que s'han de regular per la seva pròpia normativa.

Article 137. Habilitació com a guia oficial de turisme de les Illes Balears

1. Per ser guia oficial de turisme de les Illes Balears es necessita obtenir l'habilitació atorgada per l'administració turística competent en matèria d'ordenació turística de cada illa, en els termes disposats en aquest capítol, que permet exercir l'activitat en totes les Illes Balears, així com en la resta de comunitats autònomes i en els estats membres de la Unió Europea en els termes de la seva normativa pròpia i de la comunitària.

2. Requisits generals per accedir a l'habilitació:

- a) Posseir la nacionalitat espanyola o la d'algun dels estats membres de la Unió Europea o signatari de l'Acord sobre Espai Econòmic Europeu, o bé ser ciutadà estranger amb residència a Espanya, amb el dret reconegut per exercir una activitat remunerada per compte propi o d'altri de conformitat amb la normativa vigent.
- b) Ser major d'edat.
- c) Estar en possessió d'algun dels títols següents: cicle formatiu de grau superior de formació professional; diplomat o llicenciat universitari; grau o màster universitari, o qualsevol altre equivalent o homologat.

Així mateix, i amb referència a la qualificació professional de guia de turistes i visitants, estar en possessió d'un certificat de professionalitat o d'una acreditació de competències professionals obtinguda mitjançant l'avaluació i acreditació de les competències adquirides per mitjà de l'experiència laboral o

de vies no formals de formació; tot això, en els termes continguts en la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, i en el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol.

- d) Acreditar el coneixement de l'anglès i d'almenys una altra llengua estrangera en els termes que fixa aquest capítol.
- e) Acreditar el coneixement dels idiomes castellà i català en els termes que fixa aquest capítol.
- f) Tenir coneixements del patrimoni natural i cultural de les Illes Balears, conformement al que disposa aquest capítol.

3. Habilitació derivada de l'obtenció de determinats títols, certificats de professionalitat o acreditació de competències: els qui estiguin en possessió del títol de grau en turisme, diplomat en empreses i activitats turístiques, tècnic d'empreses i activitats turístiques, tècnic superior en informació i comercialització turística o tècnic superior en guia, informació i assistència turística, equivalents o homologats, o els titulars d'un certificat de professionalitat o d'una acreditació de competències pel que fa a guia turístic, obtindran l'habilitació de l'Administració turística insular competent, amb la sol·licitud prèvia, sempre que resulti acreditat que el títol, el certificat o l'acreditació que s'hagi obtingut assegura les competències suficients a judici de l'Administració turística respecte els següents blocs de matèries referits a les Illes Balears:

- Patrimoni i béns d'interès cultural
- Espais naturals i altres béns d'interès natural
- Coneixements de les llengües cooficials de la comunitat autònoma

Els dos primers blocs, referents al patrimoni cultural i natural de les Illes Balears, s'han de considerar totalment acreditats per les persones que hagin obtingut els títols esmentats en el primer paràgraf d'aquest punt en un centre oficial d'aquesta comunitat autònoma, atès que formen part del seu contingut formatiu. Respecte als que hagin obtingut els certificats de professionalitat o acreditació de competències a la comunitat autònoma, s'ha d'acreditar que tenen els continguts suficients referents a les Illes Balears.

Pel que fa al coneixement de les llengües oficials de la comunitat autònoma, resulten acreditats, als efectes de l'exercici de la professió de guia, quan s'hagin impartit aquests ensenyaments almenys en un 50 % en català, o aquesta llengua hagi constituït la llengua vehicular del centre, o si acrediten el mateix respecte als títols obtinguts d'ensenyaments de secundària o postsecundària. En cas contrari, s'ha d'aportar un títol o un certificat oficial que acrediti el coneixement del català en un nivell igual o superior al nivell B2, de conformitat amb el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.

Pel que fa als idiomes estrangers, també es considera capacitació suficient la relativa als idiomes que hagin format part del programa per a l'obtenció dels títols o certificats de professionalitat o l'acreditació de competències esmentats en el primer paràgraf d'aquest punt.

4. Obtenció de l'habilitació mitjançant la superació de proves: en els termes i les condicions esmentats en el punt 2, les administracions turístiques insulars competents han de fixar proves per obtenir l'habilitació com a guia oficial de les Illes Balears, en relació amb un temari concret que desenvolupin respecte als blocs de patrimoni natural i patrimoni cultural de les Illes Balears, i també respecte als coneixements

d'anglès i almenys d'una altra llengua estrangera i de les llengües cooficials de la nostra comunitat autònoma. En les comissions avaluadores de les proves que es convoquin s'ha de procurar que hi col·labori el Col·legi Oficial de Guies Turístics de les Illes Balears, i també avaluadors amb competències en els diversos aspectes del temari, inclosos avaluadors lingüístics.

Cada administració turística insular pot determinar la possibilitat d'eximir de la necessitat de fer les proves relatives a tots o a alguns dels temes que es puguin desenvolupar a partir dels blocs esmentats quan les competències s'acreditin mitjançant certificats acreditatius de la superació de cursos impartits per centres oficials, així com determinar la durada mínima d'aquests.

Així mateix, pot eximir de la necessitat de superar les proves relatives als idiomes català i castellà quan els aspirants:

- a) Estiguin en possessió de títols oficials d'ensenyança secundària o postsecundària, inclosos els títols universitaris, obtinguts en l'Estat espanyol respecte del castellà i, respecte del català, sempre que s'aporti un certificat expedit pel centre educatiu que reflecteixi que s'ha impartit en aquesta llengua almenys el 50 % de les assignatures o que ha estat la llengua vehicular del centre.
- b) Estiguin en possessió de títols o certificats oficials que acreditin el coneixement dels idiomes esmentats en un nivell igual o superior al nivell B2, de conformitat amb el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.

Pel que fa als idiomes estrangers, es considera capacitat suficient la relativa als idiomes que hagin format part del programa per a l'obtenció dels títols o certificats de professionalitat o l'acreditació de competències esmentats en el primer paràgraf del punt 3. En un altre cas han d'acreditar estar en possessió de títols o certificats oficials corresponents a un nivell mínim B2, de conformitat amb el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.

5. L'habilitació de guia té caràcter indefinit, llevat de renúncia del titular, revocació d'aquesta o suspensió de l'exercici de l'activitat, acordada per l'òrgan i per mitjà del procediment competent.

6. L'habilitació obtinguda no té la consideració de títol, sinó de qualificació professional per a l'exercici de l'activitat.

Article 138. Convocatòria de les proves

1. L'Administració competent en matèria d'ordenació turística de cada illa ha de convocar, amb caràcter anual, les proves a què es refereix el punt 4 de l'article anterior per a l'obtenció de l'habilitació de guia oficial de turisme de les Illes Balears.

2. En la convocatòria s'ha de fer menció expressa, almenys, dels aspectes següents: temari, termini i forma de presentació de les sol·licituds, documentació que s'hi ha d'adjuntar, composició de la comissió avaluadora, criteris d'avaluació, criteris de qualificació, sistema de notificació als sol·licitants, data, lloc i hora de realització de les proves. En tot cas, s'ha d'especificar el procediment per presentar les sol·licituds per via electrònica i l'opció de presentació de documents per mitjà de la finestreta única.

Article 139. Lliure exercici pels guies establerts en altres comunitats autònomes

Els guies de turisme establerts en qualsevol part de l'Estat espanyol poden exercir lliurement l'activitat dins el territori de les Illes Balears, sense que això impliqui l'habilitació com a guia oficial de les Illes Balears.

L'administració turística competent pot comprovar que els guies compleixen els requisits exigits a la comunitat autònoma d'origen, mitjançant mecanismes de cooperació administrativa. En tot cas, a requeriment de l'Administració turística els operadors han d'informar de les seves dades d'identificació professional.

Article 140. Reconeixement de les qualificacions professionals obtingudes en altres estats membres de la Unió Europea per a la llibertat d'establiment

D'acord amb els termes prevists en el títol III, capítol I, de la Directiva 2005/36/CE i en el Reial decret 1837/2008, poden accedir a l'habilitació de guia de turisme, mitjançant el reconeixement de les seves qualificacions:

- a) Els qui disposin de certificat de competència o títol de formació exigint per un altre estat membre de la UE per accedir a la professió de guia de turisme.
- b) Els qui hagin exercit a temps complet la professió de guia de turisme durant els dos anys en el decurs dels deu anys anteriors en un altre estat membre en el qual no estigui regulada aquesta professió, i disposin d'un o diversos certificats de competència o títols de formació.
- c) En els termes del Reial decret 1837/2008, cada administració turística insular competent ha de regular el procediment per al reconeixement de les dites qualificacions i l'eventual establiment d'un període de pràctiques o prova d'aptitud, a elecció del sol·licitant, i també per a l'acreditació dels coneixements necessaris de castellà i català.

En tot cas, en la regulació que duguin a terme han de preveure que si l'interessat sol·licita la realització d'un període de pràctiques, aquestes han de consistir en 50 serveis de 4 hores de durada mínima cada un, i que hauran d'incloure almenys deu visites o itineraris diferents.

Article 141. Inscripció en el Registre de Guies

1. A cada illa hi ha d'haver un registre de guies turístics, que ha de comunicar les seves dades al Registre de Guies Turístics de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en els quals s'han d'inscriure els guies oficials de les Illes Balears quan obtinguin l'habilitació o el reconeixement de les qualificacions professionals.

2. L'assentament de la inscripció ha de contenir les dades següents:

- a) El número d'inscripció corresponent.
- b) Nom, llinatges, DNI o NIE, si escau, i domicili a l'efecte de notificacions.
- c) La data de l'habilitació o del reconeixement de qualificacions professionals.
- d) Idiomes.

3. Per mantenir actualitzades les dades registrals, les persones inscrites han de comunicar a l'Administració competent del registre insular o a la Conselleria de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears qualsevol modificació en les seves dades.

Article 142. Carnet de guia oficial de turisme de les Illes Balears

1. Després de dictar la resolució d'habilitació com a guia oficial de les Illes Balears o de reconeixement de qualificacions per exercir la professió de guia de turisme, s'ha d'expedir el carnet de guia oficial de turisme de les Illes Balears, que el guia ha de portar en un lloc visible durant la prestació dels serveis.

2. En el carnet hi ha de figurar la fotografia de la persona interessada i hi han de constar almenys les dades següents: número d'habilitació, nom, llinatges, data d'expedició i també els idiomes acreditats.

3. Així mateix, s'ha de reexpedir el carnet en els casos de sostracció, pèrdua, deteriorament o destrucció, i en els supòsits de modificació de les dades contingudes en la resolució d'habilitació.

Article 143. Ampliació d'idiomes

Els guies oficials de turisme que desitgin incorporar algun idioma en els acreditats per a la seva habilitació ho poden fer mitjançant la presentació d'una còpia compulsada del títol oficial que acrediti com a mínim un nivell B2.

Article 144. Lliure prestació de serveis. Prestació temporal o ocasional del servei de guia turístic

1. De conformitat amb el Reial decret 1837/2008 i en les condicions que disposa, els guies de turisme que es trobin legalment establerts en un estat membre de la Unió Europea i es desplacin de manera ocasional o temporal per exercir la professió de guia de turisme a les Illes Balears poden prestar lliurement els serveis sense més limitacions que l'obligació de presentar la declaració prèvia a la prestació de serveis, si aquesta no s'ha presentat ja davant una altra comunitat autònoma o ciutat autònoma. Aquesta declaració prèvia s'ha de renovar anualment en els supòsits en què el prestador o prestadora de serveis tenguí la intenció de continuar la prestació de serveis temporalment o ocasionalment a Espanya en períodes anuals successius, i així ho comunicui.

2. Si la professió de guia no està regulada en l'estat membre de l'establiment, ha d'acreditar, a més, l'exercici de la professió durant almenys dos anys en els darrers deu.

3. Tal com s'ha exposat, amb caràcter previ a la prestació de serveis, el guia establert en un altre estat comunitari ha d'adreçar a l'administració insular competent la declaració que preveu l'article 13 del Reial decret 1837/2008, en ocasió del primer desplaçament, i també la documentació annexa.

4. Aquestes declaracions s'han d'inscriure en els registres de caire turístic de la comunitat autònoma.

5. El caràcter temporal i ocasional de la prestació del servei propi de l'exercici de la professió de guia s'ha d'avaluar en cada cas per separat, atenent, en particular, a la durada de la prestació, la freqüència, la periodicitat i la continuïtat. En tot cas, implica una durada màxima dels serveis de 40 dies per any, continuus o en períodes discontinus.

6. Cada administració turística insular ha de regular el procediment per tal de fer efectiva la lliure prestació de serveis.

Article 145. Deures dels guies de turisme

- a) Informar els usuaris abans de la contractació del servei de les condicions d'aquest i del preu complet.
- b) Complir amb el programa de visites concertat i informar de manera àmplia, veraç i objectiva sobre totes les qüestions que siguin d'interès per al turista o visitant, en l'àmbit de la seva activitat.
- c) Actuar amb la diligència deguda per assegurar, en tot moment, l'atenció òptima als seus clients, així com actuar en general i tenir una presència adequada i correcta.
- d) Exhibir el carnet de guia durant la prestació del servei en el cas dels guies oficials de la comunitat autònoma.
- e) Complir i vetlar pel compliment de les normes reguladores de l'ús dels béns que integren el patrimoni cultural de les Illes Balears, i també dels espais naturals protegits.
- f) Complir amb les obligacions empresarials, laborals i fiscals que es requereixin per a l'exercici de la professió, d'acord amb la normativa pròpia que les regula.

Article 146. Drets

- a) Contractar lliurement els seus serveis amb empreses, entitats i particulars, així com percebre els honoraris lliurement estipulats per la prestació d'aquests serveis.
- b) Dur a terme les tasques d'informació i interpretació segons el seu criteri, ajustades en tot cas als seus coneixements tècnics i científics en la matèria.
- c) Ser inclosos en llistes i publicacions de professionals que elabori l'Administració pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o resta d'entitats del sector públic autonòmic.

CAPÍTOL XI

ACTIVITAT D'ENTRETENIMENT I RESTAURACIÓ EN EMBARCACIONS

Article 147. Inscripció i compliment de la normativa

1. Les empreses titulars d'embarcacions de transport marítim de caràcter turístic o recreatiu, així considerades de conformitat amb la Llei 11/2010, de 2 de novembre, d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears, que desenvolupin l'activitat a les Illes Balears i que organitzin festes o balls a bord, amb música produïda amb mitjans mecànics o electrònics, o mitjançant l'actuació en directe d'un músic o músics, estan obligades a inscriure's en els registres turístics mitjançant la presentació de la declaració responsable a l'administració insular competent en matèria d'ordenació turística, al marge de la resta d'obligacions que normativament siguin pertinents. També han d'indicar quina empresa és la que comercialitza les activitats de festes o balls a bord. Així mateix, han de complir els requeriments exigits als establiments de restauració i entreteniment en tot allò que no sigui estrictament incompatible.

2. De conformitat amb la definició de la declaració responsable que fan l'article 23 de la Llei 8/2012 i l'article 3 d'aquest Decret, la presentació d'aquesta implica que la persona interessada manifesta, sota la seva responsabilitat, que compleix tots els requeriments normativament exigits per poder dur a terme l'activitat, i així els que fan referència a la presentació de la comunicació prèvia de l'activitat de transports turístics o recreatius davant la conselleria competent en matèria de transport marítim; els relatius a la seguretat a bord de l'embarcació, a l'existència

d'assegurança de responsabilitat civil, al nombre de passatgers màxim i al compliment de la normativa mediambiental, i també d'altres que puguin ser aplicables.

CAPÍTOL XII

ÚS TURÍSTIC EN INSTAL·LACIONS DE SENYALITZACIÓ MARÍTIMA I EN EDIFICACIONS QUE TENGUIN O HAGIN TINGUT ÚS MILITAR

Article 148. Ús turístic en instal·lacions de senyalització marítima i en edificacions que tinguin o hagin tingut ús militar

1. Respectant els termes prevists en la Llei 8/2012, i sempre que també ho permeti la normativa estatal que hi pugui ser aplicable, així com la resta de normativa sectorial específica, en les edificacions esmentades es pot dur a terme qualsevol ús turístic dels que preveu la Llei 8/2012 per a les empreses turístiques.

2. Al marge del que disposa el punt anterior, atès el caràcter de les edificacions, abans de la presentació de la DRIAT, i al marge de la resta d'informes que puguin ser preceptius, s'ha de requerir l'informe previ favorable de l'administració insular competent en matèria d'ordenació turística, així com de l'ajuntament del municipi on es trobi l'edificació.

TÍTOL VI

PROCEDIMENT QUE S'HA DE SEGUIR A LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS PER TRAMITAR QUEIXES I RECLAMACIONS D'USUARIS DE SERVEIS TURÍSTICS

Article 149. Dret a formular queixes

1. Tota persona usuària de serveis turístics té dret a formular queixes i reclamacions, de conformitat amb l'article 15 h de la Llei 8/2012.

2. En els termes generals determinats pel capítol III del títol III de la Llei 7/2014, de 23 de juliol, de protecció de les persones consumidores i usuàries de les Illes Balears, el model de fulls de queixes i reclamacions i el procediment que cal seguir per tramitar-les és el que disposen els articles següents.

Article 150. Motivació de les queixes

Les queixes es poden fonamentar en qualsevol deficiència que hagin apreciat els usuaris de serveis turístics en la prestació o utilització d'aquests.

Article 151. Fulls i mitjans de formulació de queixes

1. Els usuaris de serveis turístics, en la seva consideració de consumidors i usuaris, poden formular queixes i reclamacions amb l'abast i amb qualsevol dels mitjans admesos en dret per a aquests, i així mateix es poden acollir a les disposicions específiques d'aquest títol.

2. Les queixes es poden formular mitjançant el sistema de fulls o a través de mitjans informàtics, electrònics o telemàtics, en els termes establerts per l'article 3 i concordants del Reial decret 772/1999, de 7 de maig, pel qual es regula la presentació de sol·licituds, escrits i comunicacions davant l'Administració General de l'Estat,

l'expedició de còpies de documents i la devolució d'originals i el règim de les oficines de registre.

L'annex 8 d'aquest Decret estableix el model de full de queixes.

3. Tots els establiments turístics regulats en aquest Decret i en la Llei 8/2012 estan obligats a tenir fulls de queixes i reclamacions a disposició dels clients, d'acord amb la normativa vigent, i han de lliurar-los, en qualsevol moment, a requeriment d'aquests.

4. Els fulls de queixes i reclamacions s'han d'ajustar al model oficial que figura com a annex 8 d'aquest Decret i ha d'estar integrat per un joc unitari d'impresos, format per un foli original de color blanc, una còpia de color rosa i una altra de color groc. Els fulls han de ser emplenats i presentats d'acord amb les instruccions que consten en l'anvers del model oficial esmentat, i s'hi ha d'incorporar l'altra documentació que el reclamant o denunciant consideri adequada.

5. A cada establiment s'ha d'anunciar, de manera visible i inequívoca, expressada en català, castellà, francès, anglès i alemany, que hi ha fulls de queixes a disposició dels clients. Així mateix, es pot anunciar amb altres idiomes que es considerin adequats. En el mateix anunci hi ha de constar, en la mateixa forma visible i inequívoca i en els mateixos idiomes utilitzats, el termini establert per l'article 153 d'aquest Decret per formular les queixes.

Article 152. Idioma de presentació de queixes

Les queixes es poden formular en els mateixos idiomes en els quals s'anuncia que hi ha fulls de queixes a disposició dels clients i en l'idioma propi de la persona reclamant. Si fos necessari, la Conselleria de Turisme i Esports o els consells insulars, segons l'atribució de competències, poden encarregar-ne la traducció privada. Les traduccions oficials o fetes per traductors intèrprets jurats només s'han de dur a terme a instàncies de la persona reclamant i a càrrec seu.

Article 153. Llocs i terminis per a la presentació de queixes

1. Una vegada emplenat íntegrament el full de queixes, la persona usuària de serveis turístics ha de lliurar-ne la còpia rosa a l'establiment turístic, ha de conservar-ne la còpia groga i l'original, i ha de trametre aquest darrer a l'òrgan insular competent en matèria turística en el termini de tres mesos comptadors des de la data en què es produïren els fets que motiven la queixa, per a la qual cosa pot utilitzar els mitjans següents:

- a) Les oficines d'informació turística.
- b) Els registres de l'Administració turística competent.
- c) Els registres de qualsevol òrgan administratiu que pertanyi a l'Administració General de l'Estat, al de qualsevol administració de les comunitats autònomes o al d'alguna de les entitats que integren l'Administració local, si, en aquest darrer cas, s'ha subscrit el conveni oportú.
- d) Les oficines de correus, en la forma establerta reglamentàriament.
- e) Les representacions diplomàtiques o oficines consulars d'Espanya a l'estranger.
- f) Les associacions de consumidors i usuaris establertes a les Illes Balears, que han de fer la tramitació establerta en aquest Decret.
- g) Qualsevol altre lloc que estableixin les disposicions vigents.

2. La persona usuària de serveis turístics, en trametre l'original del full de queixa a l'òrgan competent, ha d'adjuntar-hi, si escau, la documentació que acrediti la seva

condició de persona usuària de serveis turístics i la que estigui relacionada amb la queixa. Quan les queixes estiguin referides a pagament de preus, ha de presentar el comprovant, el tiquet o la factura que demostrin l'abonament previ.

3. Els òrgans, les unitats o les entitats receptores estan obligades a trametre el full de queixa a la Conselleria de Turisme i Esports de les Illes Balears, en el supòsit de Mallorca, o als consells insulars corresponents, en els casos de Menorca, d'Eivissa i de Formentera; tot això, independentment del fet que l'Administració turística sigui o no la competent per adoptar la resolució corresponent.

Article 154. Competència per resoldre queixes

L'òrgan competent per resoldre les queixes és el conseller o consellera de Turisme i Esports del Govern de les Illes Balears o l'òrgan corresponent dels consells insulars, segons l'atribució de competències, tret que, per raó de la matèria, sigui competent un altre òrgan.

Article 155. Tramitació de queixes

1. Una vegada rebut l'original del full de queixes, la Conselleria de Turisme i Esports o els consells insulars, segons els casos, han de comunicar la recepció de la queixa a la persona reclamant en el termini de deu dies des d'haver-la rebuda i n'han de donar trasllat a la persona titular de l'establiment o servei turístic afectat, si la comprovació prèvia dels fets que han originat la queixa justifica aquest trasllat. En cas contrari, i motivadament, s'han d'arxivar les actuacions amb la notificació a la persona que ha fet la queixa.

2. En cas que es doni trasllat a l'establiment o servei turístic, la persona titular, en el termini màxim de tres mesos comptadors des de l'endemà de la notificació, pot al·legar allò que consideri convenient.

3. Formulades les al·legacions o transcorregut el termini fixat en l'apartat anterior, la Conselleria de Turisme i Esports o el consell insular competent, segons els casos, pot iniciar l'expedient sancionador corresponent, que s'ha de tramitar d'acord amb el que estableix el capítol III del títol V de la Llei 8/2012, o acordar l'arxivament de les actuacions.

4. La Conselleria de Turisme i Esports o el consell insular competent, segons el cas, ha de comunicar a la persona usuària de serveis turístics l'inici i la resolució de l'expedient sancionador, d'acord amb el que disposa l'article 6.4 del Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del procediment que s'ha de seguir en l'exercici de la potestat sancionadora, o l'arxivament de les actuacions als efectes oportuns.

5. Si la Conselleria de Turisme i Esports o el consell insular competent, segons els casos, aprecia que els fets exposats en la queixa poden ser constitutius d'infraccions en matèria de sanitat, consum o protecció del medi ambient o altres que no siguin competència seva, ha de posar-los en coneixement dels òrgans competents corresponents als efectes escaients.

6. Si la persona usuària del servei turístic decideix retirar la queixa en la fase de comprovació dels fets o d'al·legacions, si escau, es produirà l'arxivament de les actuacions.

Article 156. Queixes formulades per mitjans informàtics, electrònics o telemàtics

1. Les queixes es poden formular per tècniques i mitjans informàtics, electrònics o telemàtics, respectant les garanties i els requisits que s'estableixin.

2. Els programes i les aplicacions informàtics, electrònics i telemàtics que puguin ser utilitzats per formular queixes han de ser aprovats prèviament per l'òrgan competent, que ha de difondre'n públicament les característiques.

3. Els òrgans competents per a la tramitació i la resolució dels procediments de queixes que es tramitin en suport informàtic hi ha d'aparèixer perfectament identificats.

Així mateix, s'ha de garantir la identitat de la persona usuària. A aquest efecte, es considera suficient la identificació electrònica feta de conformitat amb el que disposa l'article 1, números 4 i 5, del Reial decret 1553/2005, de 23 de desembre, pel qual es regula l'expedició del document nacional d'identitat i els seus certificats de signatura electrònica.

TÍTOL VII DIRECTRIUS DE COORDINACIÓ

Article 157. Coordinació de les oficines úniques entre si i amb les diferents administracions turístiques

a) Les quatre oficines han d'estar interconnectades de manera que qualsevol sol·licitud, DRIAT o comunicació presentada a qualsevol de les illes que pugui tenir efectes en una altra illa obliga l'oficina que la rebí a trametre-la immediatament a l'oficina d'aquesta, de tal manera que es pugui donar una resposta i tramitació ràpida, coordinada i adequada a les pretensions del ciutadà. Les oficines també s'han de transmetre entre si la informació rellevant que pugui afectar els ciutadans de la resta d'illes, ja sigui pel que fa a ajuts, subvencions o a d'altres aspectes relatius a l'àmbit d'actuació i informació de les oficines.

b) Així mateix, les oficines han de mantenir una interconnexió amb l'Administració de l'Estat, el Govern de les Illes Balears, els consells insulars i els ajuntaments de l'illa respectiva, als mateixos efectes de la lletra anterior i de l'exercici dels diversos tràmits o gestions que puguin ser necessaris per fer efectiva la lliure prestació de serveis.

c) La necessària coordinació i subministrament d'informació entre les diferents administracions per tal d'implementar les funcions de les oficines úniques s'han de desenvolupar en els termes establerts en la Llei 11/2007, pel que fa a les dades que es trobin en suport electrònic, com també en la Llei 3/2003, de 26 de març, i la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

d) Fins que la interconnexió dels registres no sigui tècnicament i plenament efectiva, les quatre oficines insulars hauran de signar els protocols d'actuació adequats que permetin la coordinació aquí esmentada.

Article 158. Coordinació entre els registres de caire turístic

De conformitat amb l'article 27 de la Llei 8/2012, els registres insulars han de comunicar al Registre General, preferiblement per via informàtica, en un termini màxim de 10 dies, totes les dades dels seus registres que siguin necessàries per a la bona gestió i continuïtat del Registre General. Els registres insulars i el Registre General

han d'estar interconnectats entre si de manera que es garanteixi la compatibilitat informàtica i la transmissió telemàtica dels registres. En aquest sentit, el Govern de les Illes Balears podrà establir principis generals que garanteixin aquesta compatibilitat.

Article 159. Coordinació respecte a les oficines d'informació turística

Les administracions de les quals depenen les oficines d'informació turística han de procurar que la informació subministrada per aquestes sigui adequada, suficient i integrada en el marc de la informació general turística de les Illes Balears, per la qual cosa podran subscriure els convenis de col·laboració que considerin necessaris amb la resta d'administracions amb competències turístiques.

Article 160. Plataforma d'interoperabilitat

A l'efecte de facilitar la interoperabilitat de dades en poder de cada administració, dins el marc general de facilitar la col·laboració administrativa i al marge d'altres eines que es puguin implementar, s'ha d'utilitzar la Plataforma d'Interoperabilitat de les Illes Balears (PINBAL), derivada del conveni de col·laboració en matèria d'interoperabilitat telemàtica.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Habilitació competencial

1. Tenen caràcter de principis generals: els articles continguts en el títol II, de conformitat amb les competències atorgades al Govern de les Illes Balears per l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en la redacció de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, amb l'objecte de garantir la igualtat de condicions bàsiques i de seguretat jurídica de l'exercici de l'activitat turística i la seva ordenació en l'àmbit de les Illes Balears, sens perjudici de la competència reglamentària pròpia dels consells en la matèria.

2. Tenen caràcter de directrius de coordinació: les disposicions contingudes en el títol VII, dictades de conformitat amb les competències atorgades per l'article 72.2 de l'Estatut d'autonomia.

3. Es dicten a l'empara de les competències relatives a organització, règim i funcionament del Govern de les Illes Balears derivades de l'article 30.1 de l'Estatut d'autonomia: el títol III, el títol IV i la disposició addicional tercera.

4. Es dicten a l'empara de les competències exclusives atorgades per l'article 30.11, en relació amb l'article 69, de l'Estatut d'autonomia —ordenació i planificació del sector turístic. Regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics— les disposicions contingudes en el títol V, les disposicions addicionals segona, quarta i cinquena, i les disposicions transitòries primera, tercera, cinquena, sisena, setena, vuitena, novena, desena, onzena i dotzena.

Aquestes competències exclusives atorgades per l'article 30.11 estan connectades amb el marc constituït per l'article 30.21 —foment del desenvolupament econòmic en el territori de la comunitat autònoma—, el 30.47 —defensa dels consumidors i usuaris—, i el 31.6 —ordenació i planificació de l'activitat econòmica de les Illes Balears.

5. Es dicten a l'empara de la competència exclusiva atorgada per l'article 30.47 de l'Estatut d'autonomia —defensa dels consumidors i dels usuaris— les disposicions contingudes en el títol VI.

Disposició addicional segona. Exhibició d'estrelles pels hotels rurals, agroturismes i turisme d'interior

Els establiments d'hotel rural, agroturisme i turisme d'interior que no aconseguixin una categoria determinada mitjançant la superació de l'autoavaluació i consegüent comunicació a l'Administració turística en els termes d'aquest Decret, no poden exhibir cap tipus d'estrella ni en els distintius corresponents al seu grup ni en la publicitat que facin.

Disposició addicional tercera. Creació de la Comissió de Valoració de Dispenses de Mallorca

Es crea la Comissió de Valoració de Dispenses de l'illa de Mallorca, en els termes del capítol II del títol II d'aquest Decret, que està formada per tres representants de l'administració competent en matèria d'ordenació turística, un dels quals la presidirà i un altre en serà el secretari. Així mateix, quan el projecte sotmès a informe es refereixi a dispenses competència d'altres administracions, se'ls ha de proposar que nomenin un representant cada una o bé que n'emetin informe.

En la composició de la Comissió s'hi ha d'integrar personal tècnicament competent en les matèries que han de ser objecte de valoració.

Disposició addicional quarta. Serveis de restauració oferts per les empreses dels capítols II, IV i VII del títol V

Els serveis de restauració que ofereixin les empreses previstes en els capítols II, IV i VII del títol V d'aquest Decret han de complir els requisits establerts en el capítol V del mateix títol per a les empreses de restauració.

Disposició addicional cinquena. Concepte de reforma integral

A l'efecte d'aplicació de la normativa turística quan aquesta hi faci referència, s'entén per *reforma integral d'un establiment turístic* la demolició i nova construcció, o la reforma o ampliació quan el cost de les actuacions, segons el projecte presentat per obtenir la llicència d'obres, sigui superior al 50 % del valor cadastral de l'establiment turístic.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Esmena de deficiències de l'autoavaluació presentada sota la vigència del Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears¹²

Derogada

¹² Disposició derogada pel DL 8/2020, de 13 de maig, esmentat en la nota 1.

Disposició transitòria segona. Competències materials del Govern de les Illes Balears en ordenació i promoció turística a l'illa de Mallorca

1. Fins que el Consell Insular de Mallorca no assumeixi les funcions i els serveis en relació amb les competències d'ordenació i promoció turística que li corresponen d'acord amb la Llei orgànica 1/2007, el Govern i l'Administració de les Illes Balears han de continuar exercint aquestes funcions respecte als aspectes regulats en aquest Decret.

2. En relació amb la documentació que acompanya les sol·licituds adreçades a l'Administració de la Comunitat Autònoma, i respectant el que disposa aquest Decret, són aplicables les disposicions contingudes en el Decret 6/2013, de 8 de febrer, de mesures de simplificació documental dels procediments administratius.

Disposició transitòria tercera. Distintius

1. Les empreses i els establiments turístics han d'exhibir i adequar els distintius a les característiques dels indicats en l'annex 1 d'aquest Decret, en el termini màxim d'un any des de la seva entrada en vigor.

2. Les empreses els distintius de les quals coincideixin amb les característiques determinades en l'annex 1 poden conservar-los, tot i que no duguin el nombre d'inscripció.

3. Les empreses i els establiments donats d'alta en els registres turístics sota l'empara de normativa anterior a la Llei 8/2012, i que no estiguin ja regulats per aquesta Llei i, per tant, les característiques de les seves plaques no estiguin compreses en els models de l'annex 1, romanen obligats a exhibir els distintius conformement a les característiques i els models de la normativa anterior que els siguin d'aplicació.

En aquest sentit, les estades turístiques en habitatges donats d'alta de conformitat amb la Llei 2/2005, de 22 de març, de comercialització d'estades turístiques en habitatges, poden conservar la placa distintiva de la superació del pla de qualitat. Això no obstant, pel que fa als habitatges turístics de vacances, aquests han d'exhibir el distintiu determinat en l'annex 1.

4. Pel que fa a les plaques relatives als establiments modernitzats atorgades de conformitat amb la Llei 3/1990, de 30 de maig, per la qual es crea i es regula el pla de modernització d'allotjaments turístics existents a les Balears, atesa la seva antiguitat, i atesos els plans de modernització prevists en la Llei 8/2012 i desenvolupats en aquest Decret, es disposa que els establiments turístics que exhibeixen aquestes plaques han de retirar-les en un termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret.

Disposició transitòria quarta. Expedients administratius en tramitació

Els expedients administratius que ja es trobin en tramitació a l'entrada en vigor d'aquest Decret s'han de regir per la normativa vigent en el moment de presentació a l'Administració turística de la DRIAT, comunicació o sol·licitud, pel que fa a l'objecte concret del procediment; això, sens perjudici que l'activitat o l'establiment hagi de complir, un cop finalitzats els procediments, els preceptes d'aquesta norma que els puguin ser obligatòriament aplicables, en els termes i terminis que estableixi.

Disposició transitòria cinquena. Hostatgeries

1. Les hostatgeries, regulades en l'article 105 d'aquest Decret, que ja estiguin en funcionament disposen d'un termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquest Decret per presentar la DRIAT a les administracions turístiques competents per tal d'inscriure's en els registres turístics.

2. En tot cas, l'Administració turística competent, a proposta de la Comissió de Valoració de Dispenses, pot dispensar del compliment d'algun dels requisits exigits per causa justificada, sempre que no suposi desvirtuar els paràmetres de qualitat i servei perseguits per aquest Decret, i d'acord amb la resta de termes prevists per a les dispenses en la Llei 8/2012 i en aquest Decret.

Disposició transitòria sisena. Adequació de la fiança de les agències de viatges

Les agències de viatges actualment inscrites en els registres turístics de les Illes Balears disposen d'un any des de la publicació d'aquest Decret per adequar les fiances a les que indica l'article 115.

Disposició transitòria setena. Sol·licitud i condicions en relació amb els informes de la disposició transitòria sisena de la Llei 8/2012

Pel que fa a l'emissió dels informes per part de l'Administració turística competent, prevists en la lletra e de la disposició transitòria sisena de la Llei 8/2012, respecte a la instal·lació en sòl rústic de grans equipaments esportius, recreatius, culturals o de qualsevol altre ús que contribueixin clarament a la desestacionalització, es disposa el següent:

- a) La documentació que ha de presentar el sol·licitant és la següent:
 - Sol·licitud presentada en els termes regulats en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, que es refereixi als aspectes generals a què fan referència la disposició adicional dinovena i la disposició transitòria sisena de la Llei 8/2012.
 - Projecte arquitectònic en tres exemplars i estudi econòmic financer relatiu a la viabilitat del projecte.
 - Memòria justificativa, des del punt de vista del promotor, de la necessitat, oportunitat i ubicació de l'activitat, i també de la contribució a la desestacionalització.
 - Justificant del pagament de les taxes que siguin preceptives per a l'emissió de l'informe.
- b) De conformitat amb el punt 1 de la disposició adicional dinovena de la Llei 8/2012, s'ha de justificar que es tracta efectivament d'un gran equipament. Aquest concepte es pot derivar d'aspectes com els següents: que necessiti ocupar una gran superfície de terreny; de la gran rellevància que pugui representar; que pugui necessitar un gran consum de recursos naturals; que pugui representar una gran capacitat desestacionalitzadora o de creació d'un nou mercat turístic, o de la necessitat d'acollir una gran afluència d'usuaris.
- c) S'entén que el projecte contribueix a la desestacionalització quan l'establiment i les seves instal·lacions estiguin oberts com a mínim vuit mesos l'any i presenti, entre d'altres, alguna característica de les detallades a continuació enfocades al mercat turístic:

- Que disposi d'instal·lacions complementàries per a la pràctica de qualsevol esport.
 - Que es desenvolupi qualsevol activitat que no estigui supeditada a la temporada d'estiu i representi una alternativa al turisme de sol i platja.
 - Que es desenvolupin activitats pròpies del sòl rústic, com ara les de foment d'agricultura ecològica, tradicional, autòctona i d'investigació.
 - Que es desenvolupin activitats de foment de la gastronomia balear i la innovació gastronòmica.
 - Que es desenvolupin activitats de prevenció de la malaltia i foment de la salut. En cas que aquestes activitats estiguin entre les catalogades pel Reial decret 1277/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris, caldrà obtenir l'autorització sanitària de funcionament.
 - Que es desenvolupin activitats per a discapacitats o persones amb mobilitat reduïda.
- d) S'entén justificada la necessitat i l'oportunitat de la implantació quan el projecte presenti, entre d'altres, almenys dues de les característiques següents:
- Quan suposi una inversió que contribueixi a la millora de l'economia balear i fomenti la creació de llocs de treball en general, especialment en l'àmbit rural.
 - Que superi el 50 % de treballadors fixos sobre el total de la plantilla necessària per desenvolupar l'activitat.
 - Que la ubicació de l'establiment es faci en un municipi o zona de creixement negatiu o en declivi, de manera que es contribueixi al seu desenvolupament econòmic.
 - Que la ubicació de l'establiment estigui allunyada de les zones turístiques costaneres.
- e) S'entén justificada la seva ubicació en sòl rústic quan, a més del que s'ha exposat en els punts anteriors:
- L'extensió del territori sigui necessària per fer el gran equipament, sigui recreatiu, cultural o esportiu, inclosa la pràctica de golf, senderisme, ciclisme, hípica o polo, entre d'altres.
 - Fomenti factors ambientals i de qualitat.
 - Que s'acrediti la necessitat d'un gran espai lligat al sòl rústic per fomentar el turisme accessible.
- f) Les consideracions d'aquesta disposició també són aplicables als grans equipaments existents.
- g) Les ofertes complementàries d'allotjament que es puguin incorporar en aquests grans equipaments es poden explotar mitjançant qualsevol de les fórmules d'explotació previstes en la Llei 8/2012, sempre que no resultin contradictòries amb el projecte en concret.

Disposició transitòria vuitena. Sobre els informes i les obres a establiments turístics derivats de la disposició addicional quarta de la Llei 8/2012¹³

1. Les sol·licituds de l'informe preceptiu i vinculant a l'administració turística a què es refereix el punt 2 de la disposició addicional quarta han d'anar acompanyades de la documentació següent:

- 1r. Projecte bàsic redactat per personal tècnic competent i visat pel col·legi oficial corresponent, o expedient de legalització, si escau. Ha d'incloure un apartat de justificació del compliment de la disposició addicional quarta.
- 2n. Reportatge fotogràfic de l'estat actual de l'establiment.
- 3r. Autoavaluació, si amb el projecte es justifica la pretensió d'augmentar categoria, o un canvi de grup, o quan es tracti d'un nou establiment.
- 4t. Justificant del pagament de la taxa corresponent per a la sol·licitud de l'informe.

2. Els informes preceptius i vinculants per a l'obtenció de la llicència municipal d'obres emesos per l'administració turística competent i prevists en el punt 2 de la disposició addicional quarta de la Llei 8/2012 s'han de referir a la constatació o qualificació per l'Administració turística del fet que el projecte presentat pretén realitzar o ja ha realitzat obres de les esmentades en la disposició que efectivament suposen una millora dels serveis i les instal·lacions de l'establiment turístic, quan aquest sigui existent i ja inscrit en els registres turístics.

En el cas que es tracti d'un nou establiment, s'ha de constatar que en el projecte l'aprofitament extraordinari que resulta d'aplicar la disposició addicional quarta es destina a realitzar obres de les esmentades en la disposició que efectivament suposen una millora dels serveis i les instal·lacions.

3. Sens perjudici de l'anterior, aquests informes han d'incorporar el parer dels serveis tècnics de l'administració turística competent sobre determinats aspectes de caràcter tècnic, en la mesura que la Llei del turisme hi faci referència, però sempre sens perjudici de les competències que efectivament corresponen a cada administració.

4. Així mateix, en el cas que el projecte comporti augment de la categoria o canvi de grup, l'informe de l'Administració turística es condiona a aquest fet i s'ha d'advertir la persona interessada que un cop acabades les obres ha de presentar l'autoavaluació acreditativa que assoleix la categoria i el grup pretesos.

Als nous establiments, que abans de la seva obertura han de presentar la corresponent declaració responsable d'inici d'activitat, s'ha de fer el mateix advertiment.

En cas de no complir aquestes condicions o qualsevol altra que suposi una modificació substancial amb relació al projecte aprovat, no es produiran els efectes indicats en el punt 7 de la disposició addicional quarta, de la qual cosa se n'ha de donar trasllat a l'administració competent perquè prengui les mesures que puguin correspondre.

5. De conformitat amb els punts 4 i 5 de la disposició addicional quarta, per calcular les possibilitats d'increment relatiu a la superfície edificada i l'ocupació, s'ha de prendre en consideració la part de l'establiment existent legalment construïda o la configuració màxima permesa, si aquesta és major que la legalment construïda.

¹³ Disposició modificada pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1.

La legalització de les eventuais parts no legals de l'establiment, anteriors a l'entrada en vigor de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, diferents de les esmentades en els punts 3, 4 i 5 de la disposició addicional quarta, pot tramitar-se juntament amb les llicències necessàries per dur a terme l'actuació pretesa o just acabades aquestes, atès que, en aplicació del punt 7 de la disposició addicional, tot l'establiment turístic que hagi efectuat obres de millora d'acord amb aquesta disposició queda legalment incorporat en el planejament com a edifici adequat i la seva qualificació urbanística es correspon amb la seva volumetria específica i el seu ús.

6. De conformitat amb el punt 5 de la disposició addicional, les obres, ampliacions, reformes, demolicions i reconstruccions parcials o totals que es poden dur a terme als edificis destinats a l'explotació turística s'han d'entendre referides a la totalitat de l'establiment, format per un edifici o conjunt d'edificis, i es poden dur a terme, d'acord amb la lletra a) del mateix punt, en qualsevol punt de la parcel·la o parcel·les, sense ocupar la separació mínima exigida a partions, llevat de les reformes.

Pel que fa als aspectes relatius a l'alçada regulats en l'apartat b) del punt 5, s'ha d'entendre que, per a cada un dels edificis, les parts de menys altura poden igualar però mai superar l'alçada màxima existent o permesa si aquesta és més gran, sempre que estiguin situats als llocs de la parcel·la permesos en aplicació del punt a).

En els casos de reconstrucció de l'edifici, tal com disposa la lletra c) del punt 5, pel que fa a l'alçada, aquesta pot arribar a la que ja tenia l'edifici que es reconstrueix o ser superior, si ho permet el planejament.

Disposició transitòria novena. Pòlissa d'assegurança d'habitatges objecte de comercialització turística i habitatges turístics de vacances

En el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquest Decret serà necessari, per poder comercialitzar els habitatges turístics de vacances; els habitatges objecte de comercialització turística inscrits de conformitat amb la derogada Llei 2/2005, de 22 de març, així com els habitatges objecte de comercialització d'estades turístiques, ja inscrits sota la vigència de la Llei 8/2012, que l'empresa comercialitzadora hagi subscrit la pòlissa d'assegurança esmentada en l'article 107.4 d'aquest Decret.

Disposició transitòria desena. Activitats d'entreteniment i restauració en embarcacions

Les empreses esmentades en l'article 147 d'aquest Decret que ja exerceixin la seva activitat disposen de sis mesos per presentar la declaració responsable a l'Administració turística insular competent en matèria d'ordenació turística.

Disposició transitòria onzena. Període transitori per a fulls de queixes i reclamacions

Les empreses poden emprar, durant el termini d'un any des de l'entrada en vigor del present Decret, els models de fulls de queixes i reclamacions d'usuaris turístics emparats en normes anteriors.

Disposició transitòria dotzena. Personal especialitzat

En els mateixos termes que ja es recollien en la disposició transitòria segona del Decret 112/1996, de 21 de juny, pel qual es regulava l'habilitació de guia de turisme de les Illes Balears, el personal especialitzat que, fins a l'entrada en vigor de la Llei 8/2012

hagi exercit de manera legal la professió consistent en la prestació de serveis d'informació i interpretació del patrimoni històric i natural, dels béns d'interès cultural, dels béns catalogats i de la resta dels recursos turístics de les Illes Balears pels quals sigui en principi necessària la presència de guia en els termes de la Llei 8/2012 i d'aquest Decret, sense percebre per aquest concepte cap remuneració a part del seu salari, i no faci publicitat de l'activitat esmentada, estarà exempt de disposar de l'habilitació preceptiva de guia turístic, pel que fa només a aquesta exclusiva activitat, atès que aquest exercici de la professió acredita els coneixements suficients, tant patrimonials com lingüístics, relatius al bé cultural o catalogat, o al recurs turístic en concret, objecte de la concreta activitat.

Disposició transitòria tretzena. Període transitori per a la presentació de la DRIAT corresponent als centres turístics recreatius, esportius, culturals o lúdics

Els centres esmentats en l'article 119 d'aquest Decret que estiguin en l'actualitat en funcionament disposen del termini d'un any des de la publicació d'aquest mateix Decret per presentar la DRIAT a l'administració turística competent.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que contradiguin el que disposa aquest Decret, i en particular:

- El Decret 147/2001, de 21 de desembre, de creació i regulació del Consell Assessor de Turisme de les Illes Balears.
- El Decret 98/2011, de 30 de setembre, pel qual es regula la Comissió Interdepartamental de Turisme.
- El Decret 112/1996, de 21 de juny, pel qual es regula l'habilitació de guia de turisme a les Illes Balears.
- L'Ordre del conseller de Turisme de 26 de maig de 1997 per la qual es desenvolupen alguns dels aspectes del Decret 112/1996, de 21 de juny.
- L'Ordre del conseller de Turisme de 15 de novembre de 1989 sobre la publicitat de preus en els establiments d'allotjament turístic.
- El Decret 4/2007, de 2 de febrer, pel qual es regula el procediment que ha de seguir la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a la tramitació de queixes d'usuaris de serveis turístics.
- El Decret 13/2011, de 25 de febrer, pel qual s'estableixen les disposicions generals necessàries per facilitar la llibertat d'establiment i de prestació de serveis turístics, la regulació de la declaració responsable i la simplificació dels procediments administratius en matèria turística.
- El Decret 20/2011, de 18 de març, pel qual s'estableixen les disposicions generals de classificació de la categoria dels establiments d'allotjament turístic en hotel, hotel apartament i apartament turístic de les Illes Balears.
- Així mateix, es deixa sense efecte la Resolució de la consellera de Turisme i Treball de 20 d'abril de 2011 per la qual es va aprovar el qüestionari d'autoavaluació i la informació que ha de subministrar l'allotjament turístic.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Aplicació i desplegament

1. Periòdicament, el Govern de les Illes Balears ha de revisar els criteris establerts en aquest Decret per adaptar-los, si escau, a la modernització i millora de la competitivitat del sector turístic i, especialment, s'autoritza el conseller o consellera de Turisme i Esports a actualitzar, mitjançant una ordre, els diferents criteris de classificació de les empreses i establiments turístics determinats en aquest Decret, així com els models de plans de modernització i criteris exigibles als habitatges objecte de comercialització d'estada turística de vacances, l'actualització de l'annex relatiu a les activitats orientatives de turisme actiu i la convocatòria de proves per habilitació de guies a l'illa de Mallorca.

Per a aquesta tasca ha de comptar amb les entitats empresarials i socials més representatives del sector i els consells insulars.

2. Es faculta el conseller de Turisme i Esports perquè dicti les disposicions necessàries per aplicar i desplegar aquest Decret, en l'àmbit de les seves competències, al marge de les que també corresponen als consells insulars.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEXOS¹⁴

ANNEX 1. DISTINTIUS

(...)

ANNEX 2. CRITERIS CLASSIFICACIÓ ESTRELLES¹⁵

(...)

ANNEX 3. CRITERIS CLASSIFICACIÓ CLAUS¹⁶

(...)

ANNEX 4. INSTRUCCIONS I MODEL D'AUTOAVALUACIÓ

(...)

¹⁴ Vegeu [BOIB núm. 93, de 31 de juliol de 2017](#).

¹⁵ Es modifiquen els criteris de classificació continguts a l'annex 2 pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1, vegeu [document annex 1 al BOIB ext. núm. 22, d'11 de febrer de 2022](#). Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1, vegeu [document annex 1 al BOIB núm. 79, de 18 de juny de 2022](#).

¹⁶ Es modifiquen els criteris de classificació continguts a l'annex 3 pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1, vegeu [document annex 2 al BOIB ext. núm. 22, d'11 de febrer de 2022](#). Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1, vegeu [document annex 2 al BOIB núm. 79, de 18 de juny de 2022](#).

ANNEX 5. MODELS PLA DE MODERNITZACIÓ I SEGURETAT¹⁷
(...)

**ANNEX 6. MODEL DE PLA DE MODERNITZACIÓ I SEGURETAT / REQUISITS MÍNIMS
PELS HABITATGES OBJECTE DE COMERCIALIZACIÓ TURÍSTICA**
(...)

ANNEX 7. ACTIVITATS ORIENTATIVES DE TURISME ACTIU
(...)

ANNEX 8. MODEL OFICIAL DE QUEIXES I RECLAMACIONS
(...)

¹⁷ Annex derogat pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1.